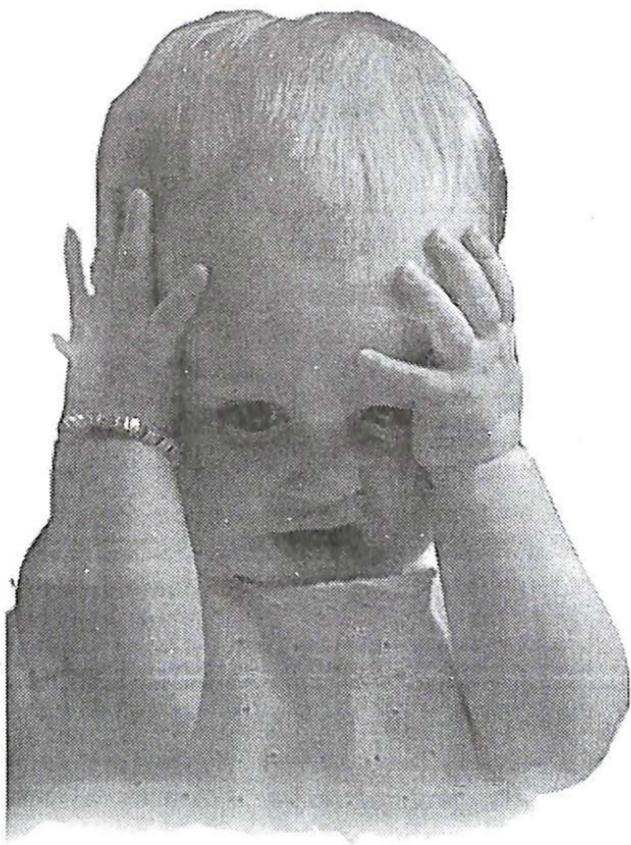

കെവന കാളവുട്ടി

43

മെഡ്യൂവരി-ഏപ്രിൽ 2009

കേരള കാളവൃത്തി

(എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്ഥാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ മുഖ്യപത്രം)

പുസ്തകം 11

ലകം 3

വില 15 രൂപ

ചീഫ് ഏഡിറ്റർ	ഡോ.എം.ആർ. രാജവവാരിയർ
മാനേജിംഗ് ഏഡിറ്റർ	പ്രൊഫ. കെ. ശോപാലകൃഷ്ണൻ
എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഏഡിറ്റർ (ബാണിഡി)	എം.എം.സചീനൻ
എഡിറ്റർമാർ	കെ.വി.രാമകൃഷ്ണൻ കെ.പി.ശക്രൻ കെ.പി.ശോഹനൻ
ബുക്ക് ഡിസൈൻ	ലാലി പ്രശാന്ത്
കവർ ടൈറ്റിൽ	പ്രസാദ്

എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്ഥാരക ട്രസ്റ്റ്
(ഒജി.440/92)

കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503

കൊവില്ലേരി

സെതുമാസിക

ഒറ്റപതി - 15.00
വാർഷിക വർത്തനംബ്യ - 60.00
(വിദേശത്ത് - 15 ഡോളർ)

എൻ വി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റ്
(റജി.440/92)
കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503

ഇളളടക്കം

കത്തുകൾ 6

മുൻകുറി 7

ലേവനം

പച്ചയിൽ കുത്തിയ തിരനോട്ടം 9 കെ.ജി. പറ്റലോസ്

നവോത്താന്തതിന്റെ വർത്തമാനം 21 എം.എം. നാരായണൻ

ഇടഴേരിയുടെ റനുമാൻ 29 യോ. സന്തോഷ് വള്ളിക്കാട്

കാട്ടലിയുടെ കത്ത് - ഒരു 37 വി.പി.ഉള്ളി
വിയോജനക്കുറിപ്പ്

വിദ്യാൻ സി.എസ്. നായരുടെ 43 യോ. വി. റീജ
സാഹിത്യവിമർശനം

വിഭവങ്ങൾ പാകമാക്കണം 51 വിവി: യോ. ആർസു
വെളിച്ചും ദുഃഖമാണുണ്ടി 57 സി.വി.ഗോവിന്ദൻ

ശുമബിംബങ്ങൾ 71 ജിൻഘേഷ്. കെ

മടക്കണ 75 മുകുന്ദൻ മാഞ്ചാട്ടർ

പുജ്യപുജയ്ക്ക് പുച്ചുണ്ടകൾ 79 അകവുർ നാരായണൻ

കമ സൊഡാ ഫ്രാസ് 63 എ.എം.ശ്രീധരൻ

കവിത

ഈ 19 സി.വി.ഗോവിന്ദൻ

കവിതാ വനിതാ 20 വി. സുകുമാരൻ

പുരപ്പിട്ടേന്ന് 36 രാജഗോപാലൻ നാട്ടുകർ

ഗുരുവരം 42 യോ. ശ്രീരഞ്ജിനി രാജേഷ്

കാക്കിക്കുള്ളിലെ കനിവ് 50 വി.ജീ. ജാതഭേദൻ നമ്പുതിരി
മിടുക്കൻ 56 ജയലക്ഷ്മി.കെ

കല്ലുതുറന്നപ്പോൾ 60 പ്രോഫ. കെ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

കടലുണ്ടായത് 62 ജയചന്ദ്രൻ പുക്കരേതൻ

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ മരണം 70 കെ. ലാൽ
വാക്ക് 77 വിവ. തകൻ പി.തൊളിക്കാട്

ആനമലകവിതകൾ 82 വിവി: ആർ.മനോജ് വർജ്ജ

താരകയോട് 86 കല്ലിയുർ രാധാകൃഷ്ണൻ

ഓർമ്മജാലകം 87 സന്തോഷ് നെടുണ്ടാടി

വായനമുറി എം.എം. സചീന്ദ്രൻ

കൈപ്പറ്റി രാധാകൃഷ്ണൻ കാക്കേട്ടരി

കത്തുകൾ...

കവനക്കാമുഖിയിൽ മിസിസ് ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിവാരസ്യാരുടെ ചിത്രം കണ്ടു. മിസ്റ്റിസ് എൻവി കൃഷ്ണവാരിയരുടെ ആതിമധ്യം മുന്നുതവണ അനുഭവിക്കാനും സ്നേഹം നുകരാനും എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരത്ത് മാസ്റ്റർ ലേഗ്യോംജ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഡയറക്ടർ ആയിരുന്നപ്പോൾ, കൊല്ലത്ത് കുകുമം പ്രതാധിപരായിരുന്നപ്പോൾ, രണ്ടിനും മുമ്പ് കോഴിക്കോട് കടപ്പുറത്തിനു സമീപമുള്ള ശുഹത്തിൽ. അന്ന് ആദ്യം ശ്രീ. എൻവി എന്ന അവർക്ക് പരിചയപ്പെട്ടതിക്കൊടുത്തും ചായ തന്നതും എല്ലാം ഓർമ്മിക്കുന്നു. കൊല്ലത്ത് കല്പകഫ്രേറി എന്ന വീടിലായിരുന്നു അവരുടെ താമസം. ഞാൻ കൊല്ലത്ത് ഒരു ബൈവാവോസി നടത്താൻ പോയതായി രുന്നു. മാസ്റ്ററിനു കാണണം എന്ന് കരുതി വീട് കണക്കിടിച്ചേര്ത്തി. ബൈധും പഴവും ചായയും നിർബ്ബന്ധിച്ച് കഴിപ്പിച്ചു. ഒരു ചാരുക്കസേരയിൽ കിടന്ന് എൻവി എൻ്റെ വർത്തമാനങ്ങൾ തിരക്കി. കുകുമത്തിന് എന്നെക്കിലും എഴുതു എന്നും പറഞ്ഞു. തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ച് കുന്നുകുഴിയിലെ വീടിൽ താമസിക്കുവോശായിരുന്നു സന്ദർശനവും സംഭാഷണവും. മുന്നു തവണയും മിസിസ് എൻവി വളരെ സ്നേഹപ്പെട്ടാടെ കുശലാനോഷണ അങ്ങൾ നടത്തുകയും എൻ്റെ കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചിരിയുകയും ചെയ്തു. നിർബ്ബന്ധിച്ച് കേഷണം കഴിപ്പിച്ചതും ഞാൻ ഇന്നലെ എന്നപോലെ ഓർമ്മിക്കുന്നു. എൻവിയുടെ മകളുടെ കാര്യവുമെല്ലാം എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായി.

ഇപ്പോഴെല്ലാം ഓർമ്മയായി. മിസിസ് എൻവിയുടെ സ്വാമനസ്യം ഒരു മധ്യരസ്സമരണയായി നിലനിൽക്കുന്നു. എൻവി അന്തരിച്ചേശഷം എനിക്ക് അവരെ കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. പക്ഷേ, അവരെപ്പറ്റി പലരോടും ചോദിച്ച അറിയാറുണ്ടായിരുന്നു. എൻവി എന്നിക്കുതന്ന ശിഷ്യ സദ്യശമായ സ്നേഹവും പ്രചോദനവും അവിസ്മർഥനിയമാണ്. ഞാൻ വളരെ വളരെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹവുമയുണ്ടായ സവർക്കങ്ങൾ ഇന്നും ഉണ്ടായ കൂടുതലും വിഷയമാണ്. ആ അവസരങ്ങളിൽ മിസിസ് എൻവി പ്രദർശിപ്പിച്ച സ്നേഹവും എന്നും ഓർമ്മിക്കുന്നുള്ള വകയാണ്. അവരുടെ ആത്മഘിന്ന് നിന്തു ശാന്തി നേരുന്നു. എൻവി ദന്തതികളുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് നമ നേരുന്നു.

മുൻകുറി

കെ. വി. രാഖുഷ്ണൻ

കവിതയെ ഗൗരവബുദ്ധിയോടെ സമീപിക്കുന്ന ഇളംതലമുറയിൽപ്പെട്ട് ഒരു കവിയോടൊപ്പം കുറച്ചുസമയം ചെലവഴിക്കാനിടയായി, ഇന്ത്യിടെ. നാലഞ്ചു കവിതകളും മാന്ത്രികായിരുന്നു. ഉത്സാഹത്തോടും കൗതുകത്തോടുംകൂടി ഞാനെന്നും കവിതകളും സംഗ്രഹം വായിച്ചു. അപ്പോൾ ഉള്ളിൽത്തോന്നിയ ഒരു സംഗ്രഹം ചോദിക്കുവകയും ചെയ്തു: “താങ്ങുടെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട കവി ആരാൻ്? ആരുടെ കവി തകളാൻ് അധികം വായിച്ചിട്ടുള്ളത്?” മറുപടി എന്ന വെറുങ്ങലിപ്പിച്ചു. “എന്നി ക്ഷണങ്ങനെ ഒരു കവിയോടും പ്രത്യേകിച്ചുണ്ടുമില്ല. ഞാനാരുടെ കവിതയും വായിക്കാണില്ല.” വാല്മീകിയൈയും കാളിഭാസനേയും മറ്റും മാറ്റിവെയ്ക്കുക. എഴു തിച്ചുനേയും നന്ദ്യാരേയും വള്ളത്തോളിനേയും ആശാനേയും ജിയൈയും വെലോപ്പിള്ളിയൈയും ഇടങ്ങുവിയൈയും - നീട്ടുന്നില്ല. എല്ലാം വായിക്കുന്നത് തനിമ നഷ്ടപ്പെടുത്തുര, വഴിപിഴച്ചുപോവുരു എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു പറിപ്പിക്കു പ്പെടുകയും, അതപ്പോടെ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു തലമുറയുടെ കൈകളിലാണോ നമ്മുടെ കവിത ചെന്നെത്തിയിട്ടുള്ളത്? എങ്കിൽ ഇവരുടെ ശുരൂക്കെന്നാരാർ എന്ന് അനേകിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എഴുതാൻ തുടങ്ങുന്നവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല; പക്ഷേ, അത് മണ്ണിൽനിന്ന് കൈകുപ്പി പൊങ്ങിവരുന്ന മുളയുടെ മുഖത്ത് തിളഞ്ഞുമാഴിക്കലാവരുത്. നമ്മുടെ കാബ്യ കേഷത്തെതിലെ മുഖംകർണ്ണത മുളകൾ എന്ന വ്യാകുലപ്പെടുത്തുന്നു.

‘മലയാള കവിത മരിച്ചു’ എന്ന് ഇന്ത്യിടെ ഒരു പത്രവാർത്ത. തിക്കൽത്ത ശുരൂവത്തോടെതന്നെന്നയാൻ് ആ സഹ്യതയും സുഹൃത്തും അഞ്ചേരം പറഞ്ഞത്. ആ പ്രസ്താവം അംഗീകരിക്കുവോൾ, തുടർന്ന് പല ചോദ്യങ്ങളും ഉയരാം. സ്വാഭാവിക മരണമോ? ആത്മഹത്യയോ? കൊലപാതകമോ? കൊലപാതകം എങ്കിൽ, പ്രതി ആർ? ചോദ്യങ്ങൾ ഇനിയുമാവാം: ഉത്തരമനോഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യാം.

പക്ഷേ, “മരിച്ചു” എന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടില്ലാത്ത മനസ്സാൻ് എന്നേഴ്ത്ത്. അതിനാൽ എന്നേ മുൻപിൽ ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങളില്ല.

എങ്കിലും, കവിതയെ ആത്മാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു സുമന സ്ത്രീന്റെ ആരക്കെ എന്ന് ആ പ്രസ്താവത്തെ വ്യാഖ്യാനിക്കുവോൾ എവിടെയോ പുകയുയരുന്നു; എവിടെയോ തീയുണ്ട് എന്നും തിരിച്ചറിയുക. വാരികകളും കുഞ്ഞുമാസികകളും വലിയ മാസികകളും മറ്റും മറ്റുമായി ഒട്ടവയി പ്രസി ഡൈരക്ടാണെങ്കിലും മാറ്റിവെച്ച് പറഞ്ഞാൽ എല്ലാറ്റിലും, സാമാന്യുന്ന, രണ്ടാം മുന്നൊ

രചനകളകിലും, ‘കവിത’ എന്ന ലേഖാലേഖനിച്ച് അച്ചടിച്ചുവരുന്നു. എന്നാൽ, ഒരു നല്ല കവിത വായിച്ചു എന്ന ആപ്പോദ്ധനികൾ, നിവനുഭവത്തികൾ സന്ദർഭം തുലോം വിശ്വാസം എന്ന വന്നതുതയാബനം, നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ച് പ്രസ്താവം തിരികെടുത്താണ് അടക്കിയിലെ തിക്കന്തൽ. അതുനേതാളം അത് അംഗീകാരവുമാണ്.

തോന്തിയതെന്നും തോന്തിയപോലെ എഴുതി, പേജികൾ ഇടംവലം മുട്ടാതെ അച്ചടിച്ചു, മുകളിൽ ‘കവിത’ എന്ന് ഒരുപോലും വെച്ച് പടച്ചിക്കിയാൽ കവിതയായി, നമുക്കിന്. “കവിത തോന്തിയക്ഷരമാണ്” എന്ന് മുൻപൊരിക്കൽ കുറിച്ചപ്പോൾ, ഒറ്റിവി, പക്ഷ, ഇങ്ങനെയെരുവു ദുരന്തസപ്പനം കണ്ടിരിക്കാനിടയില്ല. കാരണം, അദ്ദേഹത്തിന് “അക്ഷരം” തിരികെടുത്തതമാണോ; അക്ഷരം “തോന്തി” തിരികെടുപ്പിക്കിയുന്ന കടച്ചിലും. നമ്മുടെ “മനഃ കവിയശി പ്രാർത്ഥി” കളായ ചെറുപ്പക്കാരുടെ കമ്മയോ? “കവിതയ്ക്ക് ഇന്നും പാടില്ല; താളം പാടില്ല; വൃത്തം പാടില്ല; വാക്കുകൾക്ക് അർത്ഥം പാടില്ല; ആർക്കും വായിച്ചാൽ മനസ്സിലാവരുത്” എന്നാക്കയെയാണുതെ, കവിതയെ ഗൗരവത്തോടെ സമീപിക്കുന്ന, കവിതയെഴുതുന്നാഗഹിക്കുന്ന ഇളമുറ കാർക്കുള്ള പിരിഗ്രഖോപദേശം, ഇന്ത്യിനെയായി. നന്ന് എന്നേ പറയാവു. കവിത പുരോഗമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമല്ലോ!

നല്ല കവിതയിൽ, രൂപവും ഭാവവുമില്ല, കവിതയെയുള്ളു എന്നു പറയാറുണ്ട്. രൂപവും ഭാവവും രണ്ടു വ്യതിരിക്കാലുകളും നല്ല കവിതയിൽ എന്നാണാർത്ഥമാക്കുന്നത്, അങ്ങനെ പറയുന്നോൾ മുപം, ഭാവത്തിന്റെ സ്വാഭാവികമായ ആവിഷ്കാരമാണ് എന്നർത്ഥം. ഇത് പഴക്കുചൂവയുള്ള രൂപദേതാ വാദമണ്ഡ് എന്ന് പൂശ്ചിക്കാം. പഴക്കംചെന്ന കാര്യങ്ങൾ പറയുകയാണെങ്കിൽ, അംഗീകാരപ്പെട്ടതിന് രഘുവംശത്തോടൊപ്പം മഹാകാവ്യസ്ഥാനം നൽകാൻ ഇല്ല എന്നു ചുണ്ടിക്കാട്ടി, ഭരതപ്രമാധത്യുക്കാണ്ഡുമാത്രം മഹത്തായ കവിതയാവുന്നില്ല എന്നും പറയാം. പഴംപായയെയാക്കു ചുരുട്ടിവെയ്ക്കുക. എന്തു പറയുന്നു എന്നതിനോടൊപ്പം, എങ്ങനെ പറയുന്നു എന്നതിനും തുല്യപ്രാധാന്യം നൽകുന്നോൾ മാത്രമേ നല്ല കവിത പിരിക്കുന്നുള്ളു എന്ന അടിസ്ഥാനം നിന്നും സർവകാലപ്രസക്തമാണ്. വരേണ്ടവിഷയം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നോൾ മാത്രമേ മഹത്തായ കവിതയാവു എന്ന് ഇപ്പോരുന്നതിൽനിന്ന് ചികഞ്ഞടക്കമാണ് ശ്രമിക്കരുത്. കീറിച്ചാക്കിണക്കുവിച്ചും കവിതയാവാം. കീറിപ്പിന്നെതിനും മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ദുരന്തത്തിലെ അനുവിപ്പിക്കാൻ അക്കവിതയ്ക്കു കഴിയണമെന്നുമാത്രം. ജീവിത പ്രതിപാദകം തന്നെയാവണം കവിത എന്നർത്ഥം. “poetry is criticism of life” എന്ന് ആംഗലം. കവിതയുടെ ഉള്ളടടിക്കണക്കുവിച്ചുള്ള ഇതു ഗൗരവബോധം, പക്ഷ, തുല്യമായ തോതിൽ, രൂപസംവിധാനത്തിലും ഉണ്ടാകുണ്ടതാണ് എന്ന കാര്യത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ച വയ്ക്കാനും മുന്നാമത്തെ വഴിയാണ്. കവിതയെഴുതുന്നവർക്കും സാക്കേണ്ട പ്രാധാന്യികമായ തിരിച്ചിറിവാണിൽ; വായിക്കുന്നവർക്കും

പച്ചയിൽ കത്തികളുടെ തിരനോട്ടം

കെ. ജി. പറലോസ്

പമിക്കെന്നപോലെ പമിക്കുത്തുമായിരുന്നു ശ്രീ എൻ.വി.കൃഷ്ണ വാരുർ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടവിഷയങ്ങളിലോന്നാണ് നവോത്ഥാനം. അതു കൊണ്ട് ഈ വർഷത്തെ എൻവി അനുസ്ഥിതിയാണ് നവോത്ഥാനചിത്ര കൾക്കായി മാറ്റിവെച്ചത് ഉചിതമായി. ‘നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ചതിക്കുഴികൾ’ എന്ന ശീർഷകം പ്രമാണവണ്ണത്തിൽ ചിത്രക്കുഴിപ്പുമുണ്ടാക്കുന്നതാണ്. ആധുനികകേരളത്തെ സൂചിച്ച ഏറ്റവും വലിയ സർഗ്ഗാത്മകപ്രകിര്യയായിരുന്നു നവോത്ഥാനം. അതിന്റെ വഴികളിൽ വളവുകളും തിരിവുകളും ചിലപ്പോൾ കുഴികൾത്തെന്നയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ നവോത്ഥാന തത്തിന്റെ ശക്തിയും ഭാർത്തുല്യവും ചർച്ചയ്ക്ക് വിഷയമാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ പ്രബന്ധം മുന്ന വണ്ണങ്ങളിലായാണ് ആ ചർച്ചയ്ക്ക് തുനിയുന്നത്. പഞ്ചാ തലമാണാദ്യത്തെത്ത്; കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ രണ്ടാം വണ്ണയത്തിൽ; അവസാനവണ്ണം നവോത്ഥാനാനന്തര കാലാവളം തെളിയിക്കുന്നതു ചെയ്യുന്നു.

1. പഞ്ചാത്തലം

സമുഹത്തിന്റെ ഒട്ടന ഏറെക്കാലംകൊണ്ട് രൂപപ്പെട്ടുന്നതാണ്. അതിനെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന അനേകം ഒട്ടകങ്ങളുണ്ട്. ദേശകാലാദ്യവസ്ഥ കളാൽ അവ ഭിന്നങ്ങളാണെങ്കിലും ചില പൊതുവർമ്മങ്ങൾ എല്ലായിടത്തു മുണ്ട്. മതസ്വന്ധം എന്ന് സംസ്കൃതത്തിൽ പറയുന്ന മീന്മുറിയാണ് പലപ്പോഴും ചരിത്രത്തിന്റെ ശത്രി നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ‘തനിക്ക് താണത് തന്റെ ഇര’ എന്നാണ് ഇതിന്റെ നീതിശാസ്ത്രം. കയ്യുക്കുള്ളവൻ കാര്യ ക്കാരനാകുന്നത് അങ്ങെന്നയാണ്. പ്രാചീനകാലം മുതൽ മണ്ണിനും പെണ്ണിനും വേണ്ടിയുള്ള ദുരയാണ് കയ്യുകൾ കാണിക്കാൻ പുരുഷനെ പേരിപ്പിച്ചത്. ഇതിന്റെ ഫലമായിരുന്നു എണ്ണമുറ യുദ്ധങ്ങളും ദുരന്തങ്ങളും. ശന്തനുവെന്ന രാജാവിന് ഒരു കടത്തുകാരിപ്പെണ്ണിൽ കാമമുണ്ടാക്കപ്പോഴാണ് പിതൃധർമ്മം മറന്ന് അവരെ വെട്ടത്. മരിച്ചായിരുന്നെങ്കിൽ ചരിതം മറ്റാനായേന; കുരുക്കേഷ്ട്രയുഖം തന്നെ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല.

പഴയകാലത്ത് സമൂഹനിർമ്മിതിയിൽ സ്വത്രീകരും പുരുഷനും തുല്യ പകാളിത്തം ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടാണ് പുരുഷക്കേന്തിസമുഹം രൂപം കൊണ്ടത്. രാജസദസ്സിൽ വെച്ച് ദുര്യോധനൻ കുന്നിയെ ഉത്തരം മുട്ടിച്ചത് ഒരു ചോദ്യം കൊണ്ടായിരുന്നു - ‘പാണ്യുവിന്റെ രാജ്യത്തിന്റെ പിന്നു ടർച്ച കുന്നിയുടെ മക്ഷേരികൾ കിട്ടുന്നതെങ്ങനെ?’ പുതിയൊരു അർത്ഥശാ സ്വത്രമായിരുന്നു ഈത്. അംബികയ്ക്കും അംബാലികയ്ക്കും ഇത്തരമൊരു ചോദ്യത്തിനുത്തരം പറയേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. അഞ്ചുവഴികൾ വംശവുഡിയെന്ന് എല്ലാവരുമന്ന് സമ്മതിച്ചിരുന്നു. ദുര്യോധനൻ പുതിയൊരു ഭായകമം കൊണ്ടുവരുന്നു. സ്വത്രീ കേഷത്രമാണ്, വയൽ. വിളവിനുടമ ആർ - പിത യ്ക്കുന്നവനോ വിത്ത് മുളപ്പിച്ച് വളർത്തുന്നവളോ? വിതയ്ക്കുന്നവൻ വിള വെടുക്കും. കാർഷികമായ ഈ രൂപകം പുരുഷനെ സമ്പത്തിനുടമയാക്കി. അതുവരെ ഇണയും തുണയുമായിരുന്ന സ്വത്രീ തനിക്ക് താണവളായി. സമ്പത്തും ആധിപത്യവും പുരുഷനിൽ കേന്ദ്രീകൃതമായി. കൊള്ളളേച്ചയ്തും കൊന്നുമാണവൻ സമ്പത്ത് വാരിക്കുട്ടിയത്. വാരിക്കുട്ടുന്നതിലും വിഷമ കരമാണ് നിലനിർത്തുന്നത്. അബ്യുക്കാണ്ടും വില്ലുകൊണ്ടും ശരീരത്തെ മാത്രമേ കീഴിടക്കാൻ കഴിയു. മനസ്സിനെ കീഴിടക്കിയില്ലെങ്കിൽ സമ്പത്ത് തനിക്ക് നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ലെന്ന് അവൻ മനസ്സിലായി. ആശയങ്ങളാണ് മനസ്സിനെ കീഴിടക്കാൻ വേണ്ടത്. അതിന് പുരോഹിതനെ കുട്ടുപിടിച്ചു. അവൻ ശാപത്തിന്റെയും അനുഗ്രഹത്തിന്റെയും പുണ്യകമകളുണ്ടാക്കി ബഹുഭൂരിപക്ഷത്തെ അടിമകളാക്കി നിലനിർത്തി. അധികാരവും പരാരാ ഹിത്യവും തമിലുള്ള ഈ കുട്ടുകെട്ട് ഇരുവർക്കും പ്രയോജനകരമായി രൂപുണ്ടു; അന്യനും മുടന്തും കുട്ട് ചേരുന്നതുപോലെ. അന്യൻ കാണാൻ വയ്ക്കു; മുടന്തും നടക്കാനും. അന്യൻ മുടന്തെന ചുമലിൽ ഇരുത്തിയാൽ ഇരുവർക്കും മുന്നോട്ട് പോകാം. ‘പക്കാധന്യായം’ എന്ന് സംസ്കൃതത്തിൽ. രാജാവിന് സമ്പത്ത് രക്ഷിക്കാൻ പുരോഹിതൻ വിശ്വാദകമകൾ മെന്നതും സമൂഹമനസ്സിനെ നിർവ്വീര്യമാക്കി. പകരം രാജാവ് സമ്പത്തും പദവിയും പുരോഹിതന്റെ നല്കി. കായികമായി സെസന്യവും മാനസികമായി മതദാളും സമൂഹത്തെ അടിമയാക്കി. ഈ അന്യത്തിന് മുകളിലാണ് ചര്തചാമര അങ്കേ എല്ലായിടത്തും ഉയർന്നുപോങ്ങിയത്.

പുരോഹിതനും രാജാവും കൈയടക്കിവെച്ചിരുന്ന വിജ്ഞാന തതിന്റെ നിഗുണത തകർത്തത് അച്ചടിപിദ്ധയായിരുന്നു. ജനാനോദയ തതിന്റെ കാഫളം മുഴക്കിയത് ഗുട്ടൻ ബർശാണ്. പിന്നീട് പലരുമതാവർത്തി ചു. പ്രഭാവുപ്പുവം സമത്രത്തിന്റെ സന്ദേശം മുഴക്കി. ശാപമുലം ഏറ്റവും ശിലയായുള്ളുപോയ ഭാരതീയചേതനയെ കാൽത്തെടുണ്ടാക്കിയത് നവീനവിദ്യാഭ്യാസമാണ്. ഭാരതീയനവോത്മാനം പാശ്ചാത്യചിന്ക കൂടെ സംഭാവനയാണ്. വിദേശാവിദ്യാഭ്യാസം മുലം നവീനാശയങ്ങളുമായി

ഇടപഴക്കാനവസരം വന്നവരിലാണ് ആദ്യമിൽ പ്രവർത്തിച്ചത്. അങ്ങനെയാണ് രാജാറാം മോഹൻ റോയ് ഭാരതീയനവോത്മാനത്തിന്റെ പ്രതീകമായത്.

‘നീ എനിക്ക് ഭാഷയ്ക്കു, ആ ഭാഷയിൽ ഞാൻ നിന്നെന ശപിക്കുന്നു’ എന്ന് ടെംപള്ളിലെ അടിമ ഉടമയോട് പറയുന്നുണ്ട്. പാശ്വാത്യമേല്ക്കോ യുമക്കെതിരെ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള പ്രബുവുത ഭാരതീയൻ നൽകിയത് പാശ്വാത്യർ തന്നെയാണ്. അഞ്ചൊന്നോഽയത്തിന്റെ ഫലമായിരുന്നു ദേശീയ സോധാവും തുടർന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യസമരങ്ങളും. പത്രാവത്താം നൃറ്റാ ണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിലാണ് നവോത്മാന ചീനകൾ ഭാരതീയ സമുഹത്തെ സ്വാധീനിക്കാൻ തുടങ്ങിയത്.

2. കേരളീയ നവോത്മാനം

പാശ്വാത്യചിന്തകള്ളു കേരളത്തിൽ നവോത്മാനത്തിന് തുടക്കം കൂടി ചൂത്. ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസമേം പട്ടണത്താറൻ ചീനകളുമായി സന്പര്ക്കമോ തെല്ലുമില്ലാത്തവരാണ് ഈവിടെ മാറ്റത്തിന് നേതൃത്വം നല്കിയത്. ദേശീയ തലത്തിൽ നിന്നുള്ള ഈ വ്യതിയാനത്തിന് കാരണം കേരളീയ സമുഹത്തിന്റെ അന്തർജാലടന്നയിലുള്ള സവിശേഷതകളാണ്.

ഭാരതത്തിലെ ഇതരദേശങ്ങളിലെന്നപോലെ കേരളത്തിലും സമുഹക്കമരണ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നത് ചാതുർവർണ്ണവ്യവസ്ഥയാണ്. അറിവിന് ബോഹമണർ, അധികാരത്തിന് ക്ഷത്രിയർ, വാൺഡ്യൂത്തിന് വൈശ്യർ, ഭാസ്യത്തിന് ശുദ്ധർ. ബഹുഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന പഞ്ചമർ ദ്രോണിക്ക് പുറത്താണ്; അവരെ മനുഷ്യരായി ഗണിച്ചിരുന്നുപോലുമില്ല. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ വർഗ്ഗവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് മുന്ന് സവിശേഷതകളുണ്ടായിരുന്നു.

1. കേരളത്തിൽ ബോഹമണർ പലരും ഭൂവൃതമകളായിരുന്നു. ഭൂമിക്ക് കൈമാറ്റം വരാതെ സന്നദ്ധത്ത് സംരക്ഷിക്കാൻ വിചിത്രമായ ഒരു വിവാഹസ്വന്ധം അവർ കണ്ണുപിടിച്ചു. മുത്തമകൾ മാത്രം സജാതിയിൽ നിന്ന് വിവാഹം - വേജി; മറ്റുള്ളവർക്ക് താഴേക്കലാത്തിൽ സംബന്ധം. ഇതു മുലം അന്വലവാസികൾക്കും ശുദ്ധർക്കും നന്ദിതിരിമാരുമായി പ്രത്യേകമായ അടുപ്പമുണ്ടാകുകയും അവരുടെ വൈദുഷ്യം ഈ വിഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പകരുകയും ചെയ്തു. ബോഹമണ്ണരേക്കാളായികും പണ്ണിത്തൂർ അന്വലവാസി-ശുദ്ധവിഭാഗങ്ങളാണ് കേരളത്തിലുണ്ടായത്. പ്രത്യേകവിഭാഗമായി വേർത്തിരിഞ്ഞു നില്ക്കാതെ നന്ദിതിരിമാർ കേരളീയസമുഹത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ആത്മക്കാലം. അതുകൊണ്ട്, തമിഴ്നാട്ടിലും മറ്റുമുണ്ടായതുപോലെ, ബോഹമണ്ണവിരുദ്ധമനോഭാവം നവോത്മാനകാലത്ത് കേരളത്തിലുണ്ടായില്ല.

2. വർദ്ധിച്ചേണിയിൽ മുന്നാമത്തെത്തായ വൈശ്വര കേരളത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നു. പ്രാചീനകാലം മുതൽ വിഭേദരാജ്യങ്ങളുമായി കേരളത്തിന് വാൺഡിജുബന്നം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വൈശ്വരുടെ ചുമതല നിർവ്വഹിച്ചത് ആദ്യകാലത്ത് ജുതമാരും അഥവികളുമായിരുന്നു. പിൽക്കാലത്ത് കുന്നത്യാനികളും മുസ്ലീംങ്ങളും അത് പിന്തുടർന്നു. പിഡിനമത വിഭാഗങ്ങളുമായി ഇണങ്ങിപ്പോകുന്നാരു മനസ്സ് കേരളീയസമൂഹം കൈവരിച്ചു. സർവ്വമതസമഭാവന കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷസംസ്കാരമായി മാറിയതാണെന്നാണ്.
3. ദുരിഭാഗം ജനങ്ങളും ജാതിശേണികൾ പുറത്തുള്ള ചാണ്യാളമാരായിരുന്നു. ബോഹമണാധിപത്യത്തിന് മുൻപ് കേരളത്തിൽ ശക്തമായിരുന്ന ബാധബജേനസ്യാനിങ്ങളാൽ പ്രബുദ്ധത നേടിയവരായിരുന്നു ഈ രൂദ മുൻമുറക്കാർ. മറ്റിങ്ങളിലെപ്പോലെ പാമരമാരായിരുന്നില്ല ഇവിടുത്തെ പഞ്ചമമാർ എന്നർത്ഥമം. പള്ളിക്കുടമെന്നത് ബാധബസംഭാവന യാണ്. ബാധബവിഹാരമാണ് പള്ളി. പള്ളിയോടുചേർന്ന വിദ്യാസ്ഥാപനമാണുമാണ് പള്ളിക്കുടം. ആശാൻപള്ളിക്കുടങ്ങൾ ഈ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണ്. അഫ്സാംഗഹിറ്യം ബാധകൃതിയാണ്. ആയുർവേദത്തിന്റെ ശക്തമായ പാരമ്പര്യം നിലനിർത്തിയത് ഇല്ലാംവരാണ്. ചേർത്തലയിലെ ഇട്ടി അച്ചുതനാണ് ഡച്ച് ഗവർണ്ണർക്ക് ഓഷധസസ്യങ്ങളുടെ വിവരണം നല്കിയത്. പ്രബുദ്ധമായൊരു പഞ്ചമസമൂഹം കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷതയാണ്.

സവിശേഷമായ ഈ സമൂഹാട്ടന കേരളത്തിലെ നവോത്ഥാനപ്രവർത്തനങ്ങളെ അനഘ്പമായി സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അരുവിപ്പുറം പ്രതിഷ്ഠം നല്ലാരു തുടക്കമായിരുന്നു. ചാതുർവർണ്ണന്യത്തിന്റെതല്ലാതെന്നാരു വഴി അതുതുറന്നിട്ടു. അയുക്കാളിയും ചട്ടമിസ്വാമിയും പണ്ണിട്ട് കരുപ്പുനുമൊക്കെ ആവഴിക്ക് നടന്നവരാണ്. 1924-ലെ വൈക്കം സത്യാഗ്രഹം കീഴ്ജാതിക്കാരുടെ മുൻകൈകയിലാണ് നടന്നതെങ്കിലും മേല്ജാതിക്കാരുടെ പിന്തുണ നേടാൻ അതിന് കഴിഞ്ഞു. ശരൂവായും സത്യാഗ്രഹമാകുമ്പോഴേക്കും കീഴ്ജാതിക്കാരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ മൊത്തം പ്രശ്നനമായി മാറികഴിഞ്ഞിരുന്നു. പി.എസ്. വാരിയർ വിശ്വാരകേഷ്ടത്തിൽ സർവർക്കും പ്രവേശനം അനുവദിച്ചതിൽ ഇതിന്റെ സ്വാധീനം കാണാം. ഈ പ്രകിയയുടെ സ്വാഭാവികമായ പരിണമത്തിയാണ് കേഷ്ടപ്രവേശനവിള്ളംബരം.

കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവു വലിയ സവിശേഷത ഇതാണ് - തന്ത്രാധ്യാത്മക ഗതികമം അതിന്യുണ്ടായിരുന്നു. സമൂഹത്തിന്റെ താഴെക്കിടയിൽ നിന്നാരംഭിച്ച എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മഹത്താധ്യാത്മക സംഗ്രഹപ്രക്രിയയായിരുന്നു കേരളീയ നവോത്ഥാനം. മറുനാടുകളിൽ ഇതിങ്ങെന ആയിരുന്നില്ല. മേലേക്കിടയിലുള്ള വിദ്യാസ

നവനരായ ചിലരുടെ നവീകരണശ്രമങ്ങളായിരുന്നു അവിടെ നവോത്തരം നായിനിന് തുടക്കം കുറിച്ചത്. ഉപരിതലത്തിൽ ചില അലയും കുമിളയുമുണ്ടാക്കി അവിടെന്നെന്ന അവ വരണ്ടുപോയി. സമൃദ്ധത്തിന്റെ കീഴേയുള്ള അടരുകളിലേക്ക് കടന്നു ചെല്ലാൻ അവയ്ക്കായില്ല.

ഫ്രാസ്റ്റിൽ പകർന്നുവെച്ചിരിക്കുന്ന ജൂസ് അല്പാല്പം മൊത്തിക്കുടിക്കുന്നതുപോലെയാണിത്. അനക്കം അടിയിലേക്കുത്തുകയില്ല. മേൽപ്പ് രസിലേ ചലനമുണ്ടാകു. ഒരു സ്റ്റേറ്റാ കോൺക് കൂടിക്കുന്നോൾ അനുഭവം വേറെയാണ്. പാത്രത്തിന്റെ അടിയിൽ ചലനമുണ്ടായി പാനീയമാകെ ഇളക്കി മറിയുന്നു. മൊത്തമായൊരു ഇളക്കമുണ്ടാക്കാൻ സ്റ്റേറ്റായ്ക്ക് സാധിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ നവോത്തരാനമുണ്ടാക്കിയ ചലനങ്ങൾ ഇത്തരത്തിലുള്ളതായിരുന്നു. സമൃദ്ധത്തെയാകെ അത് ഇളക്കിമറിച്ചു. നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന സമൃദ്ധാലടന്നെയ പാടെ തകർത്തു; പുതിയതൊന്ത് രൂപപ്പെട്ടു. അതിന്റെ കേന്ദ്രം മാനവിക്കതയായിരുന്നു. ‘നമ്പ്പുതിരിയെ മനുഷ്യനാക്കാനുള്ള’ ഓൺലൈൻ വിളംബരത്തിന്റെ ചരിത്രപൊധാന്തമിതാണ്.

കേരളീയ നവോത്തരാനത്തിന്റെ മറ്റൊരു സവിശേഷത അയിത്തം പോലുള്ള അനാചാരങ്ങളുടെ ദുരീകരണത്തിൽ മാത്രം അതൊരു അടിയില്ല എന്നതാണ്. സമൃദ്ധത്തിന്റെ എല്ലാ തലങ്ങളിലേക്കും അത് വ്യാപിച്ചു. സാമൂഹ്യം, സാമ്പത്തികം, രാഷ്ട്രീയം എന്നീ വിവിധമേഖലകളിൽ ദുരവ്യാപകമായ മാറ്റമുണ്ടാക്കാൻ കേരളീയ നവോത്തരാനത്തിന് സാധിച്ചു.

വി.ട.യുടെ ‘അടുക്കലെയിൽനിന്ന് അരങ്ങേതേയ്ക്ക്’ എന്ന നാടകത്തിൽ അയ്യകാരുടെ ഒരു ചോദ്യമുണ്ക്. വയസ്സും നമ്പ്പുതിരിയുമായി താത്തിക്കുട്ടിയുടെ പേജി നിശ്ചയിച്ചുവെന്ന കമ്പി കിട്ടി ഇതികർത്തവ്യ താമുഖ്യനായിനിൽക്കുന്ന മാധ്യവന്നോടാണ്, കുട്ടിയുടെ സമ്മതം ചോദിച്ചിട്ടാണോ വേളി ഉറപ്പിച്ചത് എന്ന നിഷ്കളക്കമായ ചോദ്യം. മാധ്യവന്നീ മറുപടിയിൽ ആ കാലാലട്ടത്തിന്റെ നെടുവീർപ്പും നിസ്സഹായതയും മുഴുങ്ങുന്നു- ‘പലഹാരങ്ങേതാട് ചോദിച്ചിട്ടാണോ പലഹാരം തിന്നുന്നത്?’ 95% ജനങ്ങളും പലഹാരങ്ങളും 5% വരുന്ന മേൽത്തട്ടുകാർ തിന്നുന്നവരുമാകുന്ന കാലത്ത് പാവപ്പെട്ടവർ നിസ്സഹായരാണ്. പിന്നീട്, പലഹാരങ്ങൾക്ക് നാവുണ്ടായി, തങ്ങളെ തിന്നാൻ തങ്ങൾക്കുടി അനുവദിക്കണമെന്നവർ പറയാൻ തുടങ്ങി - സ്റ്റ്രൈക്സ്, തൊലിലാളിക്സ്, വിദ്യുത്തമ്പിക്സ് എല്ലാവർക്കും ശബ്ദമുണ്ടായി. ഇവർക്കൊക്കെ സമൃദ്ധത്തിൽ സ്വന്നം ഇടം കിട്ടിയപ്പോഴാണ് നാവുയർത്ഥാണ് ദെയരുമുണ്ടായത്. തനിക്ക് സ്വന്നമായി ഏടിടം - തന്റെ ഇടം, തന്റേടം. ഈ തന്റേടമാണ് നവോത്തരാനു കേരളീയരുക്ക് നൽകിയ ഏറ്റവും വലിയ സംഭാവന. ഇതിന്റെ ഫലമായിരുന്നു ആത്മാഭിമാനം. നവോത്തരാനചിന്തകളാണ് മലയാളിക്ക് അന്തസ്സും അഭിമാനവും

നല്കിയത്. ഇതിന്റെ കമകളാണ് ‘പാടബാക്കി’യും ‘നമ്മോന്നും’ ‘മുത്തഴീ’യുമാക്കി പറയുന്നത്.

1887-ലെ അരുവിപ്പുറം പ്രതിഷ്ഠം മുതൽ 1956-ൽ ഐക്യകേരളം രൂപ പെടുന്നതുവരെയുള്ള ഏഴ് ദശകങ്ങളെ കേരളത്തിലെ നവോത്ഥാനദശ യായി കണക്കാക്കാം. നിലവിലുള്ള ഘടനയെ തകർത്തുകൊണ്ടാണ് അതാരംഭിച്ചത്; അരുണോദയത്തിന്റെ പ്രതീക്ഷയിലാണ് പിന്നവാങ്ങിയത്.

ഈ ഏഴുദശകങ്ങളുടെ സവിശേഷതകളെ ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിക്കാം-

1. സവിശേഷമായാരു രിതിശാസ്ത്രം കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അധികാരവും പരശ്രാഹിത്യവും തമിലുള്ള ബന്ധത്തെ യാണ് നവോത്ഥാനം ആരും തകർത്തത്. ‘ഇഴവൾവിൻ’ വിഗ്രഹം തജനത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ്; വേറിട്ടാരു വഴിയാണ്.
2. ഇതരദേശങ്ങളിലെന്നപോലെ മുകൾപ്പുരപ്പിലായിരുന്നില്ല കേരളത്തിലെ നവോത്ഥാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ. താഴെക്കിടയിൽനിന്ന് മേരപ്പുരപ്പിലേക്ക് കയറി സമൃദ്ധത്തെ ആകെ ഇളക്കിമരിച്ച ഒരു പ്രക്രിയയാണ്. ദണ്ഡവർഗ്ഗവും മതജാതിശക്തികളും തമിലുള്ള അവിശുദ്ധവാന്തരിലുനിയ സമൃദ്ധാലൂപനയെ തകർത്ത് മനുഷ്യക്രോനിതമായ പുതിയ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ സ്വഷ്ടിക്ക് നവോത്ഥാനം അവസരമാരുക്കി.
3. കേവലസാമുഹ്യപ്രവർത്തനത്തിലോതുങ്ങാതെ സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ മേഖലകളിലേക്ക് നവോത്ഥാനം വ്യാപിച്ചു.
4. സമൂഹത്തെ തുടച്ചുമിനുക്കുന്ന പുനരുത്ഥാനമായിരുന്നില്ല കേരളത്തിലെ ജനാനോദയപ്രവർത്തനങ്ങൾ; മറിച്ച് നിലവിലുള്ളതിനെ അടിച്ചുടക്കു പുതിയ ഓന്നിനെ സ്വഷ്ടിക്കുന്ന പ്രക്രിയ ആയിരുന്നു അത്.

നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ശക്തിഭാർഥ്യലുഞ്ഞളുടെ നല്ലാരു പ്രതീകമാണ് ദശാന്തരത്തിലുണ്ടായ എ.ടി.യുടെ നാലുകെട്ട്. അമ്മാവനാഗ്രഹിച്ച തുപോലെ 500 രൂപകൊടുത്ത് കടം വീടി അപ്പുണ്ണിക്ക് നാലുകെട്ട് വീണേട ചുക്കാമായിരുന്നു. എന്നിട്ട് കേടുപാടുകൾ തീർത്ത് ചായം മിനുക്കി പഴമയുടെ പ്രാധികാരിയായി അതിനെ നിലർത്താമായിരുന്നു. എന്നാൽ സംഭവിച്ച തത്ത്വം പരദേവതകൾ കൂടിയിരിക്കുന്ന, മാറാലു കെട്ടിയ പഴയ നാലുകെട്ട് പൊളിച്ച് കാറ്റും ബെളിച്ചും കടക്കുന്ന ചെറിയ ഒരു വീട് പണിയാനാണ് അപ്പുണ്ണി ആഗ്രഹിച്ചത്. അവിടെ കടക്കാൻ അമ്മായെ ആരും തടയില്ല. പട്ടിയെപ്പോലെ തന്നെ ചവിട്ടിപ്പുറിത്താക്കുകയുമില്ല. നവോത്ഥാനം കേരളത്തെ പുനഃസ്വഷ്ടിച്ചതിങ്ങനെയാണ്; വലിയമാവാൻ ആഗ്രഹിച്ച പുനരുത്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തതമായാരു നവനിർമ്മിതിയാണിൽ. വലിയമാമമാരെ സ്വഷ്ടിക്കുന്ന സമൃദ്ധാലൂപനയെയാണ് നവോത്ഥാനം തകർത്തത്; അതാകട്ടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ആവാസവ്യവസ്ഥ രൂപപ്പെടുത്താനും.

3. നവോത്തരാനന്തരക്രഷണം

മലയാളിയുടെ ചിരകാലസ്വർഗ്ഗമായിരുന്നു എക്കുക്കേരളം. അതു പോലെ തന്നെ നവോത്തരാന സകലപങ്ങളുടെ സാക്ഷാത്കാരമായിരുന്നു കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ സർക്കാർ. ഭൂപൂട്ടമഖസ്യമാണ് ആ സർക്കാർ ആദ്യമായി മാറ്റി മറിച്ചത്. പരശ്രരാമൻ കടലിൽനിന്ന് വീണെടുത്ത ബോഹം സർക്ക് ദാനം ചെയ്തതാണ് കേരളം എന്നാണ് പരമ്പരാഗതമായി പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഈ വിശ്വസിച്ചാണ് പത്തായത്തിലേയ്ക്കെടുക്കുമ്പോൾ, കൂദാശ ത്തിൽ നിന്നുതന്നെ പാടവുമായി കർഷകർ ജമിഗ്രൂഹങ്ങളിലേക്ക് ഓടിയിരുന്നത്. പരശ്രരാമൻ ജനമനല്കിയ പട്ടയം വ്യാജമാണെന്നാണ് കാർഷികഖസ്യം ബില്ല് പ്രവൃദ്ധിച്ചത്. നൂറ്റാണ്ടുകളായി നിലനിന്ന സമൂഹാലടക അതോടെ തകർന്നടിഞ്ഞു. കൗതുകമുള്ളജാരു കാര്യം ഇവിടെയുണ്ട്. ബില്ലു വനപ്പോൾ കർഷകർ ആപ്പോഴിച്ചു; സത്രന്തരായതിൽ തുള്ളിച്ചാടി. പഴമ നസ്സുകളിൽ ദയമപ്പോഴും അവഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. പാടു കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ ബോഹമൺഡാപം സന്തതിപരമ്പരകളിൽ വീണാലോ? എന്തേ കൂട്ടിക്കാലത്ത് കാരണവാഹിക്കാരും ആശക്തയോടെ അടക്കം പറയുന്നത് എന്ന് കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തീർപ്പുണ്ഡാക്കിയത് ഒരു കുലവുലന്നാണ്. എന്നെ ആലോച്ചിച്ചുശേഷം അദ്ദേഹം പ്രവൃദ്ധിച്ചു - ‘ശാപമുണ്ഡാകില്ല, കാരണം പാടു നിർത്തലാക്കിയതും ഒരു ബോഹമാണാണ്.’ മുഖ്യമന്ത്രി നബ്യതിരിപ്പാടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ശാപദയം വേണ്ടനായിരുന്നു ആ പരിഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥം. ആ യുക്തി ശഹിക്കാൻ മാത്രം അനൈന്ത്യം കൊച്ചുമനസ്സ് വളർന്നിരുന്നില്ല. നമ്മുടെ സമൂഹം തലയിലേപ്പിയ ഉണ്ടാനാസ്യം എത്ര ആഴത്തിലുള്ളതെന്ന് ഓർത്ത് ചിരിക്കാൻ, പിന്നീട്, ഈത് അവസരം നല്കി.

ജനിമാരുടെയും ഇടപ്പള്ളക്കൊരുടെയും ആജണ്ണാനുവർത്തിയായിരുന്നു പോലീസ് സേന. പരശ്രരാമക്കമകൾ സൃഷ്ടിച്ച മാനസികദാസ്യം ആശയപരമായി കീഴടക്കി; ഭരണയന്ത്രത്തിന്റെ മർദ്ദക്ക്രമത്തിയായ പോലീസ് കായികമായും സാധാരണക്കാരെ അടിമകളാക്കി. ഇവ രണ്ടുതരം ദാസ്യത്തിൽ നിന്നും സമൂഹത്തിന് മോചനം ലഭിച്ചതായിരുന്നു കീഴാളരുടെ നേട്ടം. അതോടൊപ്പം വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തും മാറ്റമുണ്ഡായി. അടിമകളെ പ്രോലൈം മാനേജ്രുടെ മുൻപിൽ ഓഫോനിച്ചു നില്ക്കാൻ ചിയിക്കപ്പെട്ട അധ്യാപകർ സത്രന്തരായി. നവോത്തരാനാശയങ്ങൾ ഉഴുതുമരിച്ച് പാകമായ മണ്ണിൽ വിമോചനത്തിന്റെ വിത്തുകൾ നുറുമേനി വിളഞ്ഞു.

എരെക്കാലം കയ്യംജിയ അധികാരം നഷ്ടപ്പെട്ടവർ രംഗത്തിന്തോന്തരാന താമസമുണ്ഡായില്ല. കീഴാളരുടെ മോചനത്തിൽ തന്റൊക്കെഴുള്ള അസം ഹിഷ്ടണ്ണുതയായിരുന്നു വിമോചനസമരത്തിന്റെ മുഖ്യപേരു. ‘തന്റൊനെന്ന വിളിപ്പിക്കും, പാളേക്കണ്ണതികുടിപ്പിക്കും’ എന്നതായിരുന്നു തുടക്കത്തിലെത്തന്നെയുള്ള മുദ്രാവാക്യം. ഇതോരു മനോഭാവത്തിന്റെ പ്രകടനമായി

രുന്നു. 28 മാസം പുർത്തിയാക്കുമ്പുൻപേ ആ സർക്കാർ സ്ഥാനഭേദംമായി. വിമോചനസമരം നല്കുന്ന പാംങ്ങൾ ഇവയാണ്.

1. നവോത്തമാനകാലത്ത് തിരിസ്കൃതമായ ജാതിമത ശക്തികൾക്ക് പുനർജ്ജനി ഉണ്ടായി. പുതിയ അധികാരക്കേന്ദ്രങ്ങൾ അവരെ ആളിംഗനം ചെയ്ത ആശിർവ്വദിച്ചു.
2. പുരോഹിത്യവും ഭരണയന്ത്രവും തമിൽ നവോത്തമാനകാലത്ത് ദുർബൾ ലമായിപ്പോയ അന്യ-മുടക്ക കുടുതൽ കുടുതൽ ശക്തിയോടെ പുനഃ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു.
3. ജനാധിപത്യസംവിധാനത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ ഇഴ്ച അടിമരിക്കപ്പെടുന്നതെ അനൈയന്തിരീ ഉത്തമനിദർശനമായി ഇത് മാറി. വിമോചനസമര ത്തിന് ശേഷം നടന്ന തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റിൾ പാർട്ടിയുടെ വോട്ട് വർദ്ധിക്കുകയാണുണ്ടായത്; എന്നിട്ടും ഭരണം നഷ്ടപ്പെട്ടു.

കേരളം പെട്ടെന്ന് ഒരു പരീക്ഷണശാലയായി മാറുകയായിരുന്നു. നാക്കിലപോലെയുള്ള ഈ കൊച്ചുനാട് സാമാജികത്വശക്തികളുടെ കണ്ണിൽ കരടായി മാറിയത് ഇന്ത്യാദേശത്താണ്. അനുമുതലാണ് വിദേശത്തു നിന്ന് പണം പല വഴികളിലും കേരളത്തിലേക്ക് ഒഴുകാൻ തുടങ്ങിയത്. പുരോഗമനശക്തികളെ ശിമിലമാക്കാൻ വിദേശമേർക്കോയ്മകൾ എറുവുമധികം ധനം വിനിയോഗിക്കുന്ന ഭേദങ്ങളിലെലാനായി കേരളം മാറി. എൻ.ജി.എൻ.കളിലും പ്രതിവർഷം കോടിക്കണക്കിന് ധനം കേരളത്തിലേക്ക് ഒഴുകുന്നുണ്ട്; കണക്കിൽ ചേർക്കാത്തവ വേരെയും.

നവോത്തമാനം സുപ്പടിച്ച മുല്യങ്ങളുടെ നിരാസമായിരുന്നു വിമോചനസമരം. അതുതുറന്ന് വിട്ട ദുർഭുദാങ്ങളാണ് പിൽക്കാല കേരളീയ സമുഹത്തിൽ അഴിങ്ങാടിയത്. വർഗ്ഗീയശക്തികളുടെ അരങ്ങേറ്റമായിരുന്നു ഇതിലേറുവും പ്രധാനം. 57-ന് ശേഷം നടന്ന എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും വർഗ്ഗീയത വലിയ പകുവഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. വർഗ്ഗാടിസ്ഥാനത്തിൽ സമൂഹത്തിൽ ധ്യുവികരണം ഉണ്ടാകുന്നത് തകയാനാണ് പ്രതിലോമശക്തികൾ വർഗ്ഗീയാടിസ്ഥാനത്തിൽ സമൂഹത്തെ ശിമിലമാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഭരണാഖം അനുശാസിക്കുന്ന പൊതുസമൂഹത്തെ സുപ്പടിക്കുന്നതിനുപകരം പ്രാകൃത ശോത്രസമൂഹങ്ങളെ പുനരാന്വയിക്കാനാണ് മതശക്തികൾ ശ്രമിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തെ അരാഷ്ട്രീയമാക്കുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ആദ്യത്തെ പട്ടി. പുരോഗമനാശയങ്ങൾ കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ കോട്ടപോലെ ഉഠച്ചിരിക്കുന്നു. വർഗ്ഗപരമായ ഉൾക്കൊള്ളപ്പെടുത്താൻ ഉറപ്പിനാധാരം. സിമന്റ് ശിലകളെ എന്നപോലെ വിവിധ ജനവിഭാഗങ്ങളെ അതുപെട്ടിച്ച് നിർത്തുന്നു. സിമന്റ് പശകളണ്ണാർ കോട്ട ഒരു കുടും കല്ലുകളായി മാറും. അരാഷ്ട്രീയതയുടെ രാഷ്ട്രീയമിതാണ്. രാഷ്ട്രീയരംഗത്തെ രൂപൊട്ട ചില സംഭവങ്ങളെ

ഉതിവിർസ്സിച്ച് സമൂഹത്തെ രാഷ്ട്രീയത്തിനെതിരാക്കാനാണ് മതശക്തികളുടെ ശുദ്ധം. കേരളീയ സമൂഹം ഇന്ന് നേരിട്ടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ഭീഷണി പ്രതിലോമശക്തികളുടെ ജാതീയവും വർഗ്ഗീയവുമായ ശ്രിമിലീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്. ‘ജാതി ഹാ നരകത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ ശബ്ദം’ എന്ന് പാടിയിടത്ത് ‘ജാതി ചോദിച്ചാൽ എന്നാണോ’ന് ചിലർ ആദ്ദോഹി ക്കുന്നു. സ്വത്രബോധത്തിന് ജാതീയമായ സാധൂകരണം നൽകി കൂട്ടായ്മയെ ശ്രിമിലമാക്കാൻ അണിയിറയിൽ തിസ്സീസുകൾ രൂപപ്പെടുന്നു.

പ്രബുദ്ധമെകിലും കേരളീയസമൂഹത്തിന് ഇതു പ്രതിലോമപ്രവർത്തനത്തെ നേരിട്ടാൻ പരിമിതികളുണ്ട്-

1. പ്രച്ചന്നവേഷങ്ങളിലാണ് ഇവർ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്, സത്യശുഖിയാർന്ന പച്ച വേഷത്തിലാണ് കത്തികളുടെ തിരനോട്ടം. പച്ചയുടെ മിനുപ്പ് പലപ്പോഴും കത്തിയുടെ ദംശൂകളെ മറച്ചുകളയ്യുന്നു. മുന്നോട്ടു ചലിക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ കേരളീയ സമൂഹത്തെ ഭൂതകാലത്തിൽ തളച്ചിട്ടുന്നത് മതശക്തികളാണ്. മതം ഇന്നൊരു വ്യവസായമാണ്. കോടികളുടെ ആസ്തിയും വിനിമയവും അതിലുണ്ട്. എന്നാൽ കച്ചവടതാത്പര്യത്തെ മധ്യരപ്പഭാവലികളിൽ ഒളിപ്പിച്ച് ധാർമ്മികതയുടെ തേൻ പൂര്ണി സമൂഹമധ്യത്തിലംഗീകാരം നേടാൻ മതത്തിന് കഴിയുന്നു.

2. നവോത്ഥാനപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അടങ്കിയ ഭാർബല്യമാണ് മറ്റാരുകാരണം. അവസ്തുകൾക്ക് ശേഷം നവോത്ഥാനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തുടർച്ചിയണായില്ല. നേതൃസ്ഥാനത്തുണ്ടായിരുന്ന പലരും രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനത്തിലേക്ക് മാറി. ശേഷിച്ചവർ നിഷ്ക്രിയരുമായി. നവോത്ഥാനകേരളീയ പ്രബുദ്ധതയ്ക്ക് നല്കിയ യുക്തിബോധം സമൂഹചിന്തയിൽനിന്ന് മറഞ്ഞു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ദുരന്തഫലം.

അധിവിശാസങ്ങളിൽനിന്ന് മോചനം നേടിയാലേ അധിനിവാരണങ്ങളെ എതിർക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ എന്ന ചിന്തയിലാണ് ആദ്യകാലപ്രവർത്തകൾ സമൂഹത്തിന്റെ യുക്തിബോധം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിച്ചത്. അവലങ്ങൾക്ക് തീ കൊള്ളുത്തണ്ണമെന്നും രാമാധാരം ചുട്ടെടുക്കിണ്ണമെന്നും ഒക്കെയുള്ള ആവേശം മുതൽ ആഹാരങ്ങൾ അതിരുക്കണമ്പായിരുന്നു അത് ഉയർത്തിയവരുടെ ആത്മാർത്ഥ്യത്തെ അംഗീകരിക്കാതെ വയ്ക്കുന്നതു. കൈച്ചുതങ്ങൾക്ക് പകരം വിശ്വാലയങ്ങളും വ്യവസായശാലകളും ആരംഭിക്കുക എന്ന പകരമായ ഉപദേശത്തിന്റെ തുടർച്ചിയും യക്കുമുണ്ട്. എന്നാൽ നവോത്ഥാനാനന്തരകാലത്ത് സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ശാസ്ത്രബോധം മെല്ലെ മെല്ലെ തിരോഹിതമായി. സഹോദരൻ അയ്യപ്പൻ, വി.ടി. തുടങ്ങിയവരുടെ സ്ഥാനം ഏറ്റെടുക്കാൻ പിന്തുടർച്ചകാർ ഉണ്ടായില്ല. അവരുടെ ഒഴിവെ സിംഹാസനങ്ങളിലാണ് പ്രതിലോമശക്തികൾ

ഇപ്പോൾ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അധിവിശാസങ്ങൾ പരത്തി സമു ഹത്തെ അയുക്കിക്കാക്കി കപടമതാമകതയിലേക്ക് നയിക്കുകയാണൊവർ ചെയ്യുന്നത്. ഇതിനെ പ്രതിരോധിക്കാൻ ഇന്നത്തെ സാമ്പർക്കാരിക പ്രവർത്ത കർക്കാകുന്നില്ല. മധ്യകാലങ്ങളിലേതുപോലെ അപ്രതിരോധ്യങ്ങളായ മഹാ ദുർഭ്യങ്ങളായി മത്തെന്ന മാറ്റുവാൻ പ്രതിലോമശക്തികൾക്ക് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മത്തെന്നിൽ ജീരിണ്ടതയ്ക്കെതിരെ ശബ്ദിക്കാൻ ഒരു പൊൻകുന്നം വർക്കിയോ, രാഹിയോ ഇപ്പോൾപ്പില്ല. ആരെങ്കിലും നാവനക്കിയാൽ അവനെ ഉറരുവിലക്കാനുള്ള ശക്തി മത-ജാതിസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുണ്ട്. അധികാരണ്യാ നങ്ങളെ വിലയ്ക്കെടുക്കുവാനുള്ള ശക്തിയും സ്വാധീനവും മതങ്ങൾ വീണ്ടെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഗലിഡിയോമാർക്ക് പുതിയ കഴുമരങ്ങൾ അണി യാറയിൽ തീർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു! അതുകൊണ്ട് മത്തെന്നിൽ പേരിൽ നടക്കുന്ന മഹാകൂദരക്കോൺങ്ങൾ മഹത്വവർക്കൾക്കുപെട്ടുകയും ‘വെള്ള യടിച്ച ശവകല്ലറ’ കളിലെ ചന്ദനത്തിരികളുടെ സുഗന്ധത്തെ വാഴ്ത്തിപ്പാ ടാൻ മാത്രം നമ്മുടെ കവികൾ ശപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

നവോത്തരാനപ്രവർത്തനങ്ങൾ, അബോധ്യപുരീമാണകിൻപോലും, മതാമകസമുഹത്തിന്റെ സ്വഷ്ടിക്ക് കാരണമായി എന്നത് ഒരു വെരുഖ്യ മാണം. അവർണ്ണർക്ക് വഴി നടക്കാൻവേണ്ടി വെവക്കത്ത് സമരം നടത്തിയതും കേഷ്ട്രപ്രവേശനത്തിന് വേണ്ടി ഗൃഹവായുർഭിൽ ഉപവസിച്ചതും കീഴാളിൽ അനുഭവിച്ചിരുന്ന വിവേചനത്തിൽനിന്ന് അവരെ മോചിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയായിരുന്നു. എന്നാൽ കേഷ്ട്രപ്രവേശനം കൊണ്ടുതുംചുവള്ളുന്നത് പാരോ ഹിത്യമാണ്. കേഷ്ട്രങ്ങൾ തിരസ്കർപ്പിരുന്ന ചണ്ണാളരുടെ അഭ്യാസപലങ്ങളാണ് ഇന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളെ സ്വന്നമാക്കുന്നത്. പാരോഹിത്യത്തിന്റെയും പ്രമാണിത്തത്തിന്റെയും കുരുക്കൾക്കാൻ കീഴാളിക്കൊട്ടു കഴിയുന്നുമില്ല. ഇവയോക്കെ ചതിക്കുഴികളാണ് - നവോത്തരാനത്തിന് തുടർച്ചയില്ലാതെ വഴിമുട്ടിയതുകൊണ്ടുണ്ടായ ഇടർച്ചകൾ.

അപൂർണ്ണിയിലേക്കുതന്നെ മദ്ദുക. ഒരു വെരുഖ്യം അവിടെയുള്ളത് കാണാതിരുന്നുകൂടാ. പ്രധാനമിസം തകർന്നതെങ്ങനെയാണ്? ആ വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിലെ വെരുഖ്യംകൊണ്ട് സ്വയം തകർന്നു എന്നാണ് നാലുകെട്ട് നല്കുന്ന ഉത്തരം. അതു മാത്രമായിരുന്നില്ല കാരണം. വിദേശികൾക്കെതിരായി വളർന്നുവന്ന ഭേദങ്ങൾബന്ധം, ജനിമാർക്കെതിരായ കൂടിയാണ് നീക്കം, ചുഷകർക്കെതിരായ ചുഷിത്രുടെ സംഘബലം എന്നിവയോക്കെ ആ സമൂഹാലടന്നയുടെ തകർച്ചയ്ക്ക് കാരണങ്ങളായിരുന്നു. തിവാടിനുള്ളിലല്ല, പുരിത്തെ തെരുവോരങ്ങളിലും വയലുകളിലുമായിരുന്നു. വെയക്കതിക്കതലത്തിലൊതുങ്ങി അപൂർണ്ണിയുടെ രോഷം; സംഘതലത്തിൽ അതിനെ വികസിപ്പിക്കാൻ നവോത്തരാനത്തിന് കഴി

ഇര

സി. വി. ഗോവിന്ദൻ

അടുത്തു വന്നപ്പോൾ
 മനക്കാൻ തോനി
 വാലിൽ തൊടപ്പോൾ
 ഇക്കിളി തോനി
 അഴക് കണ്ണപ്പോൾ
 പ്രണയം തോനി
 പാട് കേടപ്പോൾ
 മയങ്ങാൻ തോനി
 ചുണ്ടു നന്നതപ്പോൾ
 മധുരം തോനി
 എല്ലുകബളാടിച്ചു മടക്കി
 അവനെന്ന വിശ്വാസ്യേപ്പോൾ
 പരമാനന്ദം തോനി!

ഞഠില്ല. നവോത്ഥാനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അനിവാര്യമായൊരു ഭാർബലവു മായി ഇതിനെ വിലയിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ഈ സാമൂഹ്യപരവർത്തനം നടത്തുന്ന മുഖ്യമാക്കി രാഷ്ട്രീയയാർ യിൽപ്പട്ടവരാണ്. നവോത്ഥാനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പകരമാവില്ല രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനം. അവർക്ക് പരിമിതികളുണ്ട്. തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രകൃത്യയിൽ ജയപരാജയങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കാൻ ഒരു വോട്ടിന് പോലും കഴിയും. അതു കൊണ്ട് ആരെയും പിണക്കാൻ രാഷ്ട്രീയരംഗത്തുള്ളവർക്ക് കഴിയില്ല. സന്ന ഡസംബർട്ടനകളാണ് ഈ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന മറ്റാരു വിഭാഗം. കൂത്യ മായ ലക്ഷ്യത്താട്ട പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്പോൺസർമാർ അവയ്ക്കുണ്ട്. അവരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ് നടപ്പാക്കപ്പെടുന്നത്. അങ്ങനെന്നയില്ലാത്ത സാംസ്കാരികവേദികൾ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ തുടർപ്പവർത്തനങ്ങൾ എറ്റു ടുത്താൽ മാത്രമേ നവോത്ഥാനമുല്യങ്ങൾക്ക് ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിൽ മേഖലക്കെല്ലാക്കയുള്ളൂ. ഇന്നിവിടെ നടക്കുന്ന ഈ ചർച്ചയിൽനാണ് അതു രഹാരു സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനമായിട്ടാണ് ഞാൻ വിലയിരുത്തുന്നത്. ഈ ധാരയെ ഇന്നിയും സമൃഷ്ടമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

“കവിതാവനിതാ....”

വി. സുകുമാരൻ

കൂട്ടം തെറ്റി നടക്കുന്ന
കാവ്യകാരരെഴ്ച മുമ്പിലായ്
വന്നു നിൽക്കുന്നു നാകത്തിൽ
നിന്നുവീണാരു സുന്ദരി.
കവിയെന്നു ചിത്രകുന്നു:
കാവ്യാമാധവനല്ലയോ?
ഭവ്യമായവർ ചൊല്ലുന്നു:
“നവ്യാനായരുമല്ല ഞാൻ.”
പിന്നയാരെന്നറിഞ്ഞിട്ടു-
തന്നെയെന്നു നിന്നച്ചവൻ
പല്ലവാംഗിയെ സെൻഹോണിൻ
ചില്ലുകുട്ടിലടയ്ക്കവേ.
ചെകിടത്തടിവീഴുന്നു;
തുടുക്കുന്നു കവിശ്രദ്ധം
ചെരുപ്പിൻ ഭാവസ്വന്നരും
വാഴത്തുന്നു കവിമാനസം.

ഗുണപാഠം:

കവിതാ വനിതാചെച്ചവ
സയമേവാഗതാവരാ

നവോത്തരാനത്തിന്റെ വർത്തമാനം

എം.എം. നാരായണൻ

നമ്മുടെ ഈ കെട്ടകാലത്തും നവോത്തരാനം ഒരു സജീവ ചർച്ചാവിഷയമായി തുടരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആ ചർച്ചകളിൽ വിളവുന്ന ആശയങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും ആളുകളുടെ ചരിത്രബോധത്തിന്റെ ചെറുപ്പം ചെറുതായിട്ടില്ലെന്ന് തെളിയിക്കുന്നു. വർത്തമാനമേ ഇല്ലാത്ത, അസ്തമിച്ചുപോയ പകൽപോലെ, ഒരു ഭൂതകാലവിഭൂതിയാണ് നവോത്തരാനമെന്നും അതിന്റെ നഷ്ടമുല്യങ്ങളുടെ വിശദട്ടപ്പാണ് വേണ്ടതെന്നും ചിലർ കരുതുന്നു. എന്നാൽ ചരിത്രത്തിൽ ഏപ്പോഴും നവോത്തരാനവും പുനരുത്ഥാനവും തമിൽ ഏറ്റുമുട്ടുന്നുണ്ട്. പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷ മായോ നടക്കുന്ന ആ സമരത്തിൽ പ്രതിയോഗികൾ മാറിമാറി ജയവും തോൽവിയും വരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വിരുദ്ധവന്നതിന്റെ വിവക്ഷകളും അർത്ഥങ്ങളും നിർണ്ണയിക്കുന്നത് ചരിത്രം സയം നിർമ്മിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളാണ്. അതായത് വർത്തമാനത്തിന്റെ നവോത്തരാനമെന്നാൽ കൈവിട്ടുപോയ ചില കൈവല്യങ്ങളെ പുനരാനയിക്കലല്ല. പുതിയ ആകാശ തത്തിനും ഭൂമിക്കും ഇടയിൽ പുതിയ മുല്യങ്ങളുടെ വിതയും വിളവെടുപ്പും മാണം.

ഈയുടെ നവോത്തരാനപഥതി, കോളനിവാഴചയ്യുടെ ഉപോല്പന്നമാണെന്ന് പത്രതാസതാം നുറ്റാണ്ടിലെ സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താക്കളും യാമാസ്പിതികരും ഒരുപോലെ പങ്കിട്ട് അബുദധാരണയായിരുന്നു. പ്രാക്കൃതഭാരതത്തിന്റെ പരിഷ്കരണം ‘വെള്ളക്കാരരണ്ട് ഭാര’മാണെന്ന അധിനിവേശശക്തികളുടെ അവകാശവാദം ഏല്ലാ വിഭാഗം ഇന്ത്യക്കാരെയും സംശയിനിക്കുകയുണ്ടായി. രാജാരാം മോഹൻരോയേപ്പോലുള്ളവർ കോളനിവാഴചയെ അനുകൂലിച്ചു. അതിനെ പ്രതികൂലിച്ച യാമാസ്പിതികരുടെ പ്രതിഷ്യയം ഒന്നാം സംാത്ര്യസമരമായി വികസിച്ചു. അതുകൊണ്ട്

2008ക്കൊബറിൽ കോട്ടക്കെൽവെച്ച് ഫ്രാൻസി കൂക്സിവാരിയർ സഖാരക്ടറ്റിന്റെ നടയ്ക്കിയ ഫ്രാൻസി അനുസ്ഥാന പരിപാടികളുടെ സംഘടനയെല്ലാം ഉദ്ദേശ്യം പ്രസംഗിച്ചു.

ഇന്ത്യൻ നവോത്ഥാനത്തിന് സാമാജ്യവിരോധത്തിനും സാത്രന്ത്യവോ ധത്തിനും നൽകാൻ കഴിയുമായിരുന്ന രാഷ്ട്രീയലക്ഷ്യവോധം ഉണ്ടായില്ല. നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം സാത്രന്ത്യപ്രസ്ഥാനത്തിനും കൈവന്നില്ല.

നവോത്ഥാനം കീഴില്ലസംസ്കൃതിയുടെ ഉത്ഥാനമാണ്. ഇവിടെയത് നാട്കുഭാഷകളുടേയും ഭക്തിസാഹിത്യത്തിന്റെയും എല്ലാം രൂപത്തിൽ പാശ്ചാത്യമായ പ്രബുദ്ധതയ്ക്ക് സമാനരഹായി കാലേതനെ നാബന്ധത്തുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഈ പ്രക്രിയയുടെ സാഭാവികമായ വളർച്ചയുടെ വഴി മുടക്കുകയാണ് പിൽക്കാലത്തുണ്ടായ ബൈറ്റിഷ് അധിനിവേശമെന്ന ചരിത്രസത്യം അനുബന്ധം തിരിച്ചറിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ട് സാമൂഹ്യനവോത്ഥാനവും സാത്രന്ത്യപ്രസ്ഥാനവും ഏകകല്പം കൂടിക്കലരാതെ സമാനരഹായ വഴികളിലുടെയാണ് സംശയിച്ചത്. രാജ്യചരിത്രത്തിൽ അഭൂതപൂർവ്വമായ ഒരു മഹാപരിബന്ധം സംഭവിക്കുമ്പോൾ പറ്റിപ്പോയ ഈ പിഴയുടേയും പിശകിന്റെയും അടയാളങ്ങൾ നവഭാരതത്തിന്റെ രൂപശില്പപത്രത്തിൽ ആഴത്തിൽ പതിഞ്ഞതുകൂടിപ്പുണ്ട്.

എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കം മുതൽ കേരളത്തിന്റെ ധാര ഭിന്നമായ, തന്ത്രായ ഒരു വഴിയിലുടെയായിരുന്നു. ഇവിടെ വൈകിപ്പോയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പ്രോത്സാഹാടകൾ ‘എസ്.എൻ.ഡി.പി’യേപ്പോലുള്ള സമുദായസംഘടനകളായിരുന്നു. അവരാകട്ടെ അതാര്യ സമുദായത്തിനകത്ത് ഇരുണ്ടമുലകളിൽ കൂടിക്കിടന്ന അസ്വാദിശാസങ്ങളുടെ ചപ്പാ ചവറുകളേയും, അനാചാരങ്ങളുടെ മാറാലകളേയും അടിച്ചു തുത്ത് വൃത്തിയാകുന്ന ആത്മശൂഖ്യകരണത്തിനാണ് മുൻകെക്കേയെടുത്തത്. സമുദായസവിശേഷമോ, സമുദായക്കേന്ത്രത്തോ ആയ ഈ നവീകരണപ്രകിയയ്ക്ക്, സമുദായബാഹ്യവും സമുദായ നിരപേക്ഷഭവുമായ സഹായവും സഹകരണവും പിന്തുണയും പ്രോത്സാഹനവും ലഭിച്ചിരുന്നു. ജാതിദേവതയിന്റെയും മതദേവഷത്തിന്റെയും ഇടവരമ്പുകൾ കൊഞ്ഞിക്കളുണ്ട് വിശാലമായ കൂട്ടുകൂഷികൾ ഏവരും ചേർന്ന ഈ മൺ ഉഴുതുമരിച്ച് ഒരുക്കിയെടുക്കുകയായിരുന്നു.

സമുദായസംഘടനകൾ തുടക്കം കുറിച്ചതു മാത്രമല്ല, അത് അന്ന മമാവാനിവരാതെ ഏറ്റുടന്നുകൊന്നും പുലർത്താനും ആദ്യം കോൺഗ്രസ്സും പിന്ന കമ്മ്യൂണിറ്റ് പാർട്ടിയും വൈകാതെ മുന്നോട്ടു വന്നു എന്നതും കേരളീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ സവിശേഷതയാണ്. വൈകിം സത്യാഗ്രഹ ഫലവും ഗുരുവായും സത്യാഗ്രഹഫലവും നയിച്ചത് ഏതെങ്കിലും സമുദായസംഘടനയല്ല, ദേശീയപ്രസ്ഥാനമായ കോൺഗ്രസ്സായിരുന്നു. കമ്മ്യൂണിറ്റ്

പാർട്ടിയാണ് പാലിയം സമരത്തിനാഹാനും നൽകിയത്. ദേശിയതലത്തിൽ നവോത്ഥാനവും സാത്രന്യൂസ്രസമാനവും പരസ്പരം പിണങ്ങിയകന പ്ലാൾ, ഇവിടെ, സാമൂഹ്യനവീകരണത്തിന്റെയും രാഷ്ട്രീയസാത്രന്യൂത്തി ന്റെയും ‘ധാരകൾ’ ഇടകലർന്നും ഇഴയിണങ്ങിയും ഒത്താരുമിച്ചാണ് മുന്നോട്ടുപോയത്.

ഇരുളിന്തിര

സമുദ്രാധികാരികൾ കൊള്ളുത്തിയ നവോത്ഥാനത്തിൽ തിരിയിൽ നിന്ന് കത്തിച്ചെടുത്ത കൈപ്പുനങ്ങൾ കൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ കേരളിയസമൂഹത്തെ ചുറ്റുന്നിന് പാഴിരുളിനെ അടിയക്കരുകയായിരുന്നു. പത്രം കത്തി വെളിച്ചു പരക്കുന്നതോടെ തിരിയുടെ പ്രസക്തിയും തീരുകയാണ്. എന്നാലിവിടെ പിൽക്കാലത്ത് അപ്രസക്തമായിട്ടും അരങ്ങാഴിയാത്ത സമുദ്രാധികാരികൾ, ആദ്യം വിദ്യുത്യാസരംഗത്തും ക്രമേണ രാഷ്ട്രീയത്തിലും പ്രതിലോമസഭാവമുള്ള ഒരു നീചസാന്നിധ്യമായി നിലനിൽക്കുകയാണുണ്ടായത്.

ശക്തരാവാൻ വിദ്യ നേടണമെന്ന് നവോത്ഥാനം നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. വിദ്യയെന്നാൽ പരമ്പരാഗതവിദ്യാഭ്യാസമല്ല, കൊള്ളൊണ്ടിയൽ ആയു നികവിദ്യാഭ്യാസമന്നാണ് വിവക്ഷ. ഇന്ത്യലേവയിലും മുതുമതിയിലും ബഹുജിനിശ്ചയം ചെറുകാടിന്റെയും നോവലുകളിലും സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയവർ പുരോഗമനജനാധിപത്യമാനവികതയുടെ കൊടിയേന്തുന്ന രായും പരമ്പരാഗത കുലവുത്തികൾ മാത്രം പറിച്ചുവർ പുനരുത്ഥാനത്തിന്റെ കുഴലുത്തുകാരായും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ നവീകരണത്തിന് കോളണിവാച്ച, ചരിത്രത്തിന്റെ ഉപകരണമാവുമെന്ന പ്രതീക്ഷയാണാല്ലോ നവോത്ഥാനവാദികൾ പങ്കുവെച്ചത്. അതുകൊണ്ട് നേന് കോളണിവാച്ച ചെയ്യപ്പെടുത്തുന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രാലടനയായി വിദ്യാഭ്യാസത്തെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മാരകവും പരോക്ഷമായി പൂരക വുമായ പരമ്പരാഗതവും കൊള്ളൊണ്ടിയല്ലൂമായ പഠനരീതികൾക്ക് ബാധായി തികച്ചും ആയുന്നികവും തന്ത്രമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതി വികസിപ്പി ചെടുക്കാനുള്ള സംവാദങ്ങളോ ഗതവെമായ പര്യാലോചനകളോ നട ക്കാതെ പോവുകയും ചെയ്തു. കേരളത്തിലെ രാഷ്ട്രീയരംഗം ഇന്ത്യയിൽ മറ്റൊരുമില്ലാത്തവിധം നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം സ്ഥാംശികരിച്ചുവെ കിൽ നവോത്ഥാനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായി വളർന്നുവന്നതെങ്കിലും നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അടിസ്ഥാനപരമായ മാറ്റങ്ങളാണും ഉണ്ടായില്ല. രോഗശമനംഷയങ്ങൾ കാലഹരണപ്പെട്ടാൽ ('date of expiry' കഴി എന്നാൽ) രോഗജനകങ്ങളാവുന്നോലെ, നവോത്ഥാനദാത്തും രാഷ്ട്രീയ

പ്രാർട്ടികൾക്ക് കൈമാറിയതോടെ ‘നിജങ്ങളുടെ സാധിച്ച’ സമുദായ സംഘടനകൾ, അനുപ്യാത പ്രക്ഷിണമായ പുനരുത്ഥാന പ്രവണതകളുടെ ഉത്തേജകങ്ങളായാണ് പരിണമിച്ചത്. കേരളത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഭൂതിലാഗവും പ്രസ്തുത സമുദായസംഘടനകളുടെ നിയന്ത്രണ തതിലാകയാൽ സമൂഹവികരണത്തിന് വിദ്യാഭ്യാസം പ്രയോജനപ്പെട്ടി ല്ലെന്നു മാത്രമല്ല, വിദ്യാഭ്യാസ നവീകരണത്തിനുള്ള ഏതു ചെറിയ പരിശോധിക്കുന്ന യാമാസ്ഥിതിക ശക്തികൾക്ക് അണിച്ചേരാനുള്ള അവസരമായി മാറുകയും ചെയ്തു. ’59ൽ, സർക്കാരിൻ്റെ വിദ്യാഭ്യാസനയത്തപ്പാലി യുണായ കുപ്രസിദ്ധസമരം, നവോത്ഥാനം ചങ്ങലയ്ക്കിടാൻ ശ്രമിച്ച കറുത്ത ശക്തികളുടെ മുഴുവൻ വിമോചനസമരമായിരുന്നു. വൈകാം സത്യാഗ്രഹം, രാഷ്ട്രീയവും നവോത്ഥാനവും തമിലുള്ള ഒഴുക്കുത്തിരുന്ന പ്രാരംഭായിരുന്നെങ്കിൽ, വിമോചനസമരം, വലതുപക്ഷരാഷ്ട്രീയവും പുനരുത്ഥാനവും തമിലുള്ള പ്രതിലോമസവൃത്തിനാണ് തുടക്കം കുറിച്ചത്. അത്, നവകേരളനിർമ്മാണത്തിന് രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവും രേഖപരവുമായ പ്രതിബന്ധമായി വളരുകയും ചെയ്തു. വലതുപക്ഷവർത്തകൾ റണ്ടിൽന്നും ആ പ്രതിപ്രവാഹത്തെ ഫലപ്രദമായി തടങ്കുന്നിരുത്താൻ ഈ തുപക്ഷരാഷ്ട്രീയത്തിന് ഇവിടെ ഇന്നും നിർണ്ണായകസാധീനമുണ്ടെങ്കിലും സാധിക്കാതെ പോയി. ശീതയുഭാനന്തരം ലോകവ്യാപകമായ മുലയനഗംകളികളുടെ മുന്നേറ്റം, ദേശാക്ക മുകമായി നടന്ന, കേരളത്തിലെ പ്രതിവിപ്പവുംപ്രക്രിയയെ മുവരുമാക്കുകയും അതിന് ആവേഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ക്ഷേത്രങ്ങളോ കല്ലറകളോ?

നേരാലയങ്ങളിലെ ആരാധനകളും ആരോഹാപ്പങ്ങളും ആചാരങ്ങളുമെല്ലാം സമൂഹം പിന്തുടരുന്ന മാമുലുകളെ പുതുക്കി ഉറപ്പിക്കാനും, ദേവചിന്തകളെ ദൃശ്യകരിക്കാനും വേണ്ടിയാണ് ആസൃതണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇത് തിരിച്ചറിഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ് “ഇനി നമുക്ക് അസ്വലയങ്ങൾക്ക് തീ വെയ്ക്കാ”മെന്ന് വി.ടി. എഴുതിയത്. എന്നാലിന്ന് ദേവാലയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണവും പുനർന്നിർമ്മാണങ്ങളും തക്കതിയായി നടക്കുന്നു. സമുദായങ്ങൾ തമിലും അതിലെ ഉപവിഭാഗങ്ങൾ തമിലുമുള്ള വാശിയും വൈരാഗ്യം ഗ്രവും വിദേശപ്പവും മതാരബുദ്ധിയും വർദ്ധിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് ദേവാലയങ്ങൾ എണ്ണത്തിലും വളരുത്തിലും വർദ്ധിയക്കുന്നു. ദൈവം, മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെ സ്നേഹിക്കുമോൾ ജനിക്കുകയും വെറുക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ മരിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് കവി പാടിയിട്ടുണ്ട്. സമുദായങ്ങൾ, ‘ഞാനോനീയോ’ എന്ന മട്ടിൽ കെട്ടിപ്പോക്കുന്ന അസ്വലയങ്ങളും പള്ളികളും അതുകൊണ്ടു തന്നെ ദേവതയ്ക്കിരുന്നും ശവക്കല്ലറകൾ ആകുന്നു.

എന്നാൽ നവോത്തരാന്തത്തിന്റെ ശുദ്ധവാസരങ്ങളിൽ ഇവിടെ സഹാപി തമായ വിദ്യാലയങ്ങൾ പരിമിതികളേറെയുണ്ടെങ്കിലും, തരതമദേശമില്ലാ തത, സമത്വാധിഷ്ഠിതമായ, ഒരേക്കലോകസകല്പമാണ്, ഒരേ ബന്ധിലി രൂപം ഒരേ പാഠം പറിച്ച് ഒരേ പരീക്ഷയെഴുതി പുറത്തുവരുന്ന, നാനാജാ തിമതസ്ഥരായ വിദ്യാർത്ഥികളിലേയ്ക്ക് സംക്രമിപ്പിച്ചത് - അന്ന് “ഒരു ജാതി, ഒരു മതം.” എന്നാൽ മനുഷ്യജാതി, മനുഷ്യതൃട മതം എന്നായി രൂപീകരിക്കാതെന്ന് വർഗ്ഗീയതയും വലതുപക്ഷരാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരിക അധിനിവേശവും തമിലുള്ള അവിശ്വബ്ദബാധയവത്തിന്റെ അരങ്ങും അണിയറയുമായി നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസരംഗം മാറുകയായിരുന്നു. കൂംഞ്ചുമ്പുറികളിൽനിന്ന് പകർന്നുകിട്ടുന്നത്, സഹജിവിതത്തിന്റെയും പൊതുജീവിതത്തിന്റെയും പാംഞ്ചല്ലൂ, വിഭാഗീയതയുടേയും പരസ്പരമ താരത്തിന്റെയും മുല്യങ്ങളാണ്. വിദ്യാലയങ്ങൾ വാർത്തടക്കുന്നത് മനുഷ്യസമുദായത്തെയല്ല, സാമുദായികമനുഷ്യരേയാണ്.

സാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ തീപ്പിടിച്ചനാളുകളിൽ വീടുപേക്ഷിച്ച്, ഒരു വേള പുത്രകളിൽക്കൂളപ്പോലും അവരുടെ വിധികൾ വിട്ടകൊടുത്ത്, സമർപ്പിതസർവ്വസ്ഥായി, പൊതുജീവിതം വരിച്ചവരുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ രാഷ്ട്രീയമടക്കമുള്ള ‘പൊതുമ’ കളിൽനിന്ന് വിടവാങ്ങി, സ്വകാര്യതയുടെ ‘കരുതൽ മതിലുകൾ ചുഴിന കാരാഗ്യഹം’ പോലുള്ള വീടിൽ, മലയാളി തിരിച്ചേത്തതിയിരിക്കുന്നു. അന്ന് നാട് തന്നെ വീടും നാട്ടുകാർ മുഴുവൻ വീടുകാരുമാണെങ്കിൽ ഇന്ന് വീട് തന്നെ നാടും വീടുകാർ തന്നെ നാട്ടുകാരുമായി സങ്കാചിച്ചിരിക്കുന്നു. വീടുകൾ തമിൽ മുഖബാക്കെ സഹകരണത്തിന്റെ ബന്ധമായിരുന്നു. ഇന്ന് അയൽവീടുകൾ തമിൽ മതാരത്തി ന്റെയും നിസ്സഹകരണത്തിന്റെയും നിയും യുദ്ധമാണ്. വാശിയോടെ ഉപഭോഗവസ്തുകൾ വാങ്ങിക്കുട്ടുന്നതിലുടെയാണ് ഈ യുദ്ധം മുൻ്നിടക്കുന്നത്.

ഉപഭോഗസംസ്കാരത്തിന്റെ അനുഭവം കണ്ണാളവും, ദൈവം ചരക്കും (commodity)ആണെങ്കിൽ, പണമാണ് പുജാപുഷ്പം! പണം കൊടുത്താൽ പ്രസാദിക്കാത്ത ‘ദൈവം’ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് പണംതന്നെ പരമദൈവമായി മാറുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സന്ദർഭത്തിന്റെ സാമർത്ഥ്യം കൊണ്ട് അർത്ഥമാത്പാദനം സാധിക്കുന്ന സുചകമോ (signifier) പ്രതീകമോ, ചിഹ്നമോ മാത്രമാണ് പണം. എന്നാൽ സുചിത (signified) തേതക്കാൾ സുചകം പ്രധാനമാണെന്ന് വനിരിക്കുന്നു. ഉള്ളടക്ക (content)മല്ല രൂപ (form)മാണ് എവിടേയും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. രാഷ്ട്രീയപ്പാർട്ടികൾക്ക് പോലും പത്രമും, ആദർശങ്ങളും ആശയങ്ങളും അല്ല ആശ്വാസങ്ങളും ആരവങ്ങളുമാണ്. അരാഷ്ട്രീയവർക്കരണം അതി

കുമിച്ച് രാഷ്ട്രീയത്തെയും കീഴടക്കിയിരിക്കുന്നു. കുറുന്തോട്ടിക്കും വാതം പിടിച്ചിരിക്കുന്നു!

ഉള്ളപ്പാളയായ സമതാം

അച്ചടിമാധ്യമങ്ങളുടെ പ്രചാരം സാംസ്കാരികവരേണ്ടുവാദത്തിന് അന്ത്യംകുറിക്കുകയും കീഴാളജനകീയസംക്ഷാരത്തിന്റെ വർത്തോതിലുള്ള വളർച്ചയ്ക്കും ഉയർച്ചയ്ക്കും വഴിതൃപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ പുതു ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങൾ തുടക്കം മുതലേ മുലയന്നശക്തികളുടെ നിയന്ത്രണത്തി ലാണ് - അവ ആളുകളുടെ ഉപഭോഗത്തിലെങ്ങളേയും ജീവിതമുല്പണങ്ങളേയും, അധിനിവേശം സാധ്യവും സാധ്യവും ആക്കുംവിധം പുനർന്നിർമ്മിക്കുക യാണ്. സന്ധനനും ഭരിദനും തമിലുള്ള സംഘർഷം, അകലം, പെരുകു ബോഡും സാംസ്കാരികമായ ഏകത്വം, അകംപാളുള്ളയായ ഒരുതരം സമതാം വ്യാപിക്കുന്നു. ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, ഗതാഗതം, വാർത്താവിനിമയം തുട അങ്ങിയ ജീവിതത്തിന്റെ സ്ഥൂലതലത്തിൽ മാത്രമല്ല, സൗന്ദര്യബോധത്തി ദേഹങ്ങും സാംഭവനാശിപ്പത്തിന്റെയുമാക്ക സുക്ഷ്മമതലങ്ങളിലും ഒരേക്കലോ കനിലവാരം അടിച്ചേപ്പിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ ബാഹ്യവും ആന കിടവും നിർബന്ധിതവുമായ ആഗ്രഹാളികരണത്തോടുള്ള പ്രാഥമികമായ പ്രതികരണങ്ങളായാണ് പലതരത്തിലുള്ള തനിമാവാദങ്ങളും സത്തവതിര കഷണവ്യശ്രദ്ധകളും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ തനിമാനഷ്ടത്തിലും സത്രനാശത്തിലുമുള്ള ജനങ്ങളുടെ ഉൽക്കണ്ഠംകളെ പ്രത്യയശാസ്ത്ര തത്തിന്റെ കാശലത്തനാളിലൂടെ അധിനിവേശതാല്പര്യങ്ങൾക്കാരും മാറ്റി മറിക്കാൻ മുലയന്നശക്തികൾക്ക് കഴിയുന്നുണ്ട്. സത്രവാദം എല്ലാവിധ കലർപ്പുകൾക്കും കുടിച്ചേരലുകൾക്കും ഏതിരായ യുദ്ധമായി, പുറന്ത ത്രഞ്ചിവാദ(exclusivism)മായി, സമന്വയത്തിനും സഹജീവിതത്തിനും പകരം സംഘർഷവും കലഹവും വളർത്തുന്ന സാംസ്കാരികശ്രദ്ധവിഭാദമായി, മത മരലികവാദവും വർഗ്ഗീയവാദവുമായി വളർന്നുപടരുകയാണ് - വിദ്യാഭ്യാ സഖ്യം മാധ്യമങ്ങളും ചേരന്ന് സാംസ്കാരിക ഏകീകരണത്തിന്റെ പൂരവും, സങ്കുചിത സത്രശുഭിദ്രോഹത്തിന്റെ അകവും ഉള്ള, ഒരു സങ്കര (hybrid) ജീവി യായി പുതുതലമുറിയെ വാർത്തയോടുകൂടുകയാണ്. തരുണാരുണവും ആദർശ സുരഖിവുമായ യുവതാം ചർത്രത്തിന്റെ വാതിലിൽ വന്നുമുട്ടുബോാണ് നവോത്തരാനം പിറവിക്കാളളുന്നത്. എന്നാൽ തലച്ചോറു നരചു പുതുയു വത്യം നവയാമാസമിതികത്തിന്റെ സൈനികരെപ്പോലെ.....

തങ്ങളുടെ തൊഴിൽ തട്ടിപ്പറിക്കുന്ന, വരുമാനം ബെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്ന സാമ്പത്തികപ്രതിസന്ധിയോടുള്ള ജനങ്ങളുടെ പ്രതികരണങ്ങളേയും പ്രതി ഷേധങ്ങളേയും സാംസ്കാരികസങ്കുചിതത്വവുമായി കണ്ണിച്ചേരക്കാനുള്ള

സാമ്യതകളും വളർന്നുവരികയാണ്. മറുനാട്ടുകാർ, കുടിയേറ്റകാർ, വിദേശികൾ - ഇവരെക്കു തന്റെ ശില്പിയാണു വേഷവും കൈശമാരിതിയും വിശ്വാസങ്ങളുമോമല്ലോം അക്രമിക്കപ്പെടുന്നതായി തോന്നാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. വിദേശികൾ വിരോധികളായി മുദ്രകുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. മതന്മുന്നപ്പക്ഷങ്ങൾ, ചെറുവംശിയവിഭാഗങ്ങൾ - ഇവരെക്കു വിദേശികളായി എഴുപ്പം വേർത്തിപ്പിച്ച് മാറ്റിനിർത്തപ്പെടുന്നു. ഭൂരിപക്ഷവും നൃനാശപക്ഷവും ഒരുപോലെ, ‘സാംസ്കാരികവ്യക്തിത്വം’ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന്റെ പേരിൽ പരസ്പരം പടവെട്ടാൻ മുതിരുന്നു - ബാധ്യതയിടുത്ത് ഒരു കോളേജിൽ ‘തട്ട്’മിച്ചു വന്നതിന്റെ പേരിൽ വിദ്യാർത്ഥിനികൾ ആക്രമിക്കപ്പെട്ടു. ഈത് ഒരു ധാര്യക്കീഴ്ക്കിസംഭവമെല്ലാം പുരുഷൻ സ്ത്രീയെ, ഭൂരിപക്ഷം നൃനാശപക്ഷ തന്ത്രം, ആക്രമിക്കുന്നു. പെൺകുന്നെല്ലാം മാനു കാക്കാൻ, മതാദിമാനം രക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ളതായതുകൊണ്ട് പ്രതികരണവും പ്രതിഷ്ഠയവും സവിശേഷ സ്വഭാവമുള്ളതും തീവ്യവുമായിരിക്കും - ‘തട്ട്’തെന്നട്ടു കളിച്ചാൽ പ്രതികരണം, പ്രതിഷ്ഠയം, ചിലപ്പോൾ ‘പർദ്ദ’ ദില്ലിച്ചുകൊണ്ടാവും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. പാരാവകാശത്തിന്റെ, തുല്യനിതിയുടെ, പ്രശ്നമായാലും ശക്തിപ്പെട്ടു തത്യക ജനാധിപത്യമതനിരപേക്ഷവികാരങ്ങളും, മതമൂലിക്കത്തുടേയും പുനരുത്ഥാനത്തിന്റെയും ആശയങ്ങളും അന്തരീക്ഷവുമാണ് - കരണവും പ്രതികരണവും ആത്മകിമായി സ്ത്രീവിരുദ്ധവും ജനാധിപത്യവിരുദ്ധവും പ്രതിശോഭവും ആയിത്തീരുന്നു. പാക്കിസ്ഥാനിലെ പേഷവാറിൽ താലിബാൻ സംഘം പെൺകുട്ടികൾ പറിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾ തകർത്തും അവർ തൊഴിലെടുക്കുന്നത് നിരോധിച്ചും ആണ് തങ്ങളുടെ സാമാജ്യ(പാശ്ചാത്യ)വിരോധവും, ഇസ്ലാമികവിശ്വാസിയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. മറുചിലർ ‘ഭാരതസംസ്കാരം’ സംരക്ഷിക്കാൻ, ദേശാഭിമാനം പ്രകടിപ്പിക്കാൻ, പട്ടണത്തിലെ ‘പബ്ലിക് കെന്യൂചേരന് പെൺകുട്ടികളെ കയ്യേറ്റും ചെയ്യുന്നു. പത്രാധികാരിയും നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പ്രമാഖ്യത്വത്തിൽ ‘ഭാരതപ്പും’യും പോരാളേൽക്കാതിരിക്കാൻ, ബീട്ടിഷ്കൂകാരോട് യുദ്ധം ചെയ്ത ശുഭാത്മകഭൗതികഭൂമിയിൽ ഇവിടെ ഓർക്കാം. അധിനിവേശം അതിന്റെ അനുകൂലിക്കാളെ ഉദാരതയുടെ, (മുലധനം) സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ, വികസനത്തിന്റെ വക്താക്കലായും പ്രതികൂലികളെ അനുഭവിക്കാം സികളും മതലാന്തരം യാമാസമിതികരും ആയും സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ ഔദിക്കൽക്കുടി വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു - ചരിത്രത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം വ്യത്യസ്ത മെങ്കിലും രൂപം ആവർത്തിക്കുന്നപോലെ....ചരിത്രമുഹൂർത്തങ്ങൾ രണ്ട് വന്നാൽ ആദ്യത്തെത്ത് ദുരന്തവും പിന്നതേത് (പ്രഹസനവുമായിരിക്കുമെന്ന് മാർക്കന്സ്!

കാലിടവിയ നവോത്തരം

നവോത്തരം, കീഴാളരുടെ വിശിഷ്ട എല്ലാ സമുദായങ്ങളിലേയും ‘പതിപ്പക്കജ്’ അളായ സ്റ്റ്രീകളുടെ വിമോചനപ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ നേതൃത്വം പിന്നാക്കൊർക്കോ സ്റ്റ്രീകൾക്കോ അല്ലായിരുന്നു. അവർണ്ണരുടെ ക്ഷേത്രപ്രവേശനം പോലുള്ള അവകാശങ്ങൾ നേടാൻ പ്രകോശാഭ്യർത്ഥിനിരിഞ്ഞിയത് സഹർണ്ണരാണ്! സ്റ്റ്രീകളെ അടുക്കേളുത്തിൽ നിന്ന് അരങ്ങിലെത്തിക്കാനുള്ള സമരത്തിന്റെ അരങ്ങിൽ നിരഞ്ഞുനിന്നത് പുരുഷക്കേസൽകളാണ്! അപ്പോഴും അണിയാറിയിൽ, അടഞ്ഞുകിടന്ന അടുക്കേളവാതിലിന്റെ പിറകിൽ അവർ അദ്ദേഹത്യായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ വിമോചനം കാംക്ഷിക്കുന്നവരുടെ സുകിയമായ സാന്നിദ്ധ്യമില്ലാത്തതും കോളണിവിരുദ്ധദേശിയതയുമായി കൈകോർക്കാൻ കഴിയാത്തതും, ഇന്ത്യൻ നവോത്തരാന്തിന്റെ ശുരൂതരമായ പരിമിതികളായി. കേരളത്തിൽ നവോത്തരം രാഷ്ട്രീയവർക്കരിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ഇവിടേയും രാഷ്ട്രീയം, സാമൂഹ്യപരിഷക്കരണത്തിന്റെ ഭാത്യം വെടിഞ്ഞത് പുനരുത്തരാന്തരികളുമായി ഒന്നിക്കുപ്പെട്ടതോടെ പാതിവഴി പിന്നിട നവോത്തരം കാലിടവി വീണ്ടുംപോയി.

മേൽക്കൂരിച്ചബന്ധങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ അടുക്കിവെച്ചു ഒരു ഘടനയാണ് സമുഹത്തിനുള്ളത്. മുകൾത്തെ എടുത്തുമാറ്റിയാൽ തൊടുതാഴേയുള്ളത് മുകൾത്തടായി മാറും എന്നല്ലാതെ മേലേയും താഴേയുമെന്ന തട്ടുകളുടെ ഘടനയ്ക്ക് മാറ്റം വരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഏറ്റവും താഴേയുള്ള തട്ട്, അടിത്തട്ട്, എടുത്തുമാറ്റിയാൽ എല്ലാം കീഴ്മേൽമറിയും. സമുഹത്തിൽ സമ്പർണ്ണവിപ്പവം സംഭവിക്കും. ഈ കീഴ്ത്തട്ടിന്റെ, പാവപ്പെട്ടവരുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് സ്റ്റ്രീകളുടെ മോചനം ബഹുവിധകാരണങ്ങളാൽ നടക്കാത്തതുകൊണ്ട് സമഗ്രമായ മാറ്റത്തിന്റെ കാര്യപരിപാടി തുടർച്ചയായി മാറ്റിവയ്ക്കപ്പെടുകയും, നീറ്റിവെയ്ക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. പുത്തൻ അധിനിവേശത്തിന്റെയും, നവയാമാസവിത്തികത്തിന്റെയും പ്രത്യക്ഷമോ പരോക്ഷമോ ആയ വേഴ്ച, എല്ലായിടത്തുമെന്നപോലെ ഇവിടേയും, അധിസമിതനെതിരായ, പാവങ്ങൾക്കും പെൺകളുംഞ്ചർക്കും എത്തിരായ, പരാക്രമമായി, പാപകർമ്മങ്ങളായി നിർവ്വചിക്കാനാവുംവിധം രൂപപ്പെട്ടവർകയാണ്. പറ്റിപ്പോയ അപരാധങ്ങൾ തിരുത്തി, മാറ്റിവയ്ക്കപ്പെട്ട സമഗ്രവിമോചനം നേടാൻ, ഒരവസരം കൂടി രാജ്യത്തിന് ചരിത്രം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ദരിദ്രക്കും ഭളിത്തർക്കും സ്റ്റ്രീകൾക്കുംവേണ്ടിയുള്ള, ദരിദ്രരും ഭളിത്തരും സ്റ്റ്രീകളും നയിക്കുന്ന ഭാദ്യരുടേയും ഭളിത്തരുടേയും സ്റ്റ്രീകളുടേയും ആയ ഒരു ജനകീയനവോത്തരാനത്തിന് കാലം കാത്തിരിക്കുംപോലെ.... ■

ഇടങ്ങുരിയുടെ ഹനുമാൻ

ഡോ. സന്തോഷ് വള്ളിക്കാട്

ഇടങ്ങുരിയെ എറെ സ്വാധീനിച്ച് ഹനുമാൻ പുരാവസ്തവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അദ്ദേഹം എഴുതിയ കവിതകളാണ് ‘ഹനുമത്രേശവ തൃശ്വരൻപ റംഗിൽ’ ‘ലവണാസുരവയത്തിലെ ഹനുമാൻ’ ‘മെമനാക ശ്യാംഗം’ ‘മാവിന്ചോട്ടിലെ നാടകം’ ‘വർണ്ണക്കുപ്പായം’ തുടങ്ങിയവ. സ്വന്തം കർണ്ണ ശക്തിയുടെ പ്രവൃത്താവനവും നിശ്ചയദാർശ്യവും വെളിപ്പെടുത്തുന്ന കവി തകളാണ് ഈവ.

അധികമായി ഇടങ്ങുരിയുള്ള സമരത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാതെ പൊരുതുന്ന ഹനുമാൻ മുഗമർത്തുന്നേവ സകലനാത്മകതയുള്ള കമാപാത്രമാണ്. വേദ പുരുഷ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ കർഷകരുടെ ആരാധനാമുർത്തിയായിരുന്നു ഹനുമാൻ. കടുത്ത ബൈഹചാരിയായ ഹനുമാൻ അഭ്ലൂക്കിൽ മരുത് എന്ന ദേവം പിൽക്കാലവേദത്തിന്റെ ഒടുവിൽ കർഷകർക്കിടയിലെ ശക്തനായ ദേവമായിരുന്നു എന്ന കൊസാംബി കണ്ണടത്തുന്നുണ്ട്.¹ കാർഷിക ജീവി പുത്രിയുമായി ഇടങ്ങുരി പുലർത്തിയ ആത്മബന്ധമായിരിക്കും ഹനുമാനെ ആരാധനയോടെ കാണാൻ ഇടങ്ങുരിയെ പ്രാപ്തതനാക്കിയത്. അപാരമായ സ്വാമിഭക്തിയും, സേവന തല്പരതയും, നീക്കുപോകകില്ലാത്ത നീതിബോധവും ഇംഗ്ലീഷ് കമാപാത്രത്തിനെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ ഇടങ്ങുരിക്ക് പേരു നാശായിരിക്കും. മലയാളത്തിന്റെ സത്തം കണ്ണടത്തിയ എഴുത്തച്ചനെയും, ഇംഗ്ലീഷ് ഹനുമാനെയും ഒരേട്ടിൽ ഹൃദയത്തിൽ കൂടിയിരുത്തിയ കവിതയാണ് ‘ഹനുമത്രേശവ തൃശ്വരൻപാവിൽ’.² രണ്ടുകർമ്മയോഗികളെ ഹൃദയത്തിൽ ഒപ്പുമിരുത്തി പുജിക്കാൻ ചെയ്ത ശ്രമമാണ് ഈ കവിതയെന്ന് ആരുമുഖം താഴെ കവി പറയുന്നു.³

ഇത്തുണ്ടാവിലെത്തെത്തെത്തെന്തിന് തന്നലിക്-

ലിത്തിരിയിരുന്നാലും ഭക്തലോകാത്തംസമേ

രാമനാമാലാപമാമിളനീർവ്വൈള്ളം മോഹി-

ച്ചീമനിബൈത്തി വോൻ, തീർത്താലും തൃഷ്ണാർത്തിയെ,

പാപകർമ്മത്തിന് തശ്ചവുദ്ധാരേൻ കയ്യാലങ്ങേ-

പ്രാദഞ്ചശ ശുശ്രൂഷിക്കാനനുജ്ഞത്തരേണമേ

രാക്കികര, നമസ്കരിപ്പു നിന്നെ, കനി-

ഞ്ഞീമംസപ്രജന്മരേതാം പുജകൾ കൈക്കൊണ്ടാലും.

എന്നാരംഭിക്കുന്ന കവിത പിന്നീട് ഹനുമാൻറെ ജീവിതത്തിലെ സംഭവപരമരകളിലൂടെ കടന്നുപോയി അദ്ദേഹത്തെ വാഴ്ത്തുകയാണ്.

അഞ്ചനപെറ്റുണ്ടായ ശക്തിപുണ്ഡിജമേ, നിന്റെ
കുഞ്ഞിക്കണ്ണിനുകുറിപ്പും, ബാലാദിത്യൻ.
നീ ജഗൽപ്രാണനേര്യും പ്രാണങ്ങളുന്നൊ, ലോക-
തേജസ്സിൽ നിന്നൊ നേടിക്കൊണ്ടതകഷരശാസ്ത്രം?

ഹനുമാൻറെ വിരസാഹസ്രികകൃത്യങ്ങൾ കവിയെ പുളകം കൊള്ളിക്കുകയും അതിന്റെ ഉർജ്ജത്തെ തന്നിലേക്ക് ആവാഹിക്കാൻ കൊതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

സാഗരം താണ്ടും ബലം തുച്ഛമനോതുന്നു ഞാൻ
നീകിടന്നാരു കൊടും രീക്കാർപ്പരപ്പോർക്കൈ

എന്നിങ്ങനെ രാമന്റെ ദുരന്തവൈജ്ഞാനിക്കും കുടി സാക്ഷിയായ ഹനുമാൻ സ്വന്നഹമനങ്ങളിൽഇയും ജീവിതരീതിയും പകർന്നുകിട്ടാൻ കവി ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

പാർത്തിവർ - അവരെത്തൻതോളേറ്റി, പുരത്തിയ
കൈതലം ചവിട്ടുകല്ലാക്കിയും നിവർന്നേറ്റം
പോർക്കലിയാവേശിക്കെയാരക്കുവക്കൽ, വാലും
പൊക്കിയമാറിൽ ശസ്ത്രാലാതത്തീ ചിതറിച്ചും
മുന്നോട്ടു മുന്നോട്ടാണ്ടു കുതിച്ചുകേരും ഭവ-
ഭൂനതസ്വരൂപമെൻ ധ്യാനത്തിൽത്തെതിളിയാവു.

പിരംജീവിതം രാശയമാണ്. ആദിപരൂപാത്മകമായി സമുഹമന്റെ അടിഞ്ഞുകൂടിന്ന ആ ആശയത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ് ഹനുമാൻ. അ ചിരംജീവിതമാണ് കവി ആഗ്രഹിക്കുന്നത്; അതിലേയ്ക്കുള്ള വഴി സേവനമന്ത്രാക്ഷരവും.

‘ലവണാസുരവയ ത്രാം ഹനുമാൻ’ ‘മെമനാകശ്യംഗം’, ‘മാവിസ്ത്രചോടിലെ നാടകം’, ‘വർണ്ണക്കുപ്പായം’ തുടങ്ങിയ കവിതകളിലും ഈ ഹനുമാൻ സ്വക്ഷേത്രത്തിലെ ബലപാനായും (power)അർപ്പണങ്ങോ ധന്തിന്റെ പ്രതീകമായും (devotion) പരിനായകഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞവനായും (hero) പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ലവണാസുരവയം അരങ്ക് സമർത്ഥമായി ആടിക്കണ്ടതാൽ കവിമന്റെ ഹനുമാനെ രൂശമുലമായി പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ ഇടയാക്കിയത്.⁴ ധർമ്മമാർഗ്ഗത്തിനും വിഡിക്കും ശുഭപ്പതിവിശ്വാസങ്ങോടെ കീഴടങ്ങുന്ന കർമ്മയോഗിയായാണ് ഹനുമാനെ ഇടയ്ക്കു തിരിച്ചറിയുന്നത്. ബാലമാരായ ലവകുശമനാരോട് അവരാരെന്നു തിരിച്ചറിയാതെ തന്നെ പുലർത്തുന്ന

വാത്സല്യനിർഭരത, സമചിത്തത, രാമനോടുള്ള ഭക്തിപാരവദ്യോ, അഭിമാനം ഇവയെല്ലാം ഹനുമാനിൽ നന്നിക്കുന്നു. ഈ ആദ്ദവുതനെന്നയാണ് ഇടയ്ക്ക് രിക്ക് ‘ലവണാസുരവധത്തിലെ ഹനുമാൻ’¹⁵ എഴുതാൻ പ്രചോദനമായത്.

മൃദുലവാത്സല്യവിഹ്യതിക്കെന്നുട
പ്രധയത്തിലെമട്ടിമുണ്ഡായ്?
അതുചിന്തിക്കുണ്ടോള്യികമാശ്വര്യം
മുതുപാറയ്ക്കുള്ളിൽ പുതുവെള്ളം!

അൻഡാതെ എന്നേന്ന ആഭിമുഖ്യം തോന്നുന്നു. അത് അവരെ തിരിച്ചറിയുന്നതോടെ.

പവനപുത്രൻ്റെ പരമഭാഗ്യത്താ-
ലിവരവിടത്തല്ലുതരങ്ങിൽ
അപജയം തന്നെ വിജയസോപാനം
അപരമെന്തിങ്ങു വരമമേ!

എന്ന നിലയിലെത്തുന്നു. നന്നും വാനരനും തമ്മിലുള്ള പരിണാമ വാദപരമായ ജൈവികബന്ധം ഒരു വൈക്കാരികബന്ധമായി കവി അൻഡാ നുണ്ട്. വാനരനിലെ മനുഷ്യാനുബന്ധയാണ് ഹനുമാനിലേക്ക് ഇടയ്ക്കിയെ ആകർഷിച്ചത് എന്ന് കവിതയുടെ ആമുഖത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തം. ആചാര്യ മാരിട് അതിരുകളുടെ ആവശ്യമരിയാതെ ഈ മരണാടിയുടെ സെസ്യരവി ഹാരം കവിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രവൃപ്പനം കൂടിയാണ്.

.....ആര-
നാരകർത്തവൻതമോ നിബിധതയിങ്ക-
ലിടവപ്പാതിതൻ കത്താൻഡിലിടി-
മുഴക്കം പോലവെ പെരുമാറി മഹാ-
മഹസ്താമണ്ഡലക്കോതതമന്റെ ഹൃഷാരം
പതിഞ്ഞിരിപ്പുണ്ടീ മഹാവിഹായസ്തിൽ

എന്നിങ്ങനെ ഹനുമാൻ ശാശ്വതമായ സാന്നിദ്ധ്യം ഈ പ്രകൃതിയിൽ കവി തിരിച്ചറിയുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ്

പാരിതിന്മലമോരോനോക്കെടിച്ചു തുപ്പി
സെസ്യരമായ് സ്വതന്ത്രമായ് നടപ്പുവൻ താൻ
ആചാര്യൻമാരിട്ടോരു വേംളിയും വരമ്പും കൊ-
ണ്ണാവശ്യം മരണാടിയറിഞ്ഞിട്ടില്ല!
പാഞ്ചചുളിയിൽചുവിട്ടിയെൻ കഴലെപ്പോ, ചപ്പോ-
ളിശരസ്മരണയിൽ താൻ കഴുകി

‘ശുദ്ധമാവിബ്ലൈനാല്പു’മെന്നാരു പക്ഷം; പരി-
ശുദ്ധിതാനിബ്ലൈനില്ലോ, ചിലർക്കു വാദം?’

എന്ന് ‘മാവിസ്ചോട്ടിലെ നാടകം’⁶ എന്ന കവിതയിൽ ഇടത്രേറി എഴു
തിയത്. ഹനുമാനോടുള്ള തന്റെ കേതിയും ശൈരാമനെനക്കുറിച്ച് തനിക്കു
ണ്ഡായ പുതിയ കാഴ്ചപ്പാടുകളും വെച്ച് എഴുതിയ മാവിസ്ചോട്ടിലെ നാട
കത്തിൽ രാമനും മീതയായി ഹനുമാനെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. യീരനും ഉഭാ
ന്തനുമായ രാമന്റെ സരയുപ്രവേശത്തെ ഭീരുവിന്റെ ഒളിച്ചൊടലായി
കാണുന്ന കവി ഹനുമാൻ കുടുതൽ മിചിവ് നൽകുന്നു.

പാരിതുമുഴുവനെൻ ഭോരതരാളം ചേർത്തു
വാരിപ്പുണരുവാനാണെനിക്കു ദാഹം
ഞാനിതുരിപ്പുതരാ, മദ്വാഹം ശമിപ്പിക്കാൻ
പോരാതാൻ സരയുവിൻ വൻകയങ്ങൾ.

എന്നും കവി പറയുന്നുണ്ട്.

കേരളത്തിന്റെ സംസ്കാരത്തോട് ഈകുചേരിന് നിലകൊള്ളുന്ന
എഴുത്തച്ചൻ്റെ അല്പാന്തരാമാധാരണം കിളിപ്പാട് ഇടത്രേറിയെ എറെ പ്രചോ
രിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ‘ആചാര്യപാദങ്ങളിൽ’ ‘പ്രണാമം’ തുടങ്ങിയ കവിതകൾ
ഇതിന് തെളിവാണ്. രാമാധാരകമാപാത്രങ്ങളിൽ ഹനുമാന്റെ കായബലവും
ആര്യായമായ ഇച്ചാശകതിയും ധർമ്മബോധത്തിന്റെ തിളക്കവും കണ്ണറി
യാൻ ഈ രാമാധാരത്തോടുള്ള അടുപ്പവും കവിയെ സഹായിച്ചു.

ഇടത്രേറിയുടെ ഹനുമതൽ കവിതകൾക്ക് മാനുഷികമായ അർത്ഥത്തെ
ഉണ്ടുണ്ട്. രാമനേകകാർണ്ണ ഓന്നത്തുത്തിലെത്തിയെ ഹനുമാന്റെ ജീവിതര
ഹസ്യത്തിലേക്കുള്ള അനേഷണമാണിത്. ആധുനികകാലത്തിന്റെ ആകൃ
ലതകൾ പ്രതിരോധിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗവും ധർമ്മബോധത്തിന്റെ അതിർത്തി
നിർണ്ണയിക്കാനുള്ള മാനദണ്ഡവുമായി ഇടത്രേറിയുടെ ഹനുമാൻ മാറുന്നു.
കേതിയും സംയമനവും തോജ്ഞാട് തോശ ചേർന്ന് ഹൃദയോദാരത പിറ
ക്കുന്നതായി അനുഭവപ്പെടുന്നു.

സുക്ഷത്രവിരുദ്ധം,നീവരെനെ
ശ്രിക്ഷിക്കുമത്ര ബാണത്താൻ!
മുഗ്ഗൾവരാമിവർ മുർഖവതകാണ്ണ
മുർച്ചകുട്ടുന്നു രോഷത്തെ
എക്കിലുമൊരു വാത്സല്യമൊപ്പ്-
മെകരളിക്കലുംബികയാം.

ലവണാസുരവധത്തിലെ ഹനുമാനിൽ ശാരീരികശക്തിയെയോ,
ധാർഷംത്തുനിൽക്കുന്ന മനഃസാന്നിദ്ധ്യമായി ഈ തനിമ നി
ഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു. വിവേകപുണ്ണ്ണനായ ധ്യാനത്തിലെ ചിത്രമാണിത്.

‘മാവിൻ ചോട്ടിലെ നാടകം’ എന്ന കവിതയിൽ അർത്ഥപൂർണ്ണമായ സാഹസിക പ്രകടനങ്ങളിലൂടെ ഇച്ചാശക്തിയുടെ ദൃഷ്ടാന്തമായി മാറിയ ഹനുമാനോടുള്ള സ്വന്നേഹം ക്ഷതിയായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഹനുമാൻ വ്യക്തിത്വത്തെ പ്രപഞ്ചത്തൊളം വലുതാക്കി പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. സഹായിയും ദുതനുമായി രാമന്റെ നിശ്ചായി, പിൻതുടർന്നിരുന്ന അഞ്ജനാപുത്രന്റെ യഥാർത്ഥ സ്വത്വം അനോഷ്ടിക്കുന്നു.

ഹനുമാൻ സ്വകീയ വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ വളർച്ചാഘട്ടങ്ങൾ ‘ഹനുമത്തേവ ത്യഞ്ചൻ പദിവിൽ’ എന്ന കവിതയിൽ ഇടയ്ക്കു ചുഴിഞ്ഞടക്കവും നുണ്ട്. കർമ്മസാധ്യജ്യം നേടിയ ജനമാൺ ഹനുമാന്റെത്തുടർന്ന് അനുത്രത്തൊളം മെത്താനാവിഭ്ലൈനറിഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ ആ കാലപാടുകൾ പിൻപറ്റാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന കവിയെ നമുക്കിവിടെ കണ്ണാട്ടാം. ഇഹലോകത്തെ ഏതു സുവാന്തരിപ്പം മീതെ ഉയർന്നു നിൽക്കുന്ന ആ പരമപദത്തിലെത്താനുംളും വെബ്യലിനിടയിലാണ് ക്ഷതിയും പാരുഷ്വവും ചേർന്ന യഥാർത്ഥ ഹനുമത് സ്വരൂപത്വത്തെ കവി തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ട്. എഴുത്തച്ചന്റെ സ്വത്വത്തിൽനിന്നുംയർന്നു ക്രതലോകാന്തരംസമായ ഹനുമാന്റെ സാന്നിധ്യിലേക്ക് ചെന്നെത്തുന്ന കവിമനസ്സ് ഭാർശനികമായ തലങ്ങളിലൂടെ ഇടത്തടവില്ലാതെ സഞ്ചയിച്ചു ആയുനിക മനുഷ്യൻ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പല പ്രത്യന്ധങ്ങൾക്കും ഉത്തരം തേടുന്നു. രാമാധനാന്തരിലെ സന്ദേശഹരിനനായ ഹനുമാന്റെ പാദ രേണുകൾ ശിരസ്സിൽ പതിയുന്ന നേരത്ത് താനോരു രണ്ടാം മേഘസദ്വം പാടുമെന്ന് കവി കരുതുന്നു.

തുഞ്ഞത്വാചാര്യൻ്റെ പുമുഖവത്ത് ശുരൂപ്പുത്രി പാടുന്ന രാമാധനാക്കമ കേൾക്കാൻ അക്കണാവുക്കഷ്ടത്തിൽ അണ്ണുരുപിയായി ഹനുമാൻ വന്നിൽ കണ്ണാട്ടുന്നു കവി വിശ്വസിക്കുന്നു. രാമാധനം വായിക്കുന്നിടൽത് ഹനുമാന്റെ സാന്നിധ്യാനുഗ്രഹങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കാമെന്ന വിശ്വാസത്തെയും, അഷ്ടബ്ദശാരൂസിഭി നേടിയതിനാൽ ഇച്ചാശക്തിക്കെന്നുസ്ഥിച്ച് രൂപംമാറാനുംളും ഹനുമാന്റെ കഴിവിനെയും ഇവിടെ സുചിപ്പിക്കുന്നു. ലക്കാസമുദ്രം ലംഘിച്ച സാഹസികതയോളം വലുതായി മറ്റാണ് ലോകത്തിലില്ല. ആത്മവിശ്വാസവും മനക്കരുത്തുമുണ്ടാക്കിൽ ഏതുതരത്തിലുംളും വിശ്വന്ധങ്ങളും പഴിമുടക്കാതെ ലക്ഷ്യത്വത്വിലെത്തിച്ചേരുമെന്ന് കവി വിശ്വസിക്കുന്നു.

അയർമ്മപരിശുഷ്കം ലക്തനോലപ്പുറ-

തരകകൻ നികേഷപിച്ച ചെക്കന്ത്തപ്പാരിപോലെ

സീതയെക്കണ്ട ഹനുമാന്റെ ആത്മനിയന്ത്രണം ഭൗതികബലത്വത്തെ മറികടക്കുന്ന ആത്മയാവലത്തിന്റെ വിജയമായി കവി കാണുന്നു. മനസ്സിൽ നിഷ്പയവും ക്രോധവും ഇരുന്നുനോച്ചാക്കേ അതടക്കി മാതൃകാപരമായ സംയമനം ദീക്ഷിക്കാൻ ഹനുമാന് സാധിച്ചു.

രാമാസ്ത്രത്തിനുവെച്ച നേനവേദ്യമെന്നോ, ഹാ, ഹാ

രാക്ഷസരാജാവിനെ സ്വാദുനോക്കാതെ വിട്ടു!

യമിതേന്നിയ, സ്വന്തം ബലത്തെ സ്വയം തളളും

ബലമേ, ഭവാൻ കൈകൊണ്ടാലുമെൻ പ്രണാമങ്ങൾ.

സ്വന്തം പീരുത്തിലുള്ള അഹനത്തെക്കാർ ഇവിടെ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നത് യജമാനനോടുള്ള ക്രൈഡരഞ്ഞളാണ്. രാക്ഷസീയമായ വഞ്ചനകളിൽപ്പെട്ട്, ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളിൽ വ്യതിയാനം വന്ന്, ധാർമ്മികമുല്യങ്ങൾ താരുമാറായി മനുഷ്യസമുഹം ഉഴലുമോശ ധർമ്മസംസ്ഥാപനത്തിനായുള്ള ഒരു പുത്രനുണ്ടാവ്യും ശാരീരികമായ ബലങ്ങൾക്കപ്പുറം ഓരോ രൂത്രരൂപങ്ങളും മനസ്സിൽ ഉയിർക്കൊള്ളണം എന്ന താത്ത്വികമായ ആര്യയത്തിന്റെ സംഖേപനം ഈ പുരാവൃത്തംകൊണ്ട് സാധിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഹനുമാന്റെ അശ്വക്കെശരൂസിഖിയും ചിരംജീവിതവുമെല്ലാം അദ്ദേഹം പുലർത്തിപ്പോന്ന വിനയത്തിന്റെയും ആരംസമനവിതമായ ഭക്തിയുടെയും ക്ഷമാശ്ലീലത്തിന്റെയും ഫലമാണ്. ഇതിനെ പ്രകാർത്തനിക്കുന്ന തിലുടെ സ്വന്തം അഹങ്കാരവും അധർമ്മവാസനയും നശിച്ചുപോകണേണ്ട് കവിയും ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അങ്ങനെ സ്വന്തം മനസ്സിന്റെ ആഗ്രഹപ്പുരണത്തിനുകൂടി ഈ പുരാവൃത്തം കവിയെ തുണായ്ക്കുന്നു.

അശ്വപ്പട്ടപോകുന്ന മാനവശക്തിയുടെ മോചനത്തിനായി മനുഷ്യന്റെ അവബന്ധം ബലവിരുദ്ധങ്ങളെപ്പറ്റി കവി തിരിച്ചുവിപ്പിച്ചുകും. സ്വന്തം കാലത്തേരാക്ക് ചേർന്നു നിന്നുകൊണ്ട് ഹനുമാനെന്ന വ്യാവ്യാനിക്കാനും അതിലുടെ സ്വന്തം കവിതയ്ക്ക് സാർവ്വകാലികമായെന്നു ഭാർഷനികമാനം നൽകുവാനും ഇടയ്ക്കുകയുള്ളതാണ്.

പത്രുസെന്റ് വളച്ചുകെട്ടൽ സമരം കേരളത്തിലെ ഭൂപരിഷ്കരണ ചരിത്രത്തിൽ മിച്ചലേമി കൈയേറ്റതോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു മുന്നേറ്റമായിരുന്നു. ഇതിന്റെ പദ്ധതിയിൽ എഴുതിയ ‘മെന്നാക്കുംഗം’⁸ എന്ന കവിതയിലും ഹനുമാൻ കേവലബിംബമായി കടന്നുവരുന്നുണ്ട്.

ജഗൽപ്പാണസുത, നമശ്ശ നിയുക്തരാണപദ്മ-

ജനകജയന മർത്ത്യുശുഖിയെതേടാൻ,

മുർത്തമാകും സത്യത്തിന്റെ സന്ദേശവും വഹിച്ചുകൊ-

ണഭാർത്തിയുടെ കടൽത്താണി മുക്തിയെതേടാൻ

ഇതിലെ ‘നമ്മൾ’ എന്ന വാക്ക് ഹനുമാനെന്ന നിസ്വാർഗ്ഗത്താക്ക് എക്കുപ്പട്ടത്തുന്നു. സമുഹത്തിന്റെ സമുല പരിവർത്തനത്തിനുവേണ്ടി ശ്രമിക്കുന്നവരെക്കും ഹനുമാനെപ്പോലെ ഓരോരോ സന്ദേശവാഹകരാണ്.

എല്ലാ സന്ദേശവാഹകരുടെയും മുമ്പിൽ പ്രഖ്യാതനങ്ങളുമായി മെമനാക ശൃംഗങ്ങൾ തല ഉയർത്തി നിൽക്കും. തിരിയെ വരുന്ന ഫനുമാനെ സന്ദർശി കുറന്തിനായി ഒരു മെമനാകശ്രൂഷയും ഉയർന്നുവന്ന കമയില്ല. എല്ലാ വിസ്തുവകാരികൾക്കും നേരിട്ടേണ്ടിവരുന്ന പരീക്ഷണങ്ങളായി കവി ഇതിനെ കാണുന്നു.

‘തെക്കുനിന്നു, പൊങ്ങിക്കാണ്മു കരിവുക, വായുപുത്ര-
മുഷ്കരാട്ടഹാസം, പാവം ജീവാത്മാവുകൾ! ’

പദ്മാസനത്തിലിത്തിപ്പും തുടമേൽ മലർന്ന കൈയും
പകുതി ചിമ്മിയ കണ്ണും ധ്യാനമായ് വിണ്ടും

എന്ന് ‘വർണ്ണക്കുപ്പായം’⁹ എന കവിതയിൽ ആത്മസന്തയിൽ നിന്ന് അടർത്താനാവാത്ത ഹിംസവാസനയുടെ വർണ്ണക്കുപ്പായത്തെ പരിഹസി ചുകോണ്ട് ഹനുമാൻസീ ബിംബം കടന്നുവരുന്നു. ശാരീരികമായ ശക്തി യുടെയും ധാർശ്യത്തിന്റെയും തലങ്ങളെ മറികടക്കുന്ന മനഃസാനിധ്യമാണ് ഈ വാനരവേഷത്തിന്റെ തന്നിമയായി കവി തിരിച്ചറിഞ്ഞത്. യമാർത്ഥ പീരഞ്ഞേ മനസ്സ് വിവേകപുർണ്ണമാണ്. ആ വിവേകപുർണ്ണത പ്രകടിപ്പിക്കാ നുള്ള പുരാവൃത്തസകല്പമാണ് ഇടയ്ക്കേരിക്ക് ഹനുമാൻ. മനുഷ്യന്റെ കർണ്ണ മണ്ഡലത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് ഇടയ്ക്കേരി പുരാവൃത്തങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഹനുമത്തേപാ തുണ്ണഞ്ഞ പറമ്പിൽ ലവണാസുരവായ തിലെ ഹനുമാൻ തുടങ്ങിയ ഹനുമത്തകവിതകളും ഇതിൽപ്പെടുന്നു.

അടിക്കുറിപ്പുകൾ

1. കൊസാംബി, ദാമോദർ ധർമ്മാനന്ദ്, മിത്രും ധാമാർത്ഥമുവും, കൊസാംബി കൃതികളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണ സമിതി, 1986, പുറം 146.
2. ഇടയ്ക്കേരി, ഹനുമത്തേപാ തുണ്ണഞ്ഞ പറമ്പിൽ, ഇടയ്ക്കേരിയുടെ കവിത കൾ, ഇടയ്ക്കേരി പണ്ണിക്കേഷൻസ്, കൊച്ചി, 1998, പുറം 593-596.
3. ടി.പു. പുറം 593.
4. ഇടയ്ക്കേരി, ആമുഖം, ലവണാസുരവായത്തിലെ ഹനുമാൻ, ടി.പു. പുറം 59.
5. ടി.പു. പുറം 159-71.
6. ടി. പു. പുറം 266.
7. ജേപാതിഷ്കുമാർ, അജയപുരം, ഇടയ്ക്കേരിയുടെ ഹനുമത്തേപാ, സാഹി ത്യലോകം, പുസ്തകം 30, ലക്ഷം 6, 2004. നവം., ഡിസം പുറം 26.
8. ഇടയ്ക്കേരി, മെമനാകശ്രൂഷം, ഇടയ്ക്കേരിയുടെ കവിതകൾ, ഇടയ്ക്കേരി പണ്ണിക്കേഷൻസ്, കൊച്ചി, 1988, പുറം 798.
9. ടി.പു. പുറം 756.

പുരപ്പിറ്റേന്

രാജഗോപാലൻ നാട്യകൽ

എത്രയാണാളുകൾ!പഞ്ചവാദ്യം, വെടി-
 കെട്ടുണ്ട്; പുതൻതിരികളിയും!
 ആർപ്പം കുരവയുമഖാലവുഡിത്തി-
 നാശ്വര്യം പുക്കുനോരാൽത്തറയും!
 ആലിലക്കാറുകളാലോലം തുള്ളികൊ-
 ണോടിത്തിമർക്കുമിടവഴികൾ!
 പുതുലഞ്ഞിടുന്നു പുരമിനേവർക്കും
 പുതൻകിനാവുകളെളുന്നപോലെ!
 അല്ലോ പകലുമടയാത്ത കൺകളിൽ
 കല്ലിച്ച കഴിഞ്ഞവും പീളകെട്ടും;
 എല്ലാം മരനൊന്നുറങ്ങിടാമെനോർത്ത്
 തിന്നയിൽ പിറ്റേനു പായ് നിവർത്തി
 പുരത്തിൻ പിറ്റേനുറക്കമാണൊന്നല്ലോ
 പണ്ടുള്ളാർ ചൊല്ലിപ്പകർന്നുതന്നു!
 കാതപ്പിക്കുനോരാർപ്പം വിളികളും
 പാതയറ്റത്തുനിനേതിടുന്നു!
 പത്തന്തരാളിൻ നടുക്കൊരാൾ തോട്ടിയിൽ
 കൃതിയുയർത്തിയ കോലമുണ്ടോ!
 പട്ടിണി, ഭാരിദ്വം ഇല്ലാ തൊഴിലെന്നും
 മുഷ്ടി ചുരുട്ടിയോരാകോശിപ്പു!
 പെട്ടുന്നു കോലമെരിഞ്ഞതാ ചാനുലായ്;
 ചുറ്റും നിരന്നുള്ളാർ കൈയടിപ്പു!
 ‘പിറ്റേനുമിങ്ങെന പുരം വരുന്നുണ്ടോ’
 കേടോരും കണ്ണോരും ചൊല്ലിടുന്നു
 പുരം പിരിയുനില്ലെന്നൊന്നുമാകയാൽ
 തീരെയുറക്കമില്ലെന്നുമെന്നും!

കാട്ടലിയുടെ കത്ത് - ഒരു വിയോജനക്കുറിപ്പ്*

പി.പി. ഉള്ളി

ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതി ചാട്ടകികമല്ല, തിരശ്ചീനവുമല്ല, തരംഗതമാണ്. സമകാലികതയുടെ നിരപ്പ് അടിയിലുള്ള ഭൂതവുമായും മുകളിലെ ഭാവിയുമായും നിരന്തരം സമർക്കത്തിൽപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ചരിത്രത്തിന്റെ അടിഭ്യാഴുക്കുകൾ തരംഗങ്ങളിൽ പ്രത്യേകഖ്യപ്പെടാറില്ല. ഒഴുക്കിന്റെ ദൈർഘ്യവും ഘടനമാനവും നമ്മുടെ കാലത്ത് മാലിന്യങ്ങളുടെ സുചക മായതുകൊണ്ട് ഏറ്റവും നിഷ്കളുകളായ ചരിത്രം മലമകളുടേതാണെന്നു വരുന്നത് ഒരു വിരോധാഭാസമായി നമ്മുക്കുതോന്നാം. ഭൂതകാലത്തിലേക്ക് ഉള്ളിയിട്ട് മുത്തു തിരയുന്നവർ അടിഭ്യാഴുക്കുകളുടെ വലിവുംവലഞ്ഞതു അതിജീവിച്ച് മുത്തുമായി തിരിച്ചെത്തിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. ഏതുഭൂക്കവ തെരയും അതിജീവിക്കുന്ന ഭാവിഗോപ്യരങ്ങൾ തീർക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർ വിദ്യുത്തുകാലത്തിന്റെ ഘനീഭൂതപദ്ധതിലെത്തലത്തിൽ അടിത്തറ നിർമ്മിക്കുന്നതിന്റെ കാരണം നാം ഇവിടെയാണ് തിരയേണ്ടത്. ഗാന്ധിജി രാമരാജ്യ മെന്ന സകൽപ്പം ഉരുത്തിരിച്ചെടുത്തത് വസ്തുനിഷ്ഠമായ വിശകലനത്തിനുശേഷമാണെന്നു കരുതാൻ സ്വാധീനില്ല. ഏകിലും വിദ്യുത്തുകാലപദ്ധതി തലലം സ്വീംട്ടിക്കുന്ന സംഗ്രഹതയയുടെ പുകമരം വിമർശനങ്ങളെ അതിജീവിച്ച് തെന്നെ സകൽപ്പത്തെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സ്വപ്നതോളം ഉയർത്താൻ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിച്ചു. വിശ്വാസത്തിന്റെയും ആര്ജിതസംസ്കാരത്തിന്റെയും പളക്കുറുള്ള മണ്ണ് രാഷ്ട്രപിതാവിന് അനുകൂലമായ ഘടകവുമായിരുന്നു. പിജ്ജനത്തിന്റെയും വിജയതനവാദത്തിന്റെയും പദ്ധതിലെത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യേണ്ട ഗാന്ധിജിയുടെ വിജയം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരാജയമായിത്തോൻ്നുവെന്ന് നമുക്ക് കണ്ണത്താൻ കഴിയും. ഗാന്ധിസ്വത്തിന്റെ മതാധിഷ്ഠിത സ്വഭാവമാണ് അതിന് സർവ്വസ്വികാര്യത നഷ്ടപ്പെടുത്തിയത് എന്ന് ആത്മനിക വിശകലനത്തിൽ നമുക്ക് ബോധ്യപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

വീക്ഷണവിശാലതയുടെ അഭാവമല്ല പലപ്പോഴും തുറ പരാജയ തനിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഏന്നതേതേ വസ്തുത. അവർ തെര

ഞന്തടക്കവുന്ന ബിംബങ്ങൾ അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടിനു കടകവിരുദ്ധമായ സന്ദേശങ്ങൾ വിനിമയം ചെയ്യുന്നത് ജനതയെ സംശയാലുകളാക്കി തനീർക്കുമെന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്.

സാഹിത്യത്തിനും ഇത് പ്രസക്തമാണ്. ഒരു രചനയ്ക്ക് എന്നെന്നതു സ്വാഭാഗ്യങ്ങൾ സ്വന്തമായുണ്ടെങ്കിലും നിലപാടുതരുന്ന ദുർബലമാകുന്നതും സർവ്വസികാരമല്ലാതായിത്തീരുന്നതും കാലാതിവർത്തിയായി തുടരാനുള്ള അതിന്റെ അർഹതയെയാണ് ഇല്ലാതാക്കുന്നത്.

വള്ളരേതാളിന്റെ കവിപ്രതിഭയെ പരിപുരിണ്ടുമായ ആദരവോടെ കണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ പറയട്ട, തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പരാജയപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് കുറീടം നഷ്ടപ്പെട്ട ഒരു കവിതയാണ് ‘കാട്ടേലിയുടെ കത്ത്.’ എന്നെ ആഭ്യോധാ ഷിക്കപ്പെട്ട കവിതയായിരുന്നു ഈത്. എക്കിലും കവിതയെഴുതിയ സാഹിത്യ ഷസ്ത്രഹച്ചര്യത്തിൽപ്പോലും ഇത് കവിതയിലെ കാഴ്ചപ്പാടിന് ഒരു പ്രസക്തിയുമെണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതാണ് സത്യം. തൊള്ളായിരത്തി ഇരുപതുക്ക ഒരു ആദ്യപാദത്തിലെ കേരളം പ്രകശ്യിഖ്യമായിരുന്നു. സാമൂഹികവും മതപരവുമായ മാനങ്ങളോടെ സംഘർഷം മുൻപിച്ച ആ കാലം ആളിപ്പിടി ചേക്കിലും ആളിപ്പിടരാതെ കാത്തത് പാവപ്പെട്ട മലയാളിലേറിപക്ഷമായിരുന്നു. ഇവിടത്തെ മതനേതൃത്വാന്തരായിരുന്നില്ല. ഭരണാധികാരികൾ ഉരുക്കു മുഖ്യക്രമയോഗത്തിലും സമൂഹത്തെ ഒന്നാക്കം തെട്ടിച്ചുകളണ്ടെന്നും തത്തിൽപ്പോലും വിഭാഗീയവികാരങ്ങളെ ഏറ്റെടുക്കാൻ സമൂഹം തയ്യാറായില്ല. സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനകൾപോലും മുൻപിനീ നോക്കാതെ പകിശം പിടിച്ച അവസരത്തിൽ മനുഷ്യനെന്നും മനുഷ്യത്വത്തെന്നും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് ചരിത്രം രചിച്ചത് ഇവിടത്തെ വിശ്വാസികളായ സാധാരണക്കാരായിരുന്നുവെന്ന വന്നതുതു രോമാഞ്ചജനകമാത്രെ.

ഒരു മതനേതൃത്വത്തിനും അവകാശവാദമുന്നായിക്കാണ് കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ സമൂഹമനസ്സാക്ഷി മായ്ചുകളണ്ടെ ചരിത്രത്തിലെ കരുതപാടിനെ കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനത്തും എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്തു എന്നതിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങൾ മഹാകവിത്രയത്തിൽത്തന്നെ നമുക്കു കണ്ണാടത്താണ് കഴിയും. കുമാരനാശാൻ പരിപക്വമായ കവിമനസ്സുപോലും പത്രപ്പോയ സാംസ്കാരികമായ ‘ദുരവസ്ഥ’യിൽ നമുക്കുകാണാം. (“ദുഷ്ടമാഹമാരാക്ഷസന്ധാർ”, “കുരമുഹമ്മദ്” തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക) ആനുഷംഗികമായ ഒരു പരാമർശമെന്ന് തളളിക്കലും സോശപ്പോലും ഒരു വിഭാഗത്തെ അടച്ചാക്ഷേപിക്കുന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ ആശ്വാസം ചെന്നുപതിക്കുന്നത് സാംസ്കാരാതെ സുഷ്ടിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സാധാരണ വിശ്വാസികളി

ലാണ് എന്ന കാര്യം മറന്നുകൂട്. ഇത്തരം സ്വഭാവത്തെ സംസ്കാരത്തിന്റെ സുക്ഷിപ്പുകാരായ മഹാകവികളിൽ നിന്നൊക്കുമ്പോൾ അവയ്ക്കുള്ള പ്രഹരശേഷി ഉള്ളവികാവുന്നതെയുള്ളൂ.

വള്ളത്തോഴക്കവിതയിലും ഇത്തരം പരാമർശങ്ങളുണ്ട്. (“മൊട്ടപ്പാ ത്തതല”, “ഹളളാ എന്നു മലച്ചു മാപ്പിള്”) ഈ പരാമർശങ്ങൾ വള്ളത്തോഴ യുദ്ധകാലത്തിന്റെ കവിയല്ല എന്ന സന്ദേശം കൈമാറുന്നതുകൊണ്ടായി നിക്കാം കേരളജനത മനസ്സാക്ഷിയെ സാക്ഷിയാക്കിക്കൊണ്ട് ആരത്തവീര്യം നഷ്ടപ്പെടുത്താതെ മുൻപോട്ടു പോയത്. ഈ ഒരുവിധത്തിലുള്ള അവഗണനയാണ്. കവിതയേന്താടുള്ളതല്ല, മഹത്ത്വത്തോടുള്ളതുമല്ല. കുമാരനാ ശാനന്നയും വള്ളത്തോഴിനെന്നയും കേരളത്തിന്റെ മഹാകവികളായി പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്ത മലയാളിയുടെ സഹിഷ്ണുതാപരാബന്ധമാണ് സ്ഥാപിത താൽപര്യക്കാർക്ക് അന്നും ഇന്നും വിലങ്ങുതടിയായിട്ടുള്ളത്.

1924-ലാണ് വള്ളത്തോഴി ‘കാട്ടലിയുടെ കത്ത്’ എഴുതിയത്. നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ചതുപോലെ സാംസ്കാരികമായ കുഴമറിച്ചിലുകളുടെ കാലമായിരുന്നു അത്. ഈ കവിതയിൽ ശിവജി ആദർശപ്പുരുഷനായി പ്രത്യേകിപ്പെട്ടുന്നു. അരംഗസീം വില്ലന്നും. സാമാജ്യതാർപ്പണങ്ങളുടെ തടവു കാരായിരുന്ന ഈ രണ്ടു ഭരണാധികാരികളെ ഇത്തരത്തിൽ ചിത്രീകരിച്ചത് ‘അസുയ ശിവജിയുടെ സച്ചരിതത്തിൽ വാരിതേച്ച അഴുകവിനെ തുട ചുമരുക’ എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ്. ചരിത്രത്തിൽ ശിവജിക്കും അരംഗസീംിനുമുള്ള സ്ഥാനത്തെച്ചാല്ലി പക്ഷപാതപരമായി ചിന്തിക്കുന്ന ചരിത്രകാരനാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ നിഷ്പക്ഷനായ ഒരു ചരിത്രവിദ്യാർത്ഥിക്ക് ഇതിലെഡാരാശി മഹത്ത്വത്തിന്റെ അപ്പോൾ സ്ഥലനും മറ്റൊരു ക്രൂരതയുടെ പര്യായവുമാണെന്ന വാദം സീകാരു മല്ലതനെന്ന്. രണ്ടുപേരുക്കും അവവരവരുടേന്നായ ഗുണങ്ങളും ഭോഷങ്ങളും പക്ഷ്യങ്ങളുമാണായിരുന്നു. യുദ്ധങ്ങളുടെയും സാമാജ്യസ്ഥാപനങ്ങളും ദേയും ക്രൂരതയുടെയും അധികാരഗർഭവിന്റെയും ചരിത്രം ഇവർക്ക് പൊതുവിൽ അവകാശപ്പെട്ടതാണ്. തങ്ങളുടെ മതവും വിശ്വാസവും കാത്തുസുക്ഷിക്കുവാനും പ്രപരിപ്പിക്കാനും അതിനെ മഹത്ത്വാവൽക്കരിക്കാനുംവേണ്ടി രണ്ടുപേരും വാഗിയോട പ്രവർത്തിച്ചു എന്നു വിലയിരുത്തുന്നതാകും ശരി. അരംഗസീംിന്റെ ക്രൂരതയെ സാമാജ്യമോഹത്തിൽനിന്നു വേർത്തി തിച്ചുകാണാൻ കഴിയില്ലതനെന്ന്.

തങ്ങൾ ജീവിച്ചിരുന്ന ചുറ്റുപാട് മറ്റാരിലുമെന്നപോലെ ഇവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലും നിർബന്ധായകസ്യാധിനം ചെലുത്തി എന്നതാണ് സത്യം.

വൈദേശികാധിപത്യത്തിനെത്തിരെയുള്ള വികാരം ഉണ്ടാക്കാൻ ഈ പ്രമേയത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ കഴിഞ്ഞുവെന്ന വാദവും നിലനിൽക്കെ തത്കാലിക്കും മറാത്ത ദേശീയതയിൽ കവിതയെ ദേശീയതും ശിഖജിക്ക് അവ കാശപ്പടാനില്ല. തലമുറകളിലൂടെ ഭാരതീയരാധിത്തീർന്നവരെ വൈദേശി കത്തത്തിന്റെ പേരിൽ അധിക്ഷേപിക്കാനും വയ്ക്കുന്നു. ഈ വാദം അംഗീകാരിക്കുന്നവർക്ക് മറ്റു പല സമവാക്യങ്ങളും അംഗീകാരിക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്യും. ഹിന്ദു =സുദേശി, മുസ്ലീം = വിദേശി, അടുത്തപടിയായി ഹിന്ദു ഉണ്ടാക്കാൻ ദേശമുണ്ടാക്കു.....)

വ്യക്തിവിമർശനത്തിലോ കൃത്യവിമർശനത്തിലോ എന്തെങ്കിലും നിൽക്കാതെ ഒരു വിഭാഗത്തെ മുഴുവൻ അപമാനിക്കുന്നവിധത്തിലുള്ള പ്രയോഗങ്ങളും മറുപശത്ത് വ്യക്തിയെ ആദർശങ്ങളുടെയും മഹത്താത്തി ന്റെയും പര്യായമായി ഉയർത്തിക്കാണിക്കുന്ന പ്രയോഗങ്ങളും വിവക്ഷി തന്ത്ര വ്യാവ്യാനങ്ങൾ കൊണ്ട് മുടിവെക്കാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിൽ ഉയർത്തിനിർത്തുന്നുണ്ട് ഈ കവിതയിൽ. (“സുധർമ്മസുഖം”, “ദേശാഭി മാനോജാലം”, “ധീരകണ്ഠിരവൻ” തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ കവിയുടെ താണ് - ഈ നിരുപദ്രവമോ നിഷ്കളുകൾമോ അല്ല. “അസ്മർമ്മതചോര”, അത്രയ്ക്കർഭ്ബനദുനഹിന്ദുമിഴിനിരി”, “മെടപ്പാഴ്ത്തല” തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങളിൽ ഈട്ടി ശക്തിയുണ്ട് വാക്കുകൾക്ക്)

ഈ കവിതയിലെ നായകനെയും പ്രതിനായകനെയും പ്രതിനായകൾ സഹായിയെയും മാനും ആദർശപുരുഷരാഹാക്കാൻ പഴുതില്ലാത്ത താണ് ചരിത്രം എന്നിരിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമർപ്പം മുലമായിരിക്കാം മഹാകവി ഈ കവിത ഇത്തരത്തിൽ രചിച്ചത് എന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വള്ളത്രോശ് എന്ന കവിയുടെ മനസ്സാസ്ത്രം വിശകലനം ചെയ്യുന്ന രാഹൾക്ക് ഇതിൽ അപാകം കണ്ണടത്താൻ കഴിയുകയുമില്ല.

ശിവജിയെയും അംഗസീബിനെയും നമുക്കു വിടാം. സാമുദായിക സാംസ്കാരികചിഹ്നങ്ങൾക്ക് വിശാസികളുടെ മനസ്സിന്റെ അശായതകളിലുള്ള സ്വാധീനം കൃത്യമായിരാവുന്ന കവി ഈ ചിഹ്നങ്ങളെ ദൃസ്ഥപദി ഷട്ടമായവിധത്തിൽ സാമാന്യവർക്കരിക്കുന്നു എന്നിടത്താണ് കാതലായ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിവരുന്നത്. അംഗസീബിനുവേണ്ടി യുഖം ചെയ്യുന്ന രജപുത്രരാജാവായ ജയസിംഹനെ സഗർദ്ദനായിക്കണ്ണു കൊണ്ട് ശിവജി എഴുതുന്ന കത്തിൽ മുകളിൽ ഭർത്യിക്കുന്നത് സ്വാഭാവികമാം. ഈ ഭഗത്തുപയോഗിച്ച ഭാഷ ശിവജിയുടെ ഭാഷയാകുന്നതിൽ തെറ്റാനുമില്ല. എന്നാൽ കത്തണ്ണത്തിയ ശിവജിക്കുള്ളതിനേക്കാൾ ആവേശം കവിക്കാണുള്ളതെന്ന് അവസാനമേധാകം വായിക്കുന്നതോടെ

നമുക്കു ബോധ്യമാകും. ഇരുപതാം നൃറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപാദത്തിന്റെ അവ സാനവർഷങ്ങളിൽ ഒരു മലയാളമഹാകവി തരതമേന്ന കാലികമല്ലാത്ത ഒരുവിഷയത്തിൽ ഇതു ആവേശം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത് കാണുമോഞ്ചാണ് തന്റെ യമാർത്ഥ ദാത്യത്തിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം ബഹുദിവസം അകന്നുപോ വുകയാണ് ഈ കവിതയിൽ എന്ന് നമുക്കു ബോധ്യമാകുന്നത്. ‘ഐക്കുമേ സേവ്യാൽസേവ്യം’ എന്നു ബോധ്യപ്പെട്ട ഒരു കവി ഇത്തരമാരു സന്ദർഭം കണ്ണടത്തി സമകാലികസമുഹത്തിന്റെ ഐക്കുത്തിന് ഒട്ടും സഹായകമ ല്ലാതവിധത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു എന്നിടത്തെക്കിലും നമുകൾ കട്ടത്ത അഡിപ്രായവൃത്യാസം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിവരുന്നു. സമകാലികമല്ലാത്ത പല ആശയങ്ങളും ഭാവിയിൽ പ്രസക്തമായെങ്കാം. ഇവിടെ അതിനും ഒരു സാധ്യതയുമുള്ളു. മതവും വിശാസവും മനുഷ്യനുവേണ്ടിയുള്ളതാണെന്നും മനുഷ്യത്തേതാളം മഹത്തമുള്ള മതം വേരെയില്ലെന്നും ഉദ്ദേശ്യം കാലത്തിനു യോജിച്ച കവിതയല്ല ‘കാട്ടലിയുടെ കത്ത്’ എന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം.

ചരിത്രത്തെ ഭാവിയുടെ ഇന്ധനമാക്കാൻ കഴിയുമോഞ്ചാണ് ഒരു കവിത മഹത്തമുള്ളതാകുന്നത്. ഈ മഹത്തം അവകാശപ്പെടാവുന്ന ഒട്ടുറേ കവിതകൾ വളരെതോർ മലയാളത്തിനു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മതചീ നയിലുന്നിയുള്ള സാമുഹികമാറ്റത്തിന്റെ പരിശി ശാസ്യിജിയിൽ രാമരാ ജ്യേണ്ടാളം വിശാലമായിരുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളിൽ പലരിലും ശിവജിയുടെ ‘ഭോനി’ കപ്പുറു വളർന്നില്ലെന്നത് ചരിത്രത്തിന്റെ തിരിഞ്ഞെടുക്കുത്തലാണ്.

മതസ്പർശഭ്യയുടെ വേരുകൾ മുറിക്കണമെങ്കിൽ ചരിത്രചന്ദ്രി ലെയും പാരായണത്തിലെയും വൈകല്യങ്ങൾ തിരുത്തപ്പെടണം. ഹിന്ദു=ശിവജി എന്നും ഇസ്ലാം = അറബിഗസിബ് എന്നുമുള്ള സമവാക്യ അഥവാ എത്രമാത്രം അബുഖജറ്റിലമാണെന്ന് ശാസ്യിജിക്കരിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ദരിദ്രനാരാധാരണ നോമനായി കണ്ണടത്. എന്നാൽ ഈ ദരിദ്രനാരാധാരണ സകൽപ്പത്തിനുപോലും ഫീനുപരിവേഷം ഉണ്ടാക്കി രാഷ്ട്രത്തെ വെട്ടിമുറിക്കുന്നിടവരെ മറുവിശാസനതെ അന്യ വർക്കരിക്കാൻ ശാസ്യിശിഷ്യമാർ മതശിച്ചു പരിശമിച്ചതിന്റെ ചരിത്രസാ ക്ഷയങ്ങൾ നമുക്കിന്നു ലഭ്യമാണ്. മതാധിഷ്ഠിതദേശരീയസകൽപ്പത്തിന്റെ വിപത്ത് എറ്റവും ഭീഷണമായി വളർന്ന നമ്മുടെ കാലത്ത് ‘കാട്ടലിയുടെ കത്ത്’ ആർക്കാണ് പമ്പമാകുക എന്ന് വിശരീകരിക്കേണ്ടതില്ലണ്ണോ. അതു കൊണ്ടാണ് മഹാനായ കവിയുടെ മഹത്തമവകാശപ്പെടാനില്ലാത്ത കവിത എന്ന് ഇതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കേണ്ടിവരുന്നതും ■

ഗുരുവരം

ഡോ. ശ്രീരഞ്ജനി രാജേഷ്

നിളതൻ തീരത്തുള്ള മുത്തച്ചൻ പാലിക്കുമീ
കിളിയിനിമ്മട്ടേനെ മഹമാചരിക്കുന്നു?
കദളിപ്പം തേനും കരിവുമൊരുമിച്ചു
പുഡിയേറ്റിയ കേതിയോട നേരിക്കുന്നോഴും
കാതര ഞാനിനോന്തും മൊഴിക്കു കാതോർക്കാതെ
മാനത്തിൻ വാല്മീകിത്തിൽ ശാരികയിരിക്കുന്നു!
എന്തിനികരണീയമെന്നുള്ളും തുള്ളുവേ
സന്തതമോർത്തേതനെന്തെ യോഗീന്ദ്രൻ മുത്തച്ചനെ!
സത്രം നടന്നു ഞാൻ നിളതൻ തീരത്തുടെ
മുത്തച്ചൻ തപം ചെയ്യുമാശമവാടം തേടി!
ധന്യമാം ഗതകാല സ്മൃതികളുണ്ടുമീ
പുണ്യഭൂമിയെൻ പരമാചാര്യ തപഃസ്ഥാനം
അരികത്തണ്ണംതട്ടിതൊട്ടു വന്തിക്കെ, ചേർത്താ-
കരുണാംബുധിനിർത്തിയീരസ്സിൽത്തലോടുന്നു,
നിറതികളായൊഴുകുന്ന വാസല്യത്തോട
അറിവിനാദ്യാക്ഷരമെൻ നാവിലെഴുതിക്കേ
അറിയാതൊരു വിദ്യുല്ലതികാ കണമെന്തെ
ഉയിരില്ലണരുന്നു, മെയ്യാകെപ്പരക്കുന്നു?
അക്ഷരമന്മാത്രതാനുമെന്നുള്ളിൽ നിറയവേ
മുത്തച്ചൻ ചിരിക്കുന്നു; കിളിപ്പേതലുമൊപ്പം!

വിദ്യാർഥി സി.എസ്. നായരുടെ സാഹിത്യവിമർശനം

ഡോ. വി.റീജ

മലയാളനിരുപ്പണത്തിന്റെ രണ്ടാംലഭ്യത്തിൽ ശ്രദ്ധയായിത്തീർന്ന നിരുപകനാൾ വിദ്യാർഥി സി.എസ്. നായർ. സാഹിത്യസേവനം ജീവിതലുക്കുമായി സിരിക്കിച്ചു വ്യക്തിയാണ് അദ്ദേഹം. ഭാഷാപോഷിണി, ആത്മപോഷിണി, മഹിള, കൈരളി, സമഭാവിനി തുടങ്ങി നിരവധി മാസികകളിൽ സി.എസ്. നായരുടെ നിരുപ്പണാവന്യാസങ്ങൾ കാണാം. എന്നിട്ടും മികച്ച സാഹിത്യചരിത്രഗമങ്ങളിലും അർഹിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഗൗരവപൂർണ്ണമായ പരാമർശം സി.എസ്. നായർക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ല. പാശ്ചാത്യവും പാരസ്ത്യവുമായ വീക്ഷണഗതികൾ കഴിയുന്നതു സമന്വയപ്പീഛ് സാഹിത്യനിരുപ്പണം ചെയ്ത മലയാളനിരുപകരിൽ പ്രമാണമാനീയൻ വിദ്യാർഥി സി.എസ്. നായർ തന്നെ. ചമൽക്കാരം, കവിതയും സത്യസാന്ദര്ഘ്യങ്ങളും, കവിതയും ഭാവനയും, കവിതയും കലാശില്പവും, സാഹിത്യാഭിരുചി, മിസ്റ്റി സിസം, വിമർശം, കാളിഭാസരുടെ ആശയവിശേഷങ്ങൾ, പരേതനായ കുമാരനാശാൻ അവർകൾ, ഭാഷാവിഷയം, ഇന്നത്തെ ഭാഷ, കവിത, പിന്നെയും ഇന്നത്തെ ഭാഷാകവിത, മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ പുതിയ പ്രസ്ഥാനം, സാഹിത്യമഞ്ചരി നാലാംബാഹം, അപാലുബാധി, അമൃതപുളിനം, ഇന്നുലേബ, കൊച്ചുസീത, അച്ചുനും മകളും, അഭിജന്താനശാകുന്നളം, കണ്ണുനീർത്തുള്ളി തുടങ്ങി നിരവധി ലേവനങ്ങളിലായി വ്യാപിച്ചുകിടക്കുകയാണ് വിദ്യാർഥി സി.എസ്. നായരുടെ നിരുപ്പണപ്പെണ്ണം. ഈ വിമർശനാനുകൂലവും കലേവനങ്ങളെ സെസ്റ്റാന്റിക്കം, പ്രായോഗിക്കം എന്നു രണ്ടു വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുത്താം. സെസ്റ്റാന്റിക്ക നിരുപ്പണങ്ങളുടെ സാമാന്യചർച്ചയാണ് പ്രഖ്യാപിക്കാതെനിന്നും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ചമൽക്കാരം, കവിതയും സത്യസാന്ദര്ഘ്യങ്ങളും, കവിതയും ഭാവനയും, കവിതയും കലാശില്പവും, സാഹിത്യാഭിരുചി, മിസ്റ്റിസിസം, വിമർശം എന്നിവ സെസ്റ്റാന്റിക്കനിരുപ്പണത്തിന്റെ തലത്തിൽ വരുന്നു.

മലയാളത്തിലെ ആദ്യകാലനിരുപകൾ പുന്നതകനിരുപ്പണത്തിൽ ശ്രദ്ധിച്ചപ്പോൾ സി.എസ്. നായർ കലാസിഭാന്റങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സെസ്റ്റാന്റിക്കനിരുപ്പണത്തിലാണ് ശ്രദ്ധിച്ചത്. പാരസ്ത്യമീമാംസയിലെ സുപ്രധാനപദ്ധതികളും കലാസകലപങ്ങളും കുറിച്ചുള്ള ലേവന

പുരത്തുനിന്നുള്ള വെളിച്ച്

മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ കാലപ്പനികതയും ആധുനിക പ്രവണതകളും കണബൃത്യംഞ്ഞിയപ്പോൾ പരാസ്ഥ്യസകല്പങ്ങൾക്കു പുറമെ പാശ്ചാത്യകലാത്തത്താഞ്ഞൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചെനകളിലേയ്ക്കും സി.എസ്. നായർ തിരിയുന്നതായി കാണാം. അരിസ്റ്റോട്ടിൽ മുതൽ കീറ്റൻ വരെയുള്ള കാവ്യ ചിന്തകൾമാരുടെ ചെനകളിലെ സത്ത തന്നെ നിരുപണാംപന്നാസംജ്ഞ ഭില്ലുടെ അദ്ദേഹം മലയാളികൾക്ക് പകർന്നുകൊടുത്തു. പാശ്ചാത്യവും പരാസ്ഥ്യവുമായ കലാത്തതാഞ്ഞളുടെ സമബാധത്തിൽ നിന്നു രൂപംകൊണ്ട് ഉപന്നാസംജ്ഞാണ് ‘കവിതയും സത്യസാന്ദര്ഭങ്ങളും’, ‘കവിതയും ഭാവ നയും’, ‘കവിതയും കലാശില്പവും’, ‘സാഹിത്യാഭിരുചി’, ‘മിസ്റ്റിസിസം’ എന്നിവ.

1101 തുലാം ലക്കം കൈരളി മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേവന് മാണം ‘കവിതയും സത്യസാഹചര്യങ്ങളും.’ ഇതിൽ കവിയുടെ സത്യം പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻറെ സത്യത്തിൽനിന്നും തന്ത്രശാസ്ത്രജ്ഞൻറെ സത്യം തത്തിൽനിന്നും എങ്ങനെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യചിന്തകൾക്കാരായ കോളറിഡ്ജ്, ലൈഹാൻ എന്നിവരുടെ അർഥയ്ക്കും ഉൾവെളിച്ചത്തിൽ നിന്നാണ് സാധ്യകരണം നടത്തുന്നത്.

கவிதயும் ஶாஸ்திரவும் ஆறாண்டிக்கூன்றுத் ‘வாஸ்தவ’ தறிலாண் கிழவும் கவித அவசானிக்கூன்று ஶாஸ்திர வெளிபீடுத்துகின்றிருக்கும் வழியில் வரும் மஹாஸ்தாத்திலான். அதைகொள்ளுதலை பிரகாரத்திலோ ஸ்தாத்திரங்களே ஸ்தாத்திரங்களிடையிலும் தற்காலிகமாக என்று

ത്തിൽ നിന്നും തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ സത്യമാണ് കവിയുടെ സത്യ മെന്ന് സി.എസ്. നായർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ശാസ്ത്രം വസ്തുസ്ഥിതി യെയ്യും ദർശനം സത്യത്തെയും കവിത പരമസത്യത്തെയുമാണ് പ്രകാശി പ്ലിക്കുന്നത്. ഇക്കാര്യം ഉദാഹരണത്തിലൂടെ വ്യക്തമാക്കുന്നത് നോക്കുക: വിരിഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന പനിനീർപ്പുവ് കാണുമ്പോൾ ചെടിയിൽ തണ്ടും തണ്ടിൽ പുവും പുവിൽ അല്ലിയും ദളവും എങ്ങനെന്നുണ്ടായി എന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞൻ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. തത്ത്വശാസ്ത്രജ്ഞനാണെങ്കിൽ പുവിൻ്റെ കാനിയും ശോഭയും മാർഗ്ഗവും എല്ലാം നശരമാണെന്നും ഇല്ലാ തത്തിനെ ഉണ്ടെന്ന് തോന്നിപ്പിക്കുന്നത് അപാരമായ ദിവ്യശക്തിയുടെ പ്രഭാ വത്താൽ ആണെന്നും പറയും. കവിയാണെങ്കിൽ പാപനാംഗിയായ ഉഷ സന്ധ്യയുടെ മദ്ദസ്തിതാർദ്ദമായ പാടലധാരയാണെനോ പ്രഭാതപ്രകൃതി യുടെ ‘മൃദുസ്തനിഗ്രഖഗമ്യമാണെനോ’ ആയിരിക്കും പറയുക. ഇവിടെ കവിയുടെ പനിനീർപ്പുവാണ് നമ്മുണ്ടാക്കിക്കുന്നത്. കാരണം നിത്യജീ വിത്തത്തിൽ കണ്ടു രസിക്കുന്നത് ഇതന്തെ. ഒരു പനിനീർപ്പുവ് കാണുമ്പോൾ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടുന്ന അതേ സ്വന്നരൂപവുംബിയും ഭാവനയും ആല്ലോ ഓതിശയവും തന്നെയാണ് കവിയും വർണ്ണിച്ചുപ്പലിപ്പിക്കുന്നത്. അതേ കവിത സ്വന്നരൂപകമായ സത്യത്തെയാണ് വൈളിപ്പെടുത്തുന്നത്. വള്ള തേതാൾ, ജി. ശക്രകുമാർപ്പ, ഉള്ളത്രുൾ, മഹാകവി കാളിഭാസൻ എന്നിവരുടെ കവിതാഭാജണങ്ങളിലൂടെ ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഇവിടെയെല്ലാം ‘കവിത ജീവിതവിമർശനമാണെനെന്ന്’ മാത്രു ആർജ്ജനാർഹിക്കുന്ന കാവുനിർവ്വചന ത്തിനെന്ന് പൊരുശ് ശ്രദ്ധിച്ച ഒരു നിരുപകമനസ്സ് കാണാം.

കവിയും നിരുപകനും

കാവുത്തിനെന്ന് മൂലിക്കൾടക്കങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സി.എസ്. നായരുടെ വെവഭവം പ്രകടമാക്കുന്ന ലേവനമാണ് ‘കവിതയും ഭാവനയും.’ കവിതയ്ക്ക് നിർവ്വചനങ്ങൾ എന്നെന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നിഷ്ക്കൂഷ്ഠമായ ഒരു നിർവ്വചനത്തിൽ എത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് ഈ ലേവനത്തിലൂടെ സി.എസ്. നായർ വ്യക്തമാക്കുന്നു. കവികളും നിരുപക കന്മാരും കവിതയ്ക്ക് നിർവ്വചനങ്ങൾ നൽകിയിട്ടിട്ടുണ്ട്. കവിയുടെ കവിതാവിവരണം കവിപ്രായത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതും നിരുപകനേരുത് അപശ്രമനാത്മകമായി കാവുംശത്തെ വിവർിക്കുന്നതും ആകയാൽ രണ്ടുകുട്ടരുടെയും നിർവ്വചനങ്ങൾ രണ്ടുതരത്തിൽ ആകുന്നു. എങ്കിലും കവിത അടിസ്ഥാനപരമായി അനുവാചകൾ വെവകാരികമണ്ഡലത്തെയാണ് സ്വർണ്ണിക്കുന്നതെന്ന കാര്യത്തിൽ പാരസ്ത്രയും പാശ്ചാത്യരും ആയ കവികൾക്കും നിരുപകർക്കും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല എന്ന നിഗമനത്തിൽ അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേരുന്നു. വേർവ്വസ്വർത്ത, ഷൈലി, ഹാസ്പലിറ്റ്, കാളിഭാസൻ എന്നിവരെ മുൻനിർത്തി ഇക്കാര്യം വിശദീകരിക്കുന്നു. തുടർന്ന് ‘ഭാവന’ എന്നാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. കവികൾ മറ്റൊളവരുടെ ജീവി

താനുവേണ്ടിലേയ്ക്ക് തങ്ങളുടെ ആര്ഥാവിനെ കടത്തിപ്പിടിക്ക് അവരുടെ ആര്ഥാക്കളുമായി ഏകീകൃത പ്രാപിക്കുന്നു. ഈഞ്ചെന ഏകീകൃത പ്രാപിക്കുവാനുള്ള കവിയുടെ ശക്തിപിശേഷമാണ് ഭാവന. അത് ക്രാന്തികൾക്കുള്ളായ കവികൾക്കു മാത്രമുള്ള സിഖിവിശേഷമാണ്. ഭാവനയെ പ്രതിഭയോടു ബന്ധപ്പെട്ടതുവാനും സി.എസ്. നായർ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ ‘നവ നവോല്ലേഖനാലിയായ പ്രജന്തയാണ് പ്രതിഭ’ എന്ന ഭാമഹാചാര്യൻ്റെ അഭിപ്രായത്തോടാണ് സി.എസ്. നായർക്ക് യോജിപ്പ് ധർമ്മബോധം, സാദൃശ്യബുദ്ധി, സൗംഖ്യബോധം എന്നിവയാണ് പ്രതിഭയുടെ വികാസത്തിന് ആവശ്യമായ ഘടകങ്ങൾ എന്നും കവിയെ സൃഷ്ടിപ്രക്രിയയ്ക്ക് പേരിപ്പിക്കുന്ന ഘടകം പ്രതിഭ (ഭാവന)യാണെന്നും അദ്ദേഹം ഉറപ്പിച്ചുപറയുന്നു. ഭാവനയുടെ പ്രാധാന്യത്തുകൂടിച്ച് ‘കവിതയും കലാശില്പവും’ എന്ന ലേഖനത്തിലും വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

വിഷയവും കലാശില്പവും

1102-ൽ നാലുലക്കങ്ങളിലായി സാഹിത്യരസികൾ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനമാണ് ‘കവിതയും കലാശില്പവും.’ കവിതയെ അപഗ്രഡിച്ച് അതിൽ ഏതേതെല്ലാം അംഗങ്ങളുംഭാഗമായി അവ ഏതേതെല്ലാംവിധ തത്തിൽ തമിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നുവെന്നും ഈ ലേഖനത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. സി.എസ്. നായരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ കവിത സൗംഖ്യപ്രകാശനം കൊണ്ട് ഭാവനയെ ഉണ്ടാക്കി നിർഗജമായ നിരതിശയാനന്ദം നൽകുന്ന ഒരു കലാവിദ്യയാണ്. വികാരം, വിചാരം, ഭാഷ, രീതി, സാങ്കേതികവും എന്നിവയെല്ലാം ചേർന്നതാണ് കവിത. ഇതിൽ സാങ്കേതികവ്യവസ്ഥയും ഭാഷയും കവിക്ക് പുറത്തുനിന്നുകിട്ടുന്നതാണ്. വികാരം, വിചാരം, രീതി ഇവ മുണ്ടുമാണ് കവിക്ക് സ്വന്തമായിട്ടുള്ളത്. കവിതയുടെ അടിസ്ഥാനപ്രകാശനം എന്നു പറയുന്നത് വിഷയമാണ്. അത് വേർത്തിരിച്ചിരിയാണ് കഴിയാത്തവിധം കലാശില്പത്തിൽ ലയിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. ഭാവനയ്ക്ക് അദ്ദേഹം നൽകുന്ന നിർവ്വചനം “അന്തേകരണത്തിന്റെ പുർണ്ണവാനുഭൂതിപരിഷയകർമ്മകമായ ഒരു പുനരുത്ഥപ്പാദനം അഭ്യുക്തിൽ നവീകരണം” എന്നാണ് ഭാവനയുടെ സഹായത്താൽ സൗംഖ്യനിയമം അനുസരിച്ച് പ്രകൃതിയെ അനുകരിക്കുമ്പോഴാണ് കലാവിദ്യയുണ്ടാകുന്നത്. ഈ സൗംഖ്യം കൊണ്ട് സീക്രിനും ഹൃദയത്തിൽ നിരതിശയാനന്ദം നൽകാൻ കഴിയുന്നു എന്നതാണ് കലാവിദ്യയുടെ പ്രയോജനം എന്ന് അദ്ദേഹം കണ്ണം തന്നുന്നു. അനുകരണം, സൗംഖ്യപ്രകാശനം, ആനന്ദപദാനം എന്നീ ധർമ്മങ്ങൾ സകല ലഭിതകലകൾക്കും സമാനമായിട്ടുള്ളതാണെങ്കിലും ഇവയുടെ അളവിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നും ഇക്കാര്യം സാഹിത്യം, സംഗീതം, ചിത്രകല എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പരിശോധിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഈ അനേകം ഷണം അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടതിച്ചുതെ ഭാവനാശക്തിയെ ഉണ്ടാക്കാൻ എല്ലാ കലകൾക്കും കഴിയുമെങ്കിലും കൂടുതൽ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുപോകാൻ സാഹി-

തൃത്തിനു മാത്രമേ കഴിയു എന്ന നിഗമനത്തിലാണ്. എഴുത്തച്ചൻ, നീലക സ്റ്റംബീകഷിതർ, കാളിഭാസൻ എന്നിവരുടെ കവിതകളെയാണ് ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കാൻ ആശയമായി സീകരിപ്പിക്കുന്നത്.

കവിതയിലെ ഭാഷയെപ്പറ്റിയും സി.എസ്. നായർക്ക് വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടുണ്ട്. ഭാഷ ഒരു ശബ്ദഭസ്ക്രമത്താണ്. അത് ആശയങ്ങൾ പര സ്വപരം ബോധിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടി ജനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ ഭാഷ സാഹിത്യത്തിൽ എത്തുമോൾ വികാരം, വിചാരം ഇവ ശക്തി യോടുകൂടി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന നോയിത്തീരുന്നു. കവിത വ്യത്യബഘമാ ഡിരിക്ഷണം എന്ന കൊച്ചപ്പാടാണ് ലേഖകനുള്ളത്. ഒരു കലാവിദ്യ എന്ന നിലയിൽ കവിതയ്ക്കുള്ള സ്വന്നരൂത്തിന് പുർത്തിവരണമെങ്കിൽ അതിലെ ആശയപ്രകാശനത്തിനുള്ള ഭാഷ വ്യത്യബഘമത്തിന് വിധേയമായിരിക്കണം. പ്രാസം കുടിയുണ്ടെങ്കിൽ കവിതയ്ക്കുണ്ടാകുന്ന സംഗ്രഹയോഗ തനിന് കൂടുതൽ ശ്രവണസ്വംഖ്യ ലഭിക്കും. പ്രാസം വേണ്ടിന്ത്ത് വേണ്ട പോലെ പ്രയോഗിച്ച് കാവ്യകലയ്ക്ക് ഉൽക്കെൽഷം ഉണ്ടാക്കിയിൽക്കുന്ന തനിന് ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ മലയാളസാഹിത്യത്തിനിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. എഴുത്തച്ചൻ, പുന്നാനും എന്നിവരാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രഗല്ഭന്നാർ എന്ന് സി.എസ്. നായർ ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ആധുനിക കവികളുടെ കുടുത്തിൽ വള്ളത്തോളിനെയാണ് പ്രത്യേകം പരിശീലനിക്കുന്നത്. കവിയുടെ ആത്മസ്വഭാവവിശേഷമായിട്ടാണ് ‘രീതി’യെ സി.എസ്. നായർ കാണുന്നത്. ഓരോ കവിക്കും ഓരോ രീതിയാണ് ഉണ്ടാവുക. കാരണം കവിയുടെ മനസ്സിൽ, ബുദ്ധിശക്തി, ഭാവനാശക്തി, വിഷയവിജ്ഞാനം, വിചാരഗതി എന്നിവ ഓരോ വിധത്തിൽ ആയിരിക്കും. അതിനുസരിച്ച് രീതിയിലും വ്യത്യാസം വരുന്നുവെന്ന് കണ്ണെത്തുന്നു.

വാസനയും അഭിരുചിയും

‘സാഹിത്യാഭിരുചി’ എന്ന ലേഖനത്തിൽ വാസന, അഭിരുചി എന്നിവ എന്നാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. പരിചയത്താലും പരിശുമത്താലും ആത്മാ വിലുണ്ടാകുന്ന ഒരു സംസ്കാരം അമവാ പ്രത്യേകമനസ്സിൽത്തിരിയാണ് വാസന. ഈ വാസന ഇപ്പാശക്തി, ക്രിയാശക്തി, ജനാനശക്തി എന്നിവ തിലും പുറത്തെയ്ക്ക് പ്രകാശിക്കുമോശാണ് കലാസൃഷ്ടിക്ക് കാരണമായ വാസനയായിത്തീരുന്നത്. ശക്തിത്രയത്തിൽ ക്രിയാശക്തിയിൽക്കൂടി പ്രകാശിക്കുന്നതിന് തക്ക വികാസം പ്രാപിക്കാത്ത സംസ്കാരത്തെ വാസന എന്നതിനേക്കാൾ അഭിരുചിയെന്നു വിളിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്ന് അദ്ദേഹം നിരീക്ഷിക്കുന്നു. അതായത്, കവിത എഴുതുന്നതിനുള്ള ശക്തിയെ വാസനയായും കവിത വായിച്ചുരസിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയെ അഭിരുചിയായും കരുതണം എന്നതേ. ഷേറ്റോ, അരിസ്സോട്ടിൽ തുടങ്ങിയ പാഞ്ചാത്യചിനക നാരുടെ കലാസകല്പപങ്ങൾ ഇക്കാര്യം വിശദീകരിക്കാൻ പ്രയോജനപ്പെ

ടുത്തുനുണ്ട്. ഇതിൽ അരിസ്സോടിലിഞ്ച് കലാതത്തവാദങ്ങളാണ് സി.എ സ്. നായർക്ക് കുടുതൽ അടക്കപ്പേം.

1108-ൽ കൈരളി മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേവനമാൻ ‘മിസ്റ്റി സിസം’ ‘മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ അഭിനവ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ അതിപ്രധാനമായ സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതും മലയാളകവികളുടെ കവനരീതിയെ ആക്രമിപ്പാടെയൊന്ന് രൂപാന്തരപ്പെട്ടത്തിയതുമായ ഒരു പുതിയ തരം കവിതാസ്വന്ദരം’ എന്നാണ് മിസ്റ്റിസിസത്തെ അദ്ദേഹം വിശ്രഷ്ടിപ്പിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷിൽ മിസ്റ്റിക് പൊയടി എന്നുപറയുന്ന ഈ നവീനസ്വന്ദരം തതിൽപ്പെട്ടകവിതകൾക്ക് മലയാളത്തിൽ പ്രത്യേകമായൊരു പേരുപോലും പ്രയാസമാണെന്നും ഇംഗ്ലീഷിൽ ഇതിന് ഇരുപത്തിയാറുവിധം വിവരണ അംഗീകാരം അദ്ദേഹം പറയുന്നു. “മനുഷ്യൻ തന്റെ സ്വന്തം ആത്മാ വിൽ ഇന്ധശരനെ ദിശിക്കാനും അതുവഴി ഇന്ധശരനോട് ഒരുക്കും പ്രാപിക്കാനും ചെയ്യുന്ന യത്കന്തൽ അവനുണ്ടാകുന്ന ആദ്യാത്മികമായ അനുഭവം അഛാക്കിൽ സിവിയാണ് മിസ്റ്റിസിസം” എന്നാണ് മിസ്റ്റിസിസത്തിന് സി.എസ്. നായർ നിർക്കുന്ന നിർവ്വചനം. ഭാരതീയ മിസ്റ്റിക് കവികളിൽ പ്രധാനി ടാഗോറാണ്. സൗഖ്യിന്റെ അഗസ്ത്യിൻ, രൂതിന് ഭേബാക്ക് മുതലായ കൈക്കപ്പതവ കവികളുടെയും വേർഡ്സ്പെൻഡർ, ഷഷ്ഠി, ഭേബാണിങ്ക് തുടങ്ങിയ ഇംഗ്ലീഷ് കവികളുടെയും ജയദേവൻ, വിദ്യാപതി ചെതന്നൻ, തുളസീഭാസൻ തുടങ്ങിയ ഭാരതീയ ഭക്തികവികളുടെയുമെല്ലാം സാധാരിനം ടാഗോറിൽ കാണാം. “ടാഗോറകവിതയിലെ മിസ്റ്റിസിസം ഭക്തിയുടെയും അഥവാത്തിരിസ്റ്റയും തുംബശൃംഖലാളിൽ വർത്തിക്കുന്ന ഒന്നാണെന്നു്” നിശ്ചിയന്ത്രിക്കുന്ന സി.എസ്. നായർ എത്തിച്ചേരുന്നു. മിസ്റ്റിക് കവികൾ പ്രകൃതിയിൽ നിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഉചിതങ്ങളായ ഉപമാനവസ്തുക്കളെക്കാണാണ് തങ്ങളുടെ ആശയങ്ങൾ അധികവും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ രീതിയെ ഇംഗ്ലീഷിൽ ‘സിംബോളിസം’ എന്നാണ് വിളിക്കുന്നതെന്നും ടാഗോറിന്റെ കവിതകൾ മിസ്റ്റിസിസംകാണ്ട് ഗംഡീരവും സിംബോളിസം കൊണ്ട് സൃഷ്ടിവുമാണെന്നും സി.എസ്. നായർ കണക്കാക്കുന്നു.

1094-ൽ ധർമ്മദാതരൻ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ‘വിമർശം’ എന്ന ലേവനത്തിൽ വിമർശനനിലപാടുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. “ഒന്നിന്റെ ഗുണങ്ങാശാഖികളുപെട്ടി ചെയ്യുന്ന പര്യാലോചനമല്ലതെ വിമർശനം” എന്ന് വിമർശനത്തെ നിർവ്വചിക്കുന്നു. വിമർശം ശ്രമമത്തെ സ്വപർശിക്കുന്നതാകയാൽ അതിനെ വ്യാവ്യാനത്തിന്റെ വകഭേദമായിട്ട് കണക്കാക്കണമെന്നും വ്യാവ്യാനത്തിനും വിമർശം വണ്ണിക്കുന്നു. ഒരു ശ്രമം നിരുപ്പണം ചെയ്യേണ്ടാൽ അതിന്റെ സംഭാവം, സരൂപം എന്നിവ സാമാന്യമായും ഗുണം, ഭോഷം എന്നിവ നിഷ്പക്ഷമായും നിർദ്ദേശിക്കണം. ഇഷ്ടംപോലെ ഗുണങ്ങാശങ്ങളിൽ

எனின மாறும் எடுத்துகாளிக்கூன்ற் விமர்ஶயற்றுத்தின் நேரே விப ரீதமான். அதிகான் விமர்ஶகள் நிச்சப்கசனில்பாக் ஸிகிரிகளை. ஜாதி, வழக்கிப்பக்ஷபாதனைச் சீலங்களை நிர்ணயமாயி நடத்துந் விமர்ஶ நமான் உற்கவூஷ்டப்பிமர்ஶமான் என காஷ்சப்பாள் ஸி.எஸ். நாயக்கூ ஒத்த. “ஸேவத்துக்கூவெள்ளி மனைசாக்ஷியேயும் ஸயற்றுத்தையும் வழி பறிக்கிறோத். விமர்ஶநரீதி விஶிஷ்டமாகள்மெக்கிற் விமர்ஶக்கார் விஶிஷ்டராயிரிகளை” எனான் அநேகப்பத்தினேற் வாஃ. ஓர் வாஃ அநேகப்பத்தை ஸஂஸயிசூட்டுத்தொல் அநுநிலத்துத்தில் மாறு நெடுஞ்சி நின னைல் எர்க் அநேகப்பத்தினேற் ப்ராணோகிவிமர்ஶநான்சீ தெழியிக்கூன்டு.

மலயால் நிருப்பாஶாவயுட பொதுயாரயிற் நினை சில காரு ணஜில் மாரிநில்கூன நிருப்பகாள் விவான் ஸி.எஸ். நாயக். பார ஸ்துவும் பாஶுாத்துவும் அது கலங்கால்பண்ணே ஸமங்கிப்பிசூகொ ணங்கூ ஏறு நிருப்பாஶாபாயமாயிருநை அநேகப்பத்தினேற்க. கலாத்தை ணாஶ் விஶாரிக்கிவெள்ளதினாயி பலபோஷும் பாஶுாத்துபிரித்தக்காருட அநுநியன்சீ அங்குக்கிவூக்கயும் அங்குகுலிக்கூக்கயும் செழுந்தாயி காளாா. பிரதிபாடுபிஷயம் ஸஂஸயிசூப் வாயங்காரன் பூர்ணமாய அந்தாங் லாக்கூநதினாயி வேள்ளுத் தூாபாரளான்சீ கள்ளத்தூந காருந்தில்வும் ஸி.எஸ். நாயக் மடி காட்டியில்லை. கலாத்தைண்ணே ஸாமு ஹாஶாங்குத்தைத்தினேற்கயும் மங்காங்குத்தைத்தினேற்கயும் வெஜிசுத்தில் அபுர மிக்காங்கும் அநேகபா ஶமிக்கூநைள். ஶர்வபூர்ணமாய தத்தைன்சீ போலும் லாஜிதமாயி அபுரிஷ்க்கிளான் அநேகப்பத்தின் கஷின்து. திக்கும் லாஜிதவும் ஸநாவுமாய ஶெல்லியான் அநேகபா ஸிகிரிசுத். வஜர ஶர வபூர்ணும் பரிசூபும் சிரித்தும் மாறுமே லேவங்கள்சீ எஷுதியிருநைங்கூல்லு. லேவங்கள்லில விஷயவிஶக்கலாங், தத்தைங்கூடுத லக்ஷ்யுக்கஷணாமனி தமாய பிரதிபாதங், வாக்குங்கூடுதெயும் வஸயிக்கக்கூடுதெயும் பரஸ்பர வெயங் எனிவ ஓர் வாய்க்கூடுதையான் வெஜிவாக்கூன்ற. ஓரினை பின்னில் ஏறு அபுரூபக்கங்கூஷ்க்கஷிதமாய மங்கினேற் ஸானிவும் உள்ள. கவித என்ற? என்றின்? ஓர் சோந்தும் பல ப்ராவஶும் உனாயிக்கூக்கயும் அதிகாந் தூப்திகரமாய உத்தரம் கள்ளத்தூவான் ஶமிக்கூக்கயும் செழுந்த ஓரின் தெழிவான். கவித ரஸாத்தகமாயிரிகளை, அத் ஸநாந்தாத்தகமாய ஸத்துதெத வெஜிபெடுத்தனாங் என்றீ காருங்கூல்லின் அநேகப்பத்தின் நிர்ஸு ஸமுள்ளாயிருநை.

மலயால்நிருப்பாஶாபாத்தைத்தினேற் ஶக்திகேட்டுமாகெள்ளியிருநை ஸி.எஸ். நாயக்கார் நிருப்பனோபாந்தாஸனான்சீக்க் குடுத்தல் பாந்தவேஷன ணாஶ்கூல்ல ஸாயுதயேருந்தும் ஓர்யவஸரத்திலான்.

കാക്കിക്കുള്ളിലെ കനിവ്

വി.ജീ. ജാതവേദൻ നമ്പുതിരി

‘അപർണ്ണോ’! നിന്റെ വർഖുകാർ
 അപൂർവ്വം തന്ന പാരിതിൽ
 പരാങ്ങമുഖത പാലിക്കും
 പരദൃശ്യവത്തിലേവരും
 പിന്നം പോലും സ്വാർത്ഥികൾക്കു
 പണം വരാനുപാധിയോ?
 “ഉടൻ കണക്കു തീർത്താലേ
 ജധം വിട്ടു തരു, ദൃഡം.”
 അരിഗം മുത്തു മാനേജർ
 അലറി;- കണ്ണു നിന്നവർ
 കരണീയം നിരുപിക്കാൻ
 കഴിയാതശലാഴിയിൽ
 ആണ്ടുമുങ്ങിവലഞ്ഞപ്പോൾ
 കണ്ണു നിൽക്കുന്ന കോൺസ്ലീഡിംഗ്
 രണ്ടും കൽപ്പിച്ചു തൻ കൈയിൽ
 പണ്ണു മോഹിപ്പിണ്ണിഞ്ഞത്താം
 കനകക്കൈണം നാലും
 കനിവോടും നൽകിനാൾ-
 ‘ബാക്കിൽപോയ പണമാക്കിട്ടീ-
 ബ്യാധ വേഗമെഴിക്കുക.’
 കൊള്ളക്കാരുടെ മധ്യത്തിൽ
 കളുമേശാൽ വിപ്പന
 മങ്ങാട്ടപ്പുൻ കനിഞ്ഞത്തതി
 മോചിപ്പിച്ചതു മാതിരി,
 മനുഷ്യത്വം രൂപമാർന്നമഹാത്മാവിവളാരുവാൻ?
 സഹോദരി, നിന്റെ വംശം
 വളർന്നു വലുതാവുക!

“പണമാക്കാൻ വഴിയ്ക്കാത്തിനാൽ ആശുപത്രിയിൽ നിന്ന് കുണ്ടിന്റെ ജധം
 വിട്ടുകീടാതെ വിഷമിച്ച രക്ഷിതാക്കൾക്ക്, ഡ്യൂട്ടിയിലുള്ള പോലീസുകാരി തന്റെ വഴി
 ഉറിനൽകി” എന്ന പത്രവാർത്ത.

വിഭവങ്ങൾ പാകമാക്കണം

പ്രസിദ്ധ പരിജ്ഞി കമ്മയുന്നും പുതുപ്രവർത്തകനുംഡായ സ്വയംഘടകരും മായി ലക്ഷ്യമണ്ണവ്യാസ് നടത്തിയ സാഹിത്യ സംഭാഷണം ദോപ്പാലിൽ നിന്ന് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന ‘വസ്യ’ മാസികയുടെ എഴുപ്പിറ്റിരാണ് സ്വയംഘടകാർ

മൊഴിമാറ്റം : ഡോ. ആർസു

താകളുടെ ആദ്യകാലവായന എങ്ങനെയുള്ളതായിരുന്നു? വായന നൽകിയ ആനന്ദം - എഴുത്തുകാർ ചെലുത്തിയ സാധ്യീനം - എങ്ങനെയുള്ളതായിരുന്നു?

സ്വയംഘടകാർ: ഞാൻ ബാല്യകാലം ചെലവഴിച്ചത് ഇൻഡോറി (Indore)ലാണ്. അവിടെ ധാരാളം സ്കൂളുകളും പുന്നോട്ടങ്ങളും വായന ശാലകളുമുണ്ടായിരുന്നു. സഖാരികളുന്ന വായനശാലകൾ ഒരു സവിശേഷതയായിരുന്നു. ആ അനുകൂല സാഹചര്യം വായനയിൽ കമ്പമുണ്ടാക്കി. ടാഗോർ, ഫ്രോംസ്, ബക്കിംബറുടെ കൂസിക് കൃതികൾ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ വായിച്ചു. സാഹിത്യത്തിലൂടെ ലോകത്തെ കാണാൻ ശേമിച്ചപ്പോൾ എല്ലാം എനിക്ക് ആകർഷകമായിത്തോന്നി.

എഴുത്തിൽ ഞാനാദ്യം കൈവെച്ചത് കവിതയിലായിരുന്നു. പഠനം പൂർത്തിയായശേഷം നേരിയിൽ ചേർന്നു. അപ്പോൾ നാടകത്തിൽ അഭിരൂചി തോന്നി. അഭിനയം ഇഷ്ടമായിരുന്നു. കുറച്ചുകാലം ഫിലിം ഇൻഡി സ്ക്രിയിൽ ജോലി നോക്കി. എഴുത്ത് ഗൗരവമുള്ള കാര്യമാണെന്ന് തോന്നിയപ്പോൾ കമ്മയിൽ കൈവെച്ചു. രാജേന്ദ്രസിംഹ് ബേദിയെ കാണാൻ സാധിച്ചത് അതിന് കാരണമായിരുന്നു. മണ്ണോ, ബേദി, ചെവോവ് എന്നിവരെ ഞാൻ കുടുതൽ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. സ്വന്തം ദൃഢവുരുതങ്ങൾ കമ്മയിൽ നന്നായി ആവിഷ്കരിക്കാനാകുമെന്ന് ബോധ്യമായി.

⇒ സ്വന്തം ദുഃഖത്തപ്പറ്റി എഴുതുന്നത് എല്ലാവരുടെയും അനുഭവമായി മാറ്റണമല്ലോ. ആ പ്രക്രിയ വിശദമാക്കാമോ?

സ.പ്ര. അനുഭവങ്ങൾ ആദ്യം തിരഞ്ഞെടുക്കണം. സമഭാവനയുള്ള പയാൻ ഇണങ്ങുന്നത്. നമ്മെല്ലാം സ്വപ്നം കാണും. എന്നാൽ ചിലരുടെ സ്വപ്നങ്ങൾക്ക് വിചിത്രതയുണ്ടാകും. ദേഹകാലസമൂഹസന്ദർഭങ്ങൾക്ക് വ്യാപകതമുണ്ടാകണം. അപ്പോൾ മാത്രമേ ആത്മാനുഭവങ്ങൾ സർവ്വാനുഭവങ്ങളായി തോന്നുകയുള്ളൂ.

⇒ കരുതത്തുറ്റ മാധ്യമം കമയാണെന്ന് എങ്ങനെന്നയാണ് ബോധ്യമായത്?

സ.പ്ര. അതെന്ന് മനോരചനയുടെ പ്രത്യേകതയാണ്. വലിയ കാര്യങ്ങൾ എനിക്ക് കൈകാര്യം ചെയ്യാനാകില്ല. നോവല്യും തൊന്ത്രശീതിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കമയിലെ ഒരുക്കം നോവലിൽ വരില്ല. വായനകാരരണ്ട് പകരലുള്ളത് കൂടണ്ട സമയമാണ്. അയാളുടെ കഷ്മയും ജീജത്താസയും അനുസരിച്ചുള്ളതേ കമയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനാകും. തൊൻ സാഹിത്യത്തിലെ ഗൃഹക്കന്നാരായി കണ്ണഡർ ശോഭിച്ചതും കമയിലാണ്.

⇒ എഴുതൽ സഹായമാക്കണമെക്കിൽ വായനക്കാരനെ പിടിച്ചുനിർത്താൻ അതിനാകണം. സാഹിത്യമുല്യം പാരായണക്ഷമതയുടെ ഗുണമാകണം. അതിൽ താകൾ ചെലുത്തുന്ന ശ്രദ്ധയെപ്പറ്റി....

സ.പ്ര. മുതിർന്നവർണ്ണനിന്ന് തൊൻ ഉൾക്കൊണ്ട ഒരു പ്രധാന കാര്യമിതാണ്. ഉപദേശപ്രതിപാദനം ആരും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. സൃഷ്ടി, വ്യംഗ്യം ഇവ എനിക്കിഷ്ടമാണ്. വ്യത്യസ്തമായ രീതിയിൽ കാര്യങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാനാകണം. രസാവഹമായ രീതി അവലംബിച്ചാലേ ആസാദകൾ കമിഷ്ടപ്പെടുവെന്ന് തൊൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു.

⇒ സക്രീണ്ണകാര്യങ്ങൾ സരള-സഹജവാക്കുകളിൽ ആവിഷ്കരിക്കാൻ താങ്കൾക്ക് സാധിക്കുന്നുണ്ട്. കീഷ്ട പദങ്ങൾ താകൾക്ക് ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരുന്നില്ല. സഹജതയുടെ ഒരു ഗുണം എങ്ങനെന്നയാണ് സമ്പാദിച്ചത്?

സ.പ്ര. അതിനു പിന്നിൽ നിരന്തര പ്രയത്കന്മാരാണ്. കർന്നവദങ്ങളിൽ എഴുതുക എല്ലാപ്പോൾ. സരള പദങ്ങളിൽ എഴുതുക കർന്നവും. തൊൻ ഉൾക്കൊണ്ട ഒരു ഗുരുവാക്യമാണിത്. നാടോടിക്കമെകളുടെ ആവിഷ്കരണരീതി എനിക്കിഷ്ടമാണ്. അതിനു തൊൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതെന്നിക്ക് കിട്ടിയത് പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നാണ്. സമകാലീന സാഹചര്യങ്ങൾ കുട്ടിച്ചേരിത്ത് തൊന്തിനെ വിശാലമാക്കാൻ ശ്രമിക്കും. ഗഹന ആശയങ്ങൾ സരളപദങ്ങളിൽ കുറിച്ചിടാൻ സാധിച്ചത് കബീർദാസിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. തൊൻ കഴിയുന്നത് ചിത്താറിലാണ്. ഇവിടെ കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് മീരാഭായി ജനഭാഷയിൽ അല്ലകിക്ക പ്രേമത്തിലെ നിഗുണതകൾ പ്രതിപാദിച്ചു.

⇒ മനസ്സിൽ വീഴുന്ന ആശയം കൃതിയായി രൂപപ്പെടുന്നവിധം വിവരിക്കാമോ?

സ.പ. കമയുടെ ഒരു വിത്ത് മനസ്സിൽ വീഴുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ പല താകാം. ഒരു വ്യക്തിയെ കാണൽ, ഒരു സംഭവം കാണൽ. അങ്ങനെ പല തുമാകാം. തീവണ്ടിയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നേബാൾ ഒരു കമാപാത്രം പറയുന്നത് ചെവിയിൽ തങ്ങിന്നിൽക്കും. മൺകലത്തിൽ കിച്ചടി ഉണ്ടാക്കുന്നതുപോലെ മനസ്സിൽ പലതിന്റെയും കുടിക്കലെൻ്ന് നടക്കും. ആറുമാസമോ രണ്ടുവർഷം വരേയോ അത് തുടരും. അപിട കിടന്നത് താനെ പാകമാകും. പാകമാ കുന്നതിന് മുമ്പ് പുറത്തെടുത്താൽ പച്ചചുവയ്ക്കും. പാകമായിട്ടും പുറ തെടുത്തില്ലെങ്കിൽ കേടാകും. ഇടക്കൊന്ന് കലം ഇളക്കുകയും മണസ്സി കുകയും തിരിക്കുകയും വേണ്ടിവരും. എഴുത്തിലും ഇതുപോലെരാറു പ്രക്രിയ നടക്കും. ചിലർ ആദ്യം റ്റാഫ്റ്റ് ഉണ്ടാക്കി പരിശോധന നടത്തും. ഓഷ്യൽ മിനുക്കുപണികൾ നടത്തും. അഞ്ചാറുത്തവണ മാറ്റി എഴുതുന്ന വരുണ്ടാകും. ഞാൻ അങ്ങനെ ചെയ്യാറില്ല. കിച്ചടി പാകമായാൽ പുറത്തെ ടുക്കും. നന്നായി രെക്കൽ മാത്രമേ എഴുതാറുള്ളൂ. അതിൽ ആശാസം തോന്തിയാൽ വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ വിഭവം വിളിയും. പിന്നീട് അതിനെ നാടകമോ തിരക്കമെയോ ആക്കേണ്ടിവന്നാൽ മാറ്റം വരുത്തും.

⇒ ചില ആശയധാരകളും ചിന്തകമാരും താകളിൽ സാധീനം ചെലുത്തിയിരിക്കുമ്പോം?

സ.പ. ചെറുപ്പത്തിൽ ഞാൻ രാമകൃഷ്ണമിഷ്യനിൽ ആയിരുന്ന പ്രോൾ അപിട സ്ഥാപി ആത്മാനന്ധജി വരാറുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഗണി തശാസ്ത്രത്തിൽ എം.എസ്.സി ബിരുദം നേടിയിരുന്നു. പത്രക്കെ മധുര സ്വരത്തിൽ ഒഴുക്കോടെയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണം എനിക്കിൾഷ്ട പ്ലൂടു. അത് മണിക്കൂറുകളോളം തുടരും. അമൃതധാരയാണ് അതനും പബ്ലിക്ക്. ആ പ്രഭാഷണം കേട്ട എനിക്ക് വിവേകാനന്ധിനയോട് ആഭിമുഖ്യം തോന്തി. പിന്നെ ഞാൻ പത്രക്കെ ഗാന്ധിജിയുടെ ആശയങ്ങളിൽ ആകൃഷ്ടനായി. തുടർന്ന് ലോഹയുടെ ആശയങ്ങളോട് അടുത്തു. ആ പാതയിലൂടെ മുന്നേൻ മാർക്കസിസ്റ്റിന്റെ പക്ഷത്തെത്തതി. ലോകത്തെ മാറ്റി മറിക്കാനുള്ള ഏറ്റവും നൃതനമായ മാർഗ്ഗമാണ് മാർക്കസ് നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്.

⇒ താകളെ എഴുത്തുകാരനായി രൂപപ്പെടുത്തിയ ബാല്യകാല സാഹചര്യങ്ങൾ വിവരിക്കാമോ?

സ.പ. ബാല്യകാലം എനിക്ക് ഉത്തമമായ സംസ്കാരം നൽകി. വായനയിലും എഴുത്തിലും ഇക്കാലത്ത് പ്രോത്സാഹനം ലഭിച്ചു. സാഹി തൃപ്പേമികളായ അഖ്യാപകരെ കിട്ടി.

⇒ തുടക്കത്തിലെ രചനകൾ? അവയ്ക്ക് ലഭിച്ച പ്രതികരണങ്ങൾ?

സ.പ്ര. 1968ൽ ഇന്ത്യൻവൈറിൽ ചേർന്നു. പിന്നെ കുറച്ചുകാലം ഫിലിം ഇൻഡസ്ട്രിയിൽ സേവനം. അത് വിട്ട് ചില കൊച്ചു കൊച്ചു ജോലി കൾ. ടെവിൽ എല്ലാം ഒഴിവാക്കി പിന്നെ നാട്ടിൽ- അജ്ഞമീറിലെത്തി. പത്ര പ്രവർത്തകനായ രമേഷ് ഉപാധ്യായ ബോംബെയിൽ ഫീലാൻസിൽ തുടങ്ങി. വയറിലെ അസുഖം കാരണം അത് വിട്ടു. അദ്ദേഹം പിന്നെ അജ്ഞമീറി ലെത്തി പ്രസ്തുതി കമ്പോസിറ്ററായി പണി തുടങ്ങി. എഴുത്തുകാരനായി പജർന്നുവന്നു. താൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമർക്കത്തിലായി. അക്കാദമിയിൽ എന്ന് ആദ്യ കവിതാസമാഹാരം - മേരി പ്രാസ് തുമാരേ ബാദൽ' പുറത്തിരിക്കും. ഈ കവിതകൾ ഒരു ഗഹനപ്രേമത്തിന്റെ അടയാളമായിരുന്നു. തനിക്ക് കമ്മയശൃംഖലയെന്ന് രമേഷ് ഉപാധ്യായ ചോദിച്ചു. എന്നു കൊണ്ട് ആയിക്കുടാ എന്ന് താൻ ചിന്തിച്ചു. അദ്ദേഹം എനിക്കൊരു ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകം തന്നു. അത് നെപ്പോളിയൻ്റെ കാമുകിയുടെ ധയറിയായിരുന്നു. അതിന്റെ രതനച്ചുരുക്കം ഹിന്ദിയിലേക്ക് മൊഴിമാറ്റം നടത്താമെ കിൽ 'കാദംബിനി' മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാമെന്നും പറഞ്ഞു. ആ ജോലി താന് ചെയ്തു. ഒരു മാറ്റവും വരുത്താതെ അത് മാസികയിൽ അച്ചടിച്ചുവന്നു. 100 രൂപ പ്രതിഫലം കുട്ടി. അനന്ത് വലിയൊരു തുകയായിരുന്നു. ആദ്യ കമ 'ടുട്ടേ റൂഡേ' വെളിച്ചും കണ്ണത് 'സമാജ് കല്യാണി' മാസികയിലായിരുന്നു. 60 രൂപയായിരുന്നു പ്രതിഫലം. എനിക്കൊരു മേൽവിലാസമായി. ഓരോ മാസവും നാലഞ്ചു കമകൾ അച്ചടിച്ചുവന്നു. പണവും കുട്ടിന്തുടങ്ങി. 1971ൽ ദീർഘമാർ ശ്രാമത്തിലെ ടെലഫോൺ എക്സ്പ്രസ്സിൽ താൻ ജോലിചെയ്തിരുന്നു. അവിടെത്തു കോളേജിലെ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസർ മോഹൻ കേഷാത്രിയ് 'മുക്തവാണി' വാരിക തുടങ്ങാൻ എന്ന കഷണിച്ചു. എന്ന രൂപപ്ല്യൂത്തിയ സാഹചര്യങ്ങൾ ഇതോക്കെയായിരുന്നു.

⇒ ദീർഘകാലമായി താങ്കൾ രചനാനിരതനാണ്. ജനമനസ്സുകളിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താനുള്ള കഴിവിൽ സംശയം തോന്നിയിട്ടുണ്ടാ?

സ.പ്ര. സാഹിത്യജീവിതത്തിൽ പല ഘട്ടങ്ങളുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒരിക്കൽ പ്രത്യേകിന്റെ പേരിൽ കേസ്റ്റുത്തു. പത്രം നിന്നുപോയി. പരാതി ഉയർന്നപ്ലാറ്റ് സ്ഥലം മാറ്റമുണ്ടായി. സ്വന്തം സംഘടനയിൽ അധികാര വടംവലിയുണ്ടായി. സോബിയറ്റ് റഷ്യ തകർന്നു. ലെനിന്റെ പ്രതികൾ തകർത്തു. അങ്ങനെ പലതുമുണ്ടായി. 1960കളിലെ മുഖ്യധാരാസാഹിത്യം പിന്നീട് അരികിലായി. എഴുത്തുകാരൻ്റെ കയ്യിലെ ദീപശിഖയുടെ വെളിച്ചും മുന്നിൽ നിന്ന് പിന്നിലേക്ക് മാറി.

മുന്പ് ജീവിതം സരളമായിരുന്നു. ആളുകൾക്ക് വായിക്കാനും സൗഹ്യം പക്കുവെക്കാനും നേരുണ്ടായിരുന്നു. പ്രകൃതിയുമായി ഇണ കമുണ്ടായിരുന്നു. ബന്ധങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ഈന് മാറ്റത്തിന് വേഗം കുടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു മാറ്റം മനസ്സിലാക്കി വരുമ്പോഴേക്ക് വേരാരു മാറ്റം വരികയായി. കമാലടന അനുനിമിഷം മാറുന്നു. അതിനാൽ യാമാർത്ഥ്യത്തെ പിടിയിലാതുക്കാൻ പ്രയാസം നേരിടുന്നു.

മുന്പ് നുറുവർഷം കൊണ്ടുണ്ടായ മാറ്റം ഇപ്പോൾ പത്ര വർഷത്തിലായി. മുന്പ് പത്രവർഷത്തിലുണ്ടായ മാറ്റം ഇപ്പോൾ ഒരു കൊല്ലുത്തിലായി. ഒരു ടെക്നോളജി നമ്മൾ പറിച്ചു വരുമ്പോഴേക്ക് അത് കാലപരാശ പ്ലട്ട്ഫോമകുന്നു. Rapid fast പ്രവണത സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ മാത്രമല്ല ധാരണകളിലും സകലപങ്ങളിലും കുടി കടന്നതതുന്നു. കമാക്കുത്ത് പത്ര റിപ്പോർട്ടറോ ഫോട്ടോഗ്രാഫറോ അല്ല. ഒരു ദശകത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയെ പ്ലാറ്റേഴ്സ് അവതരണമായാലും വായനക്കാർ സ്വീകരിക്കും.

⇒ ഇപ്പോൾ ഒരു പുതിയ തലമുറയുടെ വരവായിരിക്കുന്നു. ഉടൻ തൃപ്തി - Instant gratification ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ അവരുടെ ശ്രദ്ധ പതിയു. അതിന് എഴുത്തുകാരൻ പ്രമേയശൈലി തലങ്ങളിൽ എന്ന് മാറ്റം കൊണ്ടുവരാനാണ് കഴിയുക?

സ.പ്ര. മീഡിയയെ കുറ്റം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടായില്ല. വ്യവസായ തത്തിനും അതിന്റെതായ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. പരസ്യവും പ്രധാനമായാണ്. സാഹിത്യം കൊണ്ട് ജീവിതയാപനം നടത്താൻ ഹിന്ദിയിൽ ഇന്ന് സാധ്യമല്ല. എന്തെങ്കിലും സാർത്ഥകതാല്പര്യമുള്ളവരാണ് ഇന്ന് സാഹിത്യത്തിൽ പണം മുടക്കുന്നത്. പള്ളിക്കാരോ വ്യവസായികളോ അഞ്ചെന ചെയ്തേക്കും. ഫോർഡ് ഫൗണ്ടേഷൻ, റോക് ഫെല്ലർ ഫൗണ്ടേഷൻ അഞ്ചെന്നേയും ചില സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്. അലക്ടൺ ഫെയ്ലിക്ക് Roots എഴുതാൻ റീഡേഴ്സ് ചെയ്യുന്ന് പണം നൽകിയിരുന്നു. ഇവിടെ ‘വ്യാസ് സമ്മാൻ’ ലഭിക്കുന്നത് ഏത് തരം ആളുകൾക്കാണ്? രാജാക്കന്നാർ അവരുടെ കീഴിലുള്ളവരെക്കാണ് പ്രശ്നപ്പിച്ചതെങ്കിൽ എഴുതിപ്പിച്ചിരുന്നു.

⇒ മഹാശ്വരതാഭവി, അരുധ്യതി റോച്ച് എന്നിവർ ആകടിവില്ലെന്ന് ആയ എഴുത്തുകാരാണ്. അവരുടെ ജീവിതത്തിലും എഴുത്തിലും അന്തരമില്ല. പുതിയ എഴുത്തുകാരിൽനിന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് അതാണോ?

സ.പ്ര. ഇന്നത്തെ യുവ സൂഹ്യത്തുകൾ വലിയ ആശയക്കുഴപ്പ തത്തിൽ അക്ക്ലേജ്യിരിക്കുകയാണ്. സാമൂഹ്യസേവനത്തിൽ നിന്നാണോ കൂടുതൽ അശ്വാസം ലഭിക്കുക, അന്തോ എഴുത്താണോ കുടുതൽ അർത്ഥവ താബുക? ഇം പ്രശ്നം അവരുടെ മുന്നിലുണ്ട്. ഇൻവെസ്റ്റിഗേറ്റീനേയും റിട്ടേണിനേയും കുറിച്ചാണ് ചിലർ വിഭാഗമായി ചിന്തിക്കുന്നത്.

മിടുകൾ

ഇയലക്ഷ്മി. കെ.

പാഠം പരിഷ്കരിക്കുന്നോൾ
 അവൻ എത്രാക്കയോ
 അറിയാമായിരുന്നു.
 ശേഷം അസൈൻമെന്റിന്
 സഹപാർക്കളും
 പ്രോജക്ടിന് അച്ചുന്നും
 കലക്ഷണ് അമ്മയും സഹായിച്ചു.
ഇടവേള
 ഇടവേളക്കുശേഷം
 അവൻ, കുടപിടിച്ചു
 അർധരാത്രിയിൽ
 കൊടി പിടിച്ചു, രാസ്തകൾ
 കൊടി പറന്നപ്പോൾ
 വടി പിടിച്ചു
 അല്ല, വടിയായി
 വിദ്യമാറി, അഭ്യാസം പരിഷ്കരിച്ചു
 വിദ്യാഭ്യാസം സംസ്കരിച്ചു.

ആക്കടിവിറ്റ് എന്ന പദം വഴിതെറിക്കുന്ന ഓന്നാണ്. പലരുടേയും ജീവിതം ഇങ്ങനെ പാശായിപ്പോയിരിക്കുന്നു. പത്തുവർഷം മുമ്പ് പടിഞ്ഞാറ് നന്നിന് പണം പറ്റി എയ്യഡ്സ് പ്രചാരണം നടത്തിയ എൻ.ജി.എ. ശുപ്പുകളിൽ ഇവരിൽ മിക്കവരെയും കാണാനാകും. സാഹിത്യമാന്ദബാജിയാണെങ്കിട്ട് അടിസ്ഥാനത്തിലാക്കണം സാഹിത്യകൃതികൾ വിലയിരുത്തേണ്ടിട്ട്. പ്രസ്ഥാനത്തിൽ മുൻനിരയിലാണോ പിന്നിരയിലാണോ എഴുത്തുകാരന്മണി സ്ഥാനമെന്ന് ആരും നോക്കില്ല. കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമി എന്നു പറഞ്ഞാലും ശരി, അരുന്ധതി രോയ് രെ പുസ്തകം മാത്രം എഴുതിയ ആളാണ്. ഒരു പ്രദേശത്തിന്മെണ്ണേ ജീവിതം മാത്രം അവതരിപ്പിച്ച എഴുത്തുകാരിയാണ് മഹാശേതാദേവി. അതിന്നപ്പുറം അവർക്കെന്ത് നേട്ടമാണുള്ളത്? അവരുടെ സമ്പുർണ്ണകൃതികളിൽ നിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവരുന്ന രാഷ്ട്രീയവീക്ഷണത്തിന് എന്ന് പ്രാധാന്യമാണുള്ളത്?

വെളിച്ചം ദുഃഖമാണുണ്ടാണി

സി.വി. ശോവിന്നൻ

കവികൾ കവിത എഴുതുന്നു; സുഹൃത്തുകൾ വായിക്കുന്നു; സഹ്യ ദയർ കൊണ്ടാടുന്നു. ഇതിനിടയിൽ കാവ്യഭാഗങ്ങൾ സീകരിക്കപ്പെടുകയും തിരഞ്ഞെടുകയും വ്യാവ്യാനിക്കപ്പെടുകയും വിമർശിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ചില വരികൾ ഒരുവിൽ ജനപാംജാജായി മാറും. അവ എഴു തിയവനേയും കാവ്യഭാഗത്തേയും അർത്ഥസാധ്യതകളേയും ഭേദിച്ച് പുതിയ തലങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടും. ആ വരികൾ അതിന്റെ സീമാ ബഹുതയെ തകർത്ത് സത്രന്തമായ അസ്ത്രിതം വരിക്കും. അവ പഴഞ്ഞാ മുകളെന്നപോലെ തലമുറകളിലേയ്ക്ക് വ്യാപിക്കും.

എഴുത്തച്ചേരേയും പുന്നാനത്തിന്റെയും ചില വരികൾ ജനപാംജ ഇായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. “ബന്ധുരകാഞ്ചനക്കുട്ടിലാണെങ്കിലും ബന്ധനം ബന്ധനം തന്നെ പാരിൽ” എന്ന വള്ളത്തൊഴിഞ്ഞെ ഇരുടകിയും “സ്നേഹ മാണവിലസാരമുഴിയിൽ” എന്ന ആശാന്തി വരിയും ഇപ്രകാരം കൊണ്ടാ ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. “വെളിച്ചം ദുഃഖമാണുണ്ടാണി തമസ്സല്ലോ സുവാപദം” എന്ന അക്കിതത്തിന്റെ ഇരുടി സന്ദർഭത്തേയും കാവ്യാനരീക്ഷത്തേയും ഭേദിച്ച് ലോകം മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വെദ്യുതി നിലയ്ക്കുന്ന അതി സരളമായ ഗൃഹാന്തരീക്ഷത്തിലും അതിഗഹനമായ ഭാർഗ്ഗനികപരിപ്രേക്ഷ്യ തത്തിലും ഈ വരികൾ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിനെ മുൻനിർത്തി കുറേ ശക്കാരവും കവികൾ കേൾക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പ്രക രണ്ടത്തിലെ അർത്ഥസാധ്യത ഏറെ വിലയിരുത്തപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്ന് തോന്തരനുണ്ട്. കവി തന്നെ ഒരിക്കൽ പഠിച്ചുതന്ന അർത്ഥം തികച്ചും തുപ്പതികര മായി തോന്തരിയിട്ടില്ല.

തമസ്സ എന്ന വാക്കുകൊണ്ട് തുറക്കപ്പെടേണ്ട രണ്ടായലോകം ഇവി ദയുണ്ട്. തമസ്സിൽനിന്ന് ജ്യോതിസ്സിലേയ്ക്ക്, മുതൽത്തിൽ നിന്ന് അമൃത ത്രത്തിലേയ്ക്ക്, അസ്ത്രിൽനിന്ന് സത്രിലേയ്ക്ക് നയിക്കപ്പെടാനുള്ള മനു

ഷ്യമനസ്സിൻ്റെ വിഞ്ഞൽ ആ വരികളുടെ പിന്നിലുണ്ട്. വെളിച്ചമെന്നാൽ ജ്യോതിസ്സുതനെന്ന. സത്ത്, അമൃതം, ജ്യോതിസ്സ് എന്നിവ പരമമായ അറിവിന്റെ വിതാനങ്ങളാണ്. അവ ക്രമത്തിൽ ഉർക്കൾപ്പോയുംവമാണ്. അപ്പോൾ അറിവ് ദ്രോവകരവും അറിവ്‌കേക്ക് സുവകരവുമാണ് എന്ന് വന്നുകൂടുന്നു.

കാവ്യസന്ദർഭത്തിൽ ഇതൊരു വിപരീതലക്ഷണയാണ്. കമാനായ കൻ ഭാവിപ്പാരനോട് “കരണ്ടുചൊന്ന”താണ് ഈ വരികൾ.

“അരിവെപ്പോൾ തിയിൽച്ച-

നീയാംപാറ്റപതിക്കയാൽ

പിറ്റേനിടവഴിക്കുണ്ടിൽ

കാണ്മുശിശുശ്വരങ്ങളെ”

എന്നതാണ് തൊട്ടുമുന്നുള്ള വരികൾ. ധാതൊരു നിയന്ത്രണവുമില്ലാതെ അഴിന്താടിയ ജീവിതപ്പൂള്ളിൻ്റെ പദ്ധാതലത്തിലാണ് ഈ വരികൾ നാം വായിക്കുന്നത്. അച്ചന്നാരെന്നറിയാതെ ജനിക്കേണ്ടിവരുന്ന നരവർഗ്ഗനവാതിമികളും അവരെ പെറ്റുകുട്ടേണ്ടിവരുന്ന നിരാലംബരായ അമ്മാരും ഉണ്ടാവാൻ കാരണമായ നരകം വിസ്തരിച്ചുശേഷം അതിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിലാണ് ഈ വരികൾ വിന്യസിച്ചത് എന്നും ഓർക്കുക. ഭാഗ്യവശാൽ പതിച്ചുകിടിയ മനുഷ്യങ്ങൾ യുർത്തടിച്ച് കാരുണ്യവേശമില്ലാതെ ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ ഭീകരമുഖം കണ്ടതുകൊണ്ടാണ് കവി കരയുന്നത്. അത്തരം ജീവിതസാഹചര്യത്തക്കുറിച്ചുള്ള അറിവാണ് ദ്രോവകരം. ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെങ്കിൽ സുവമായി കിടന്നുവരാമായിരുന്നു! വിപരീതാർത്ഥവശാൽ സുവകരമായ ഇരുട്ട് എന്നത് അജ്ഞതയുടെ ആലസ്യാരമാണ്. കവി ദ്രോവത്തെയാണ് ശ്രഷ്ടംമെന്നെന്നുന്നത്.

അതിസക്കീർണ്ണവും അതിവിപുലവുമായ ജീവിതത്തക്കുറിച്ച് അറിവില്ലാത്തവരാണ് ഒരാറ്റവിപുലവം കൊണ്ട് നാട് നേരെയാക്കാമെന്ന് വിചാരിച്ചത്. “ചോരയുള്ള മനുഷ്യരെ വാഴയെപ്പോലുമുള്ളിച്ച പാതാളംഭരവൻ” പുസ്തകങ്ങളാനമുള്ളവനാണെങ്കിലും”മനസ്സിന് ജാലകങ്ങളടച്ച് അതിനുള്ളിലിരിക്കുന്നവ”നാണ്. അവിടേയ്ക്ക് വെളിച്ചത്തിന്റെ രശ്മികൾ കടന്നുവരില്ല. പുസ്തകങ്ങളാനം യഥാർത്ഥമായ അറിവില്ല. ജീവിതത്തെ അതിന്റെസമഗ്രതയിൽ കാണുന്നവനാണ് വിജ്ഞാനി. വിജ്ഞാനം നേടാനുള്ള വഴികൾ കല്ലും മുള്ളും നിറഞ്ഞവയാണ്. ആ വഴികളിലുടെ നടക്കുന്നേഡിക്കാലുകൾ വേദനിക്കുകയും പൊളജ്ഞുകയും ചെയ്യും.

അത്യധികം ചെയ്ത് അറിവ് നേടിയവർ മാത്രമേ മഹാന്മാരായിട്ടുള്ളു. അറിവിന് വേണ്ടി ഉഷ്ണിച്ച പലരുടേയും കമകൾ ചരിത്രത്തിലുണ്ട്. പഴയ ഗുരുക്കുലവാസം കർന്മമായിരുന്നു. ജീവൻ പണയം വെച്ച് പരിച്ചവ

നാണ് കചൻ. മനോകാമനകളെ നിയന്ത്രിച്ച് തപസ്സ് അനുഷ്ഠിക്കുന്നതും എല്ലാപ്പുമല്ല. പുതിയ കാലത്തേയ്ക്ക് വന്നാൽ തെരുവുവിളക്കിൾക്കും ചുവട്ടി ലിരുന്ന് പറിച്ച അഭൈഹാം ലിക്കെന്റ് കമ പ്രസിദ്ധമാണ്. പലഹാരതത്തിന് പകരം പുസ്തകം മതി എന്ന് പറഞ്ഞ എൻ.വി. കൃഷ്ണവാരിയരെ നമുക്ക് നേരിട്ടിയാം. ഏത് നിലയിലായാലും പഠം തീവ്രമായ സാധനയും ഒരു പരിധിവരെ ആത്മപീഡനവുമാണ്. പാതിരുകളിൽ ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞിരുന്ന് പറി കാഞ്ഞവൻ പുരോഗതി കൈവരിക്കുന്ന് ആർക്കാണറിഞ്ഞുകൂടാതെ? പോലീസ് മർദ്ദനമേറ്റും ഒഴിവിൽ യാതനകളനുഭവിച്ചും കൊല്ലണ്ടോളം ജയിലുകളിൽക്കിടന്നും നരകിച്ചുവർ ജീവിതം പറിക്കുകയായിരുന്നു.

വെളിച്ചുത്തെ അറിവിലേയ്ക്കും തമസ്സിനെ അറിവുകേടിലേയ്ക്കും അന്വയിച്ചാൽ വെളിച്ചും ദുഃഖമാണുണ്ടീ - ” എന്ന ഇരട്ടി അർത്ഥസന്ദു ഷട്ടമാവും. തമസ്സിൽ നിന്ന് ജോതിസ്റ്റിലേയ്ക്ക് നീങ്ങാൻ ശ്രമിച്ച മനു ഷ്യാത്മാവിന്റെ ദുഃഖപൂർണ്ണമായ യാത്രയുടെ സന്ധുടമാണ് “ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഇതിഹാസം.”

രാഷ്ട്രീയമായ ഒരു ചുവടുമാറ്റത്തിന്റെ രേഖയായിട്ടാണ് ഈ കൃതി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. അത് ഭാർഷനികമായ ഒരു കണ്ണടത്തൽ കൂടിയാണ്. “എന്നിലുള്ള കളക്കം കഴുകിക്കളയാ”നുള്ള ആർജവം കവി നേടുന്ന തിന്റെ സാക്ഷ്യപത്രം കൂടിയാണ് ആ കൃതി. വിശ്വവിരോധയമല്ല, വിശ്വവിരോധ അപൂരവേത്തയ്ക്കുകൂടി നോക്കിക്കാണാനുള്ള ഉൾക്കൊഴിച്ചുള്ള ഉള്ളകണ്ണം ഉള്ളവരോടുള്ള വിരോധമായി മാറരുത്. പ്രതികാരമഹാമാരിയിൽനിന്ന് സുഖം ജനകിക്കുന്ന അറിവ് ഒരു ഭാർഷനികമുദ്രയാണ്. “മാ വിദിഷാ വഹോ” എന്നത് എക്കാലത്തേയും സത്യമാണെല്ലാ. സയംപീഡനം എറ്റു പാണ്ഡിക്കാണ്ഡാണ് കവി വെളിച്ചും (അറിവ്) നേടുന്നത്. ഇത് സുവിക്കാനുള്ള അനുവാദപത്രമല്ല; ദുഃഖം സീരിക്കിക്കാണുള്ള വരപുസാദമാണ്.

സുഖംകാണ്ട് ശരീരത്തിന്റെ സാന്ദര്ഘ്യം വർദ്ധിക്കുമെങ്കിൽ ദുഃഖം കൊണ്ട് മനസ്സിന് ഉൾജ്ജം ലഭിക്കും. അക്കിത്തം സ്വയംവരിച്ച ദുഃഖം അദ്വൈതത്തിന്റെ മനസ്സിൽ ഭാർഷനികമായ ചലനങ്ങളുള്ളവാക്കി. തന്റെ ഭാർഷനികപരിവർത്തനത്തിന്റെ പിക്കാസരേവകളാണെല്ലാ അക്കിത്തത്തിന്റെ പിരിക്കാല കവിതകൾ. അതിന്റെ ഉൾക്കുഷടമായ ഫലം ശ്രീമഹാഭാഗവത്തിന്റെ വിവർത്തനവുമാണെല്ലാ.

“വെളിച്ചും ദുഃഖമാണ്” എന്നതിനാർത്ഥം അറിവ് നേടാൻ എല്ലാപ്പു ശികളില്ല എന്നാകുന്നു.

കണ്ണു തുറന്നപ്പോൾ

ഹ്രിമാ. കെ.ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

ഏരെതാരു തെളിച്ചുമെൻ
 ചുറ്റിലും പത്രങ്ങളാണു-
 കുന്നിതിൽ നീതിത്തുടി-
 ചീതിരി മദിക്കട്ടേ
 ഏരെനാളിരുട്ടി-
 യക്കുളളിലിട്ടച്ചവർ
 ഏതുമെൻ വിലാപങ്ങൾ
 കേട്ടതായ് നടിക്കാതേതാൾ
 പിൻനടന്തിട്ടോ, പുറം-
 തിരിഞ്ഞൊ, രണ്ടായാലും
 തന്നെനിക്കരുപ്പിലി-
 ദ്രോനമുക്കിയേ പോയോൾ
 സന്തതിയെന്നാദ്രേ പത്തി
 പോക്കുന്നതിപ്പോൾ, കാല-
 ശക്തിക്കുന്നേരേ നില്ക്കാ-
 നുക്കഴുന്നോരാരുളളു?
 പവിശമല്ലിപ്പുവിൻ
 സൗരദത്തിനു ചന്തം
 കവിയും രൂപം, നിറം,
 ഏരെതാരാർദ്ദചെച്ചതന്നും!
 തേൻമണമറിഞ്ഞത്തി-
 കാണ്ണാടുകണ്ണായ് വാഴ-
 മാണിയിൽ സുചിക്കാക്കു-
 കാരി, പുവാലൻ കണ്ണൻ
 രണ്ടിടം നിലയുറ-
 പ്പിച്ചവർ, നോട്ടതല-
 യക്കന്തുമുർച്ചയാ, സകം

കനത്തോ, കുളിർത്തുവോ?
 കദളിപ്പച്ചയ്ക്കാട്ട്
     സംഭേദമില്ലാതെല്ലും
 കവിളിൻ മുത്തിൽ ചരായ
     പകർത്തേ സീക്കുന്നു!
 എന്താരു വെളിച്ചുമൻ
     ചുറ്റില്ലും ചരം ചാർത്തി
 നീതുനു കാഴ്ചപ്പുറ-
     വർണ്ണവീചികൾക്കാപ്പം
 എന്താവാം വാഴത്താപ്പിൻ
     തെളിനിർക്കണ്ണാടിയിൽ
 പൊന്തുനു, തുപ്പിലിട്
     മാങ്ങയോ തേങ്ങാപ്രായം?
 പഞ്ചനോ മറന്താ-
     മെൻമുഖം താനോ, സത്യം
 രണ്ടിലേ, തയ്യോ സാക്ഷി
     മൊഴിവു കൈകാലുകൾ
 എന്താരു പരീക്ഷണം,
     ചുറ്റില്ലും ചരം ചാർത്തി
 നീതുനു കാഴ്ചപ്പുറ-
     വർണ്ണങ്ങൾ നിലയ്ക്കാതെ
 എതിതിൽ ബേഹം, ജഗ-
     തേതതനു തിരിയാതെ
 എതിലുമൊരു നോട്-
     മുന്നുവാൻ കഴിയാതെ
 നേതിനേതിയെന്നാട്ടും
     നൂലിന്റെ തുസ്വത്തെത്തു
 നേര,-മക്കാഴ്ചപ്പുറ-
     മാക്കെയൊന്നുലയുനു
 മാറിപ്പോവുക, ജര-
     ജാധ്യമേ, നേരം പോയ
 നേരത്താനേർക്കാഴ്ചയെ-
     പ്പുല്കി ണാനലിയാവു!

കടലുണ്ടായത്

ഇയച്ചന്ത പുകരത്തി

തള്ളിയാർക്കും തിരമാലപോലെ
 തുള്ളിയേന്തുണ്ടാരാനുമുള്ളിൽ
 എന്തിനാണെന്തിനാണെന്നതോർക്കൈ
 ഉത്തരമുള്ളിൽ തെളിഞ്ഞതില്ല.
 ഉത്സാഹമുള്ളിൽ കൃതികൃതിക്കൈ
 കുന്നിൻമുകളിൽ ഞാൻ കേരിനിനു
 കുന്നിനുമപ്പുറമെത്തിനോക്കൈ
 മറ്റാരു കുന്നു ഞാൻ കണ്ണുവല്ലോ
 അക്കുനു കേരണമെന്നമോഹം
 പുക്കുനു തേക്കുമരം കണക്കൈ
 മെല്ലു നടനു കിതകിതച്ചു
 കാൽച്ചോട്ടിലാക്കി ഞാനാമുകുളം
 ചുറ്റു ഞാൻ കണ്ണാടിച്ചുത്തിട്ടുനോൾ
 മറ്റാരാൾ താടിയും നീട്ടിനില്പു
 ഭാഷയേതെന്നിയാത്ത കണ്ണിൽ
 മിനുണ്ണൊരക്ഷരജാലമപ്പോൾ
 കൈകളാൽ കീഴയിൽ തപ്പിനോക്കി
 ബിസ്കറ്റാരല്ലെമടുത്തുനല്കെ
 എന്തോ പറഞ്ഞു പതുക്കൈ, യെണ്ണേ
 അന്തരാളത്തിലതുപതിച്ചോ
 അനുത്തൊട്ടുനുള്ളിലാർത്തിട്ടുനു
 കുന്നുപിറന്ന കടലോരണ്ണം.

കമ

സോഡാഫ്രാസ്

എ.എം. ശ്രീധരൻ

“എനി ഞാൻ മധുരാവിലിരുന്ന് തിരുന്നിപ്പോകമാട്ടേൻ. എന്ത് ഇട തിലാനാലും വാഴക്കെ ഇപ്പടിതാൻ എത്തക്കും ഒടുക്കും ചിട്ടയും കെട യാത്. എപ്പടിയാവത് നന്ദിയെ കാശുണ്ടാക്കണം. പെരിയ പണക്കാരനാക ണം.”

ഒന്തിപ്പുതുരിലെ സുഹൃത്തുകളുായ മജീദിന്റെയും സെബാസ്റ്റ്യൻ കുടുമ്പു മുറിയിലിരുന്ന് ഗോവിന്ദൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു.

പരിചയക്കാർ കുറവാണെങ്കിലും ഭാഷ വശപ്പെട്ടുവരുന്നേയുള്ളു വൈകിലും ഇവിടത്തെ ഏകകാന്തത തനിക്കൊരു സുവഭാണ്ണന് ഗോവിന്ദനു തോന്തി. കാലം എഴും നേർവശിയിലാക്കും. ഒരു ദീർഘാസ്ഥാസനത്തിൽ ഉന്നുവരെ അനുഭവിച്ച ആത്മനിന്ദയെ ഗോവിന്ദൻ അല്പാല്പമായി പുറ തുടുവിട്ടു.

സെബാസ്റ്റ്യനും മജീദിനും താനൊരു വിനയാകില്ല. ചിറ്റുരിലെ തന്റെ കുടുംബവീടുമായി തലമുറകളുായി ഇവരുടെ കുടുംബത്തിന് ബന്ധമുണ്ട്. പോരെങ്കിൽ സഹപാർികളും കളിക്കുട്ടുകാരും.

പാണ്യുൻ ഹോട്ടലിലെ പാചകക്കാരാണ് സെബാസ്റ്റ്യനും മജീദും. ക്രിസ്തു മുസ്ലിം വിഭവങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതിൽ അതീവ വൈവേമുള്ളവർ. തീസ്താവായതിനാൽ എന്നും വിദേശികളുണ്ടാകും. മനമിന്ത്യ പാചകം ചെയ്താൽ വല്ലതും തടയും. അല്ലലില്ലാതെ മാസത്തിന്റെ ഇരുതലചേർക്കാം.

പാണ്യുൻ ഹോട്ടലിൽ വിദേശികൾ വന്നും പോയുമിരിക്കും. മാസ അങ്ങോളം പാർക്കുന്നവരും കുറവല്ല. ഫെഡറിക്കിനെപ്പോലുള്ളവർ വർഷ അങ്ങായി ഇവിടെ എങ്ങനെ കഴിയുന്നുവെന്ന് ഇവർ ആദ്യമാക്കു അത്ഭു തപ്പടിട്ടുണ്ട്.

ഫെഡറിക് എന്നും കാലത്ത് സെസക്സിൽ റിക്ഷയിൽ പുറത്തുപോ കും. നേരം ഇരുട്ടണം തിരിച്ചുവരുന്നേണ്ടി. ഞായറാഴ്ചകളിൽ ടെറസ്റ്റിൽ വെയിലിലുകൊള്ളും. ഉച്ചയ്ക്ക് മുന്നു പെട്ട് വോധ്യക്. കേഷണം. പിന്നെ ഫെഡറിക് മുൻ തുറക്കില്ല.

മുറിയിൽ ദറയ്ക്കിരുന്ന് മടുക്കുന്നേഡർ ഗോവിന്ദൻ മെല്ലെ പുറത്തി റഞ്ജും. പാണ്യുൻ ഹോട്ടലിൽ ചെന്ന് സുഹൃത്തുകളുടെ കൈപ്പുണ്ണും

നുണയും. വിദേശികൾ ബാക്കിയാക്കുന്ന മദ്യത്തിന്റെ ലഹരിയിൽ തിരിച്ചു നടക്കും. ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള ജീവിതവിചാരങ്ങളിൽ സ്വയം നഷ്ടപ്പെടും.

ഈ പോക്ക് എവിടെചുന്നതാനാണെന്ന് ഗോവിന്ദൻ വ്യാകൃത നായി. സെബാസ്റ്റ്യനും മജീദും ഒരു നിർദ്ദേശം മുന്നോട്ടുവെച്ചു. ഒരു ഉത്തു വണ്ടി സ്വന്തമാക്കി മലയാളത്താംപട്ടിയിൽ കായ്ക്കറിയും മുളപ്പുവും കൊണ്ടുചെന്നു വിൽക്കുക. അഷ്ടകിക്കുള്ള വക കിട്ടു.

മലയാളത്താംപട്ടി മലയാളികൾ താമസിക്കുന്ന ശ്രാമമാണ്. വളരെ പണ്ട് കേരളത്തിൽ നിന്നു കുടിയേറിപ്പാർത്തവരുടെ പിന്തലമുറക്കാർ. ധനാധ്യരായ തങ്ങളുടെ കാരണവന്നാരെക്കുറിച്ച് വലിയ മതിപ്പാണിന്നും ഇവർക്ക്. വാകിഞ്ഞുകുറിൽ പ്രത്യേകം തീർത്ത അക്കാദിക്കൾ സർജ്ജനാണ യങ്ങളുമായി ദേശാന്തരങ്ങളിൽ വലിയ കച്ചവട സാമാജ്യം സ്ഥാപിച്ചുവരായിരുന്നുപോലിവർ.

നഷ്ടപ്രതാപങ്ങളെ അയവിറിക്കുന്ന ഒരമുഖ മാത്രമേ ഈന്ന് മലയാളത്താംപട്ടിയിലുള്ളൂ. മുടിഞ്ഞ പാരമ്പര്യങ്ങളിലോന്നും പുതിയ തലമുറയ്ക്ക് താല്പര്യമോ വിശാസമോ ഇല്ല.

ഒത്തകടകയിൽ സ്റ്റീൽ പാതങ്ങളുണ്ടാക്കി വിറ്റാണ് മലയാളത്താംപട്ടിയിലെ പുതിയ തലമുറ ജീവിക്കുന്നത്. ഇവരുടെ ഇടയിൽ ചെറിയതോതിൽ ട്രെഡ്യൂൺസിൽ പ്രവർത്തനവും കർണ്ണവത്യിൽ സിനിമാടിക്കറ്റു വില്പനയും ആയി കഴിഞ്ഞിരുന്ന സത്യകാമൻ മധുര കോർപ്പറേഷൻ മെമ്പർ കുടിയാണ്.

പച്ചക്കറി വില്പന പുരോഗമിച്ചതോടെ ഗോവിന്ദനും സത്യകാമനും തമിലുള്ള ബന്ധവും ദുഷ്യമായി. വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ ടീക്കറ്റുവില്പനയിൽ ഗോവിന്ദൻ സത്യകാമനു സഹായിയായി.

എക്കിലും എറ്റയ്ക്കാകുമ്പോൾ ചെറുപ്പത്തിലേ തന്റെ കാമനകളുടെ വേരുത്തു കളഞ്ഞ മങ്ങിയ കാഴ്ചയെ ഗോവിന്ദൻ ശപിച്ചു.

തന്റെ കാഴ്ചയ്ക്ക് മങ്ങലേറ്റു ദിവസത്തെ ഗോവിന്ദൻ ഓർമ്മിച്ചെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. കൂടുകാരോടൊപ്പം കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു തലകുറക്കം. ഉണർന്നപ്പോൾ ആകെ ഒരവൃക്തത. നോക്കുന്നേടത്തല്ലാം പുകപടലം.

ആദ്യമാദ്യം രക്ഷിതാക്കൾ കാഴ്ച വൈകല്യത്തെ നിസ്സാരമായി കണ്ടിരുന്നതെന്നുള്ളൂ.

“എന്നും കളിച്ചുവിയർത്ത വിശ്രമിക്കാത്ത പ്രായമല്ലോ. പോരകിൽ ഓക്കത്തെ ട്രൂപ്പും. കൂട്ടികളായാൽ ചുരുങ്ങിയത് പത്തുമണിക്കൂറെ കിലും ഉറങ്ങണം.” അഞ്ചു പിറുപിറുത്തു.

“ഇന്നത്തെ കുട്ടികൾ ഒന്നും വ്യക്തമായി കാണാതിരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ഇതാകെ കണ്ണുവളരുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് മങ്ങിയ കാഴ്ചകളാണ്.” അച്ചൻ തന്റെ ഭാർഷനികമായ തോന്നല്ലുകളെ അവതരിപ്പിച്ചു.

“കണ്ണില്ലെങ്കിൽ പിന്നുന്തു ജീവിതം. നോക്കുന്നേന്തെന്തല്ലാം വ്യക്തവാണെങ്കിൽ പിന്നു കാഴ്ചയ്ക്കെന്നതുമാം.” ശ്രീവിന്ദൻ സ്വഗതമായി പറഞ്ഞു.

പത്രാംഴ്വാസ്സിലെത്തുവോഴേക്കും ശ്രീവിന്ദൻ ഇടതുകണ്ണിന്റെ കാഴ്ച തീരെ നഷ്ടമായി. അമ്മയുടെ ലോകോക്കിള്ളും അച്ചൻറെ ഭാർഷനികതയും യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ മനമറിഞ്ഞു.

ദൃഷ്ടിദോഷമാണെന്നും മണ്ണാറശാലയിൽ പൊൻകുടം കമിച്ചതിയാൽ മതിയെന്നുമുള്ള ജോസ്യുൻ പത്രമാക്കുവുപ്പിന്റെ വിധികൾ വ്യർത്ഥമാണെന്നു കണ്ണപ്പോൾ അച്ചുന്നും അമ്മയും തെക്കാട്ടുമുള്ളിനെ കണ്ണം ധാരയും ശിരോവസ്തിയും ഫലം ചെയ്തില്ല.

ജേബതിഷ്ഠംപോലെ ആയുർവോദ്യും കപടമാണെന്നും ഇന്നത്തെ കാലത്ത് അലോപ്പതിതന്നെയാണ് എക്കു ആഗ്രഹമെന്നുമുള്ളതിന് അനുഭവം സാക്ഷി.

ഇങ്ങനെയാണ് ശ്രീവിന്ദൻ സോധായാള്വാസ്സുപോലെ തടിച്ച ലെൻസുകളുള്ള കണ്ണട ധരിച്ചു തുടങ്ങിയത്.

കാഴ്ചയിലെ മങ്ങിച്ചു, ശ്രീവിന്ദന ഇതിനുകും അന്തർമുഖനാക്കിയിരുന്നു. സുഹൃത്തുകളിൽ നിന്നൊക്കെ അകന്നു. പത്രാംഴ്വാസ്സിലെ തോർവി ഇതിന് ആക്കം വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

ചുറ്റുവടത്തുള്ള വർണ്ണങ്ങളിൽ ലയിക്കണമെന്ന മോഹമില്ലാണ്ടിട്ടും, അന്തർഗ്ഗതങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന കാഴ്ചയില്ലെങ്കിൽ പിന്നു ഇതു ലോകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ വിലയിരുത്തല്ലുകൾ അപൂർണ്ണമായിരിക്കുമെന്ന് ശ്രീവിന്ദന തോന്തി. മറ്റൊളവുരുടെ മുമ്പിൽ പരിഹാസ്യനാകുന്നതിനേക്കാൾ നല്ലത് അവതരിൽ നിന്ന് ഒളിച്ചേട്ടുകയല്ലോ?

രു ദിവസം പാണ്യസ്ത്രഹാട്ടൽ പരിസരത്തുടെ കൈവണ്ടിയുമായിപ്പോകുന്നോൾ ഫൊറിക്ക് മാടിവിളിച്ചു.

അടുത്തുചെന്നപ്പോൾ യാതൊരു മുഖവുംയുമില്ലാതെ ഫൊറിക്കോണ്ടിച്ചു. “കൂറി യു അരേഞ്ച് എ തമിൾ വുമൺ.”

“ഹോർ വാട്ട്” ആംഗലേയം തനിക്കും വഴിക്കുമെന്നായിട്ടുണ്ട്.

“എ വിഷ് ടു മേരി ആൻ ഇന്ത്യൻ വുമൺ. എസ്പെഷ്യലി ഫ്രെം തമിൾ നാഡു്.”

ആദ്യം ഒന്ന് പരിഭ്രമിച്ചുകൂടില്ലും ശ്രീവിന്ദൻ പറഞ്ഞു. “പാർപ്പോം”

പിറ്റേന് ശോവിനൻ വെകിയിട്ടും ഉണ്ടുന്നില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ സുഹൃത്തുകൾ മുട്ടിവിളിച്ചു.

“എന്തെങ്കിൽ മലയാളത്താംപട്ടി മട്ടുത്തുവോ....നീരെയാനും നനാകി പ്ലേറ്റ്...സോഡാഫോസിംഗ് പവറുകുട്ട്. ലോകത്തെ കാൺ.”

ശോവിനൻ സത്യകാമനുമായി ആലോചിച്ചു. വഴിയുണ്ട്. സത്യകാമൻ പറഞ്ഞു.

ഹൈഡ്രിക്കിനേയും കുട്ടി ശോവിനൻ സത്യകാമനോടൊപ്പം നേരെ രാജമാളിന്റെ പീടിലേക്ക്.

അമ്മ സരോജയും രാജമാളും ആദ്യമൊന്ന് വിളറി. പിന്നെ മോഡ യെടുത്തിട്ടു ഉക്കാരാൻ പറഞ്ഞു.

സത്യകാമൻ സരോജയെ അക്കത്തേക്ക് വിളിച്ചു. വെവകാതെ പുറ തേതക്കും.

ശോവിനും സത്യകാമനും ഹൈഡ്രിക്കിനോട് പറഞ്ഞു. കാം ഡോള റായി കിടയ്ക്കണം. സംഗതി ദിവി. ഹൈഡ്രിക്കിനും സന്തോഷമായി.

അതോരു തുടക്കമായിരുന്നു. ശോവിനേയും സത്യകാമനേയും തെട്ടി ഹൈഡ്രിക്കുമാർ വന്നുകൊണ്ടയിരുന്നു. പല രൂപങ്ങളിൽ ഭാവങ്ങൾിൽ.

മലയാളത്താംപട്ടിയിലെ പാത്രത്താഴിലാളികളുടെ സഹകരണ സംഘം എന്ന ശോവിന്റെ ആശയം സത്യകാമൻ ബോധ്യപ്പെട്ടു. തന്റെ സ്വാധീനവല്ലയത്തെ ഒന്നുകൂടി വിപുലമാക്കാനിതുതക്കും. കണ്ണില്ലെങ്കിലും ശോവിനു കാഴ്ചയുണ്ട്. സത്യകാമൻ ശോവിനു താഴെ അടിയൊപ്പി വെച്ചു.

ആദ്യപട്ടിയായി ഒത്തക്കെടയിൽ പാത്രത്താഴിലാളികളുടെ സംയുക്ത യോഗം വിളിച്ചു ചേർത്തു.

സത്യകാമൻ വിശദിക്കിച്ചു. “സവാക്കെള്ള, ഉൽപ്പാദനോപകരണങ്ങൾ ഇല്ലാം സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥതയിൽ നിന്നെന്തുതന്നെ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു ഉടമസ്ഥതയിലാക്കുന്നുവെന്നതാണ് സോഷ്യലിസ്റ്റത്തിന്റെ ഒന്നാമത്തെയും അനുപേക്ഷണീയവുമായ മാലികസ്വഭാവം. ഉൽപ്പാദനോപകരണങ്ങളിലുള്ള സ്വകാര്യ ഉടമസ്ഥത ധമാർത്ഥമായും ഉൽപ്പാദനത്തെ പുറകോട്ടു വലിക്കുന്നു. മനുഷ്യന്റെ നിരവധി കാലത്തെ പരിശോധനയാളാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള വർദ്ധിച്ച ഉല്പാദനശൈലിയുടെ ഉപയോഗത്തെ അത് തട സ്ഥാപിച്ചുത്തുന്നു. അതുകൊണ്ട് നമുകൾ വർദ്ധിസമരത്തിൽ പങ്കാളികളാക്കണം. ലക്ഷക്കണക്കിനാളുകളെ പണിയില്ലാതെ തെരുവുതെന്തെങ്കിലുണ്ട് മുതലാളിത്തത്തെ നമുകൾ വരച്ചു വരയിൽ നിർത്തണം.”

ഒത്തകടയ്ക്കും മലയാളത്താംപട്ടികകുമ്പുറമുള്ള ലോകത്തെക്കു റിച്ചുപോലുമറിയാത്ത പാത്രത്തെഴാളികൾ പക്കച്ചുപോയി. ഉള്ള ജോലിയും തുലച്ച ഇതൊക്കെയെന്നിന് കേൾക്കണമെന്ന മനോഭാവമായി രൂപീകരിക്കുന്നു.

തൊഴിലാളികളുടെ ഉള്ളം പിടിച്ചു ശോവിന്നൻ തുടർന്ന് പറഞ്ഞു “സബാവ് സത്യകാമൻ പറഞ്ഞത് നിങ്ങൾക്ക് പിടിക്കിട്ടില്ലാന് തോന്നു എന്നുകൂടി ലഭിതമാകിയാൽ, നമ്മ ചുഷണം ചെയ്യുന്നവർക്കെതിരെ നാം സംഘടിക്കണം. അതിന്റെ ആദ്യപട്ടിയെന്നോണം നാം ഒരു സഹകരണസംഘമുണ്ടാക്കണം. കുടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതിനും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ സഹായത്തോടെ അധ്യാനാരം കുറച്ച് ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമിതു കാരണമാകും. കുറച്ച് അധ്യാനം; കുടുതൽ വേതനം. ഇതാക്കണം ഇന്നി മുതൽ നമ്മുടെ മുദ്രാവാക്യം.”

തൊഴിലാളികൾ തലയാട്ടി. “ഇവയുകൾക്ക് ഇതിന്പുറം എന്നും മനസ്സിലാക്കരുത്. നമ്മ കടത്തിവെട്ടാനുള്ള ഉൾഭിർ ഇവർക്ക് ഏകലൈമുണ്ടാക്കരുത്.” ശോവിന്നൻ മണ്ണാരശാലയിലെ നാഡണ്ഡലെ സ്ഥരിച്ചു.

ഒത്തകടയിൽ യന്ത്രശാലകൾ വന്നതോടെ പാത്രനിർമ്മാണവും വ്യാപാരവും തക്കതിയായി നടന്നു. ശോവിന്നനും സത്യകാമനും ‘സഹകാരി’കളായി.

മലയാളത്താംപട്ടിയോട് ചേർന്ന ശോവിന്നനും സത്യകാമനും കൂഷിയിടങ്ങൾ വാങ്ങി ചോളവും സുരൂകാന്തിയും കൂഷി ചെയ്തു. നേതാക്കൾക്കുവേണ്ടി മലയാളത്താംപട്ടിയിലെ യൗവനം വിയർപ്പാഴുകൾ.

പാണ്യഗ്രഹാട്ടലിൽ സഹകരണസംഘത്തിന്റെ വാർഷികയോഗം കഴിഞ്ഞ് പുറത്തേക്കിരിങ്ങുമ്പോൾ ശോവിന്നന്റെയും സത്യകാമൻറെയും നേരെ മുന്നിൽ ഫെഡറീക്. ശോവിന്നൻ ഫെഡറീക്കിനെ വണങ്ങി. ഇടയ്ക്കുവെച്ച് മുരിഞ്ഞുപോയോ എന്നു തോന്തിയ ബന്ധം ഉറപ്പിക്കണം. ഇന്നി പിന്നോട് തിരിഞ്ഞു നോക്കരുത്.

പിറ്റേശിവസം ചില നിശ്ചയങ്ങളുമായി ശോവിന്നൻ ഫെഡറീക്കിനെ ഹോട്ടലിൽ ചെന്നു കണ്ടു. ഞായറാഴ്ചയായതിനാൽ ഫെഡറീക് വോയ്ക്കയിൽ കയറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

മുവവുരകുടാതെ ശോവിന്നൻ പറഞ്ഞു. മധുരയിൽ ഒരു എമ്മു സ്കെമന്റ് പാർക്ക് തുടങ്ങണമെന്നുണ്ട്. ഇതിലേക്ക് ഫെഡറീക്കിന്റെ സഹായം തേടിയാൻ താൻ വന്നിട്ടുള്ളത്.

ഉസിലംപട്ടിയിൽ വെകയാറിനോടുചേർന്ന് തന്റെയും സത്യകാമൻറെയും പേരകൾ 33 ഏക്കർ തിരിശുഭേദമിന്നുണ്ട്. വെകയാറിൽ ജലവത്രർല്ല ദ്രോഗുണങ്ങളിലും അവിടവിടയായി പെരിയ കിണറുകൾ കൂഴിക്കണം. ചുരു

അഴിയ വർഷംകൊണ്ട് മധ്യരേരെ വിലയ്ക്കുവാക്കലാം. ചേരൻചെങ്കുട്ടുവ നായി നാടുവാഴ്കലാം.

ഹെയിൻകിന് സംഗതി ബോധിച്ചു. പകേഷ കൃത്യമായ ഉടൻടി വേണം. സ്ഥലം നിങ്ങളുടെത്. ആവശ്യത്തിനുള്ള പണം തന്നേത്.

ഗോവിന്ദൻ ഉള്ളം കുളിർത്തു. തന്റെ മനസ്സ് ഹെയിൻകിൽ ഇത്രയും കൃത്യമായെങ്ങനെന വായിച്ചു എന്നയാൾ അതുകൂതെപ്പെട്ടു.

മലയാളത്താംപട്ടിയിലും സമീപത്തുമുള്ളവർക്കെല്ലാം പാർക്കിൽ ജോലി തരപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഗോവിന്ദൻ അതിവജാഗര കാഴ്ചി. തന്നെക്കാൾ ഇവർക്കിലിയാം തന്റെ ഇംഗിതങ്ങൾ.

പാർക്കിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കൊപ്പം ഉസിലംപട്ടിയിൽ ജലക്ഷാമം രൂക്ഷ മായി. ജലക്കേളികളെ ഇന്നു പഴിച്ചു. പ്രസ്താവം ഗൗരവമാണെന്ന് കണ്ണപോൾ ഗോവിന്ദൻ ഗ്രാമവാസികളോട് പറഞ്ഞു. “ഹെയിൻകിൽ വിദേശിയാണ്. അയാളാണ് നമ്മുടെ ജലം ഉരുറ്റുന്നത്. അയാൾക്കെതിരെ നിങ്ങൾ പ്രത്യുക്ഷസമരം തുടങ്ങണം. ഞങ്ങൾ പിന്നിൽ നിന്ന് നിങ്ങളെ നയിക്കും.”

താനുദ്ദേശിക്കുന്നിടത്തേക്ക് കാര്യങ്ങൾ നീങ്ങുകയാണ്. ഈനി തന്റെ പുർവ്വമാക്കണം ഓരോ കരുനീകവും. ഗോവിന്ദൻ സത്യകാമനിൽ ദെയരും പകർന്നു. ഗോവിന്ദൻയും സത്യകാമനെന്നും വ്യക്തിപരമായ ഉറപ്പിനേൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഫോർമുലയനുസരിച്ചുള്ള കരാറിൽ സമരാനുകൂലികളും ഹെയിൻകും ഒപ്പുവെച്ചു.

1. ഹെയിൻക് എം.ഡി. ന്യാനം ഒഴിയണം. അദ്ദേഹത്തിന് കമ്പനി ആക്ക് പ്രകാരം പെൻഷൻ നൽകുന്നതായിരിക്കും.
2. നാളിത്തുവരെ ലഭിച്ച ലഭം മുടക്കുമുതലിനേക്കാൾ കൂടുതലാണെന്ന് ബോധ്യ മായയിനാൽ ഹെയിൻകിന് മുടക്കുമുതൽ തിരിച്ചുനൽകുന്നതല്ല.
3. വിദേശിയായ ഹെയിൻക് സത്യന്നടാരത്തിലും തുടർന്ന ചുംബനന്ന യങ്ങൾക്ക് ജനങ്ങളോട് പരസ്യമായി മാപ്പേക്ഷിക്കണം.
4. ഈനിമേൽ പാർക്കിന്റെ ചെയർമാനും ജനറൽ കൺസൾറിനും സഹകാരികളായ ഗോവിന്ദനും സത്യകാമനുമായിരിക്കും.
5. സഭദേശിവിദേശി ഭേദമനേയു പാർക്കിൽ ആർക്കും വിനോദത്തിനുള്ള അവസ്ഥരെമാരുക്കുന്നതാണ്. ‘വിനോദത്തിലും വികസനം’ എന്നതായിരിക്കണം പാർക്കിന്റെ മുദ്രാവാക്യം. വർദ്ധിപ്പിത കളിസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നാണ് സമഭാവനയും സഹവർത്തിതവും പുലരുന്നതെന്ന ബോധ്യം പാർക്കുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവർക്കുണ്ടായിരിക്കണം.
6. വൈകയാറിലെ ജലം മശക്കാലത്തുമാത്രം ജനങ്ങൾക്കവകാശപ്പെട്ടതും വേനലിൽ പാർക്ക് ഏർപ്പാടാക്കുന്ന താൽക്കാലിക സംവിധാനം കൊണ്ട്

ତୁପ୍ତିରେଖାରେଣ୍ଟରୁମାଣ୍ଟ୍. ଲୁଟିଗେନତିରୁ ନିର୍ମକୁଳାବରେ ଵିକସନବି ରୋଯିକଲ୍‌ଟାଯୁଂ ରାଜ୍ୟଭେଦାଧିକଳାଯୁଂ ବିଭିନ୍ନବରେ ଚେଯୁଗନଥାଣ୍ଟ.

ଆଜିଯୁଗାଯ ମନୁଷ୍ୟଙେକବୁଦ୍ଧିଶୂଳତ ମହିତାଯ ସକଳପରମାଣ୍ଡ ଏମିଯୁ ସମେନ୍ଦ୍ର ପାରକ୍. ହୁ ସକଳପତନିର୍ଦ୍ଦୀ ସାକଷାତକାରତନିଗାଯି ଓରୋ ରୁତରୁଂ ପରିଶର୍ମିକବୁମେନ୍ ଉଠିଲୁ ନରକୁଣ୍ଣ.

୨୭

വിശ്വസ്തതയോട്

၁၃

କରାର ବ୍ୟବସ୍ୟକଳିଂଗ୍‌ପାଇଁ ରାତ୍ତଚ କାହିଁଣିତ ଶୋବିନ୍ଦର ଚିଠି ରିଲେଟାନ୍ତି ନାଟ୍‌ଯିକ୍ ପରିଷଙ୍ଗାଳ୍‌ପାଇଁ ଲୁଟବେଳେ ପାଇଁ ପାଇଁ ସାହୃଦୟଙ୍କାଳେ ପାଇଁ କମ୍ବାନ କୁରୁତିକିରେ ଶୋବିନ୍ଦର ରୁ ବିବସଂ ଏବେଳ୍‌ଯାଇବୁ ତେତତି.

“എന്തുണിപ്പട്ടാ വിശേഷങ്ങളും....കോളേജ് മാസ്റ്ററുകൾ എന്നും നിത്യയാവനം....നീ തീരെ മാറിയിട്ടില്ല.” ഗോവിന്ദൻ ആദ്യമേ എന്നെന്നെയാ നിരുത്തി.

ഞാനൊന്ന് ചിരിച്ചതേരുള്ളു. അടുത്തകാലത്ത് ഉത്തരാധ്യനികരായ ചിലരെ അടുത്തറിയാൻ സാധിച്ചതുകൊണ്ടും അല്പസബ്ലപ്പം രാഷ്ട്രീയ ലടപെടലുകളുള്ളതുകൊണ്ടും ശോവിന്നനിൽ പുതുമയ്യാനും എന്നിക്ക് കാണാനായിരുന്നു.

“എന്നെങ്കിലും മിണ്ടണേഡ് എന്നു കരുതി ഞാൻ ചോദിച്ചു. “ഗോവി ഓൺ കുട്ടാംബമൊക്കേ?”

கல்யாண கഴிச்சு. அவர் மயூரதிலான். வரவ் பெடுகானாயதே கொள்க் கொள்ளுவனிலூ. பினை தமிழ்த்தியை நினைவேக்கி எழுப்பென ஸ்ரிக்கிரகூம் என்றுமிடியிலூலோ.

“കുടികൾ?” ഞാൻ ഇടയ്ക്കു കയറി ചോദിച്ചു.

“ഒന്നു പിടിച്ചു നിൽക്കാനുള്ള വ്യഗ്രതയിൽ ഞാനതു മിനുപോയി മാണേ.” പെട്ടനാഡിരുന്നു മറുപടി.

അല്പമൊരു ചമലോടെ ഞാൻ തുടർന്നു ചോദിച്ചു.

ഗോവിന്ദൻ നിസ്സുംനനായി പറഞ്ഞു. “മാപ്പേ, കാഴ്ചയെരാക്കേ ഈതു മതി. കാഴ്ചയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്ന് ഞാൻ നിന്നെന്നുപോലെ ആദർശം വിളമ്പുന്ന കോളേജ് വാധ്യാരോ മറ്റൊ ആകുമായിരുന്നു. എല്ലാം നേടി തന്നെത്ത കാഴ്ചയിലെ വൈകല്യമുണ്ടുണ്ട്. അതെങ്ങനെ തന്നെയായിരിക്കും.”

ഗോവിന്ദ കമ്പയുടി സോഡാഫാസ് ഒന്നമർത്തിൽക്കൂട്ടച്ചു.

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ മരണം

കെ. ലാൽ

തിരിച്ചുവരാനിനിയാവാത്ത യാത്രക്കാരാ-
ണുഡിച്ചുനിൽക്കുന്നതോ നക്ഷത്രലോകങ്ങളിൽ,
കിഴക്കേച്ചുരിവിലെയൊറുനക്ഷത്രത്തിൻപിനി-
ലോളിച്ചുകിടപ്പുണ്ടാരഗാധതമോഗർത്ഥം.
മുറിച്ചുരിലക്കീറാധാകാശം, എള്ളും പുവും-
ഉതിർത്ഥമഴച്ചാറ്റൽ, കുഴച്ച ബലിപിണ്ണം;
നന്നതകരംകൊട്ടിവിളിക്കും മുഴക്കങ്ങൾ
കരുതൽ മേലങ്ങളാം പിതൃക്കൾ, പ്രേതാത്മാകൾ.
ഇടയ്ക്കുവീണുകിട്ടും പകലിൻ ചിരിയിലോ-
രനർത്ഥമന്നർത്ഥമാധ്യാളിച്ചുനിൽക്കുന്നുണ്ട്;
കനത്തനിശ്ചിവീണുകിടക്കുംകോലാധരിൽ
പതിച്ച വെയിൽത്തുണ്ടം വിളർത്ഥുകിടപ്പുണ്ട്;
ഒഴിന്തക്കേസരതൻ കൈയിലോരുന്നുവടി
പകച്ചുചാരിനിൽപ്പുണ്ഡകലഭോക്കുന്നുണ്ട്.
വിറയ്ക്കും വിരഞ്ഞപർശം പകർന്ന മെയ്ച്ചടാറി-
ത്തണ്ണുത്തു പോകാതുള്ളിൽ കനലായ്ക്കീറ്റുന്നുണ്ട്.
അകലങ്ങളിലേയ്ക്കുനടന്നു പോയതാരെ-
നന്നിയാതൊരു കുഞ്ഞുവിരലിന്നറ്റം ചൊരി-
മണലിലൻപത്താനുകളിങ്ങൾ പകുത്ത,തിൽ-
നിറയെ നക്ഷത്രങ്ങൾ വരച്ചു ചേർക്കുന്നുണ്ട്.
തിരിച്ചുവരാത്തതാം ധാത്രികൾ ദുരങ്ങളിൽ
ഉദിച്ചുനിൽക്കുന്നുണ്ടാം നക്ഷത്രലോകങ്ങളിൽ.
കിഴക്കേച്ചുരിവിലെയൊറുനക്ഷത്രം മാത്ര-
മിടയ്ക്കൻ നന്നവിൽവിണുപൊള്ളുന്നതിവു ഞാൻ.

ശ്രീമദ്ബിംബങ്ങൾ

ജിന്മേഷ്.കെ

പിന്നാവുറത്തെ തിണ്ടുയിലിരുന്ന് ഒരു കയ്യിൽ പ്ലേറ്റ് വച്ച് മറ്റൊക്കെക്കാണ്ട് കേഷണം കഴിക്കുന്ന മെല്ലിച്ച ആ രൂപമാണ് അവൻ്റെ മനസ്സിൽ തെളിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത്. ഭദ്രന്തയുടേയും സ്നേഹത്തിന്റെയും പ്രതിരുമായിരുന്നു അവൻ്റെ അമ്മ. പുലർച്ചേ 4½യുടെ അമ്മയുടെ ദിവസം ആരംഭിക്കും. ആദ്യം പശുവിനെ കരകല്ലും തൊഴുത്തു വൃത്തിയാക്കല്ലും എന്ന്. അതോരു തുടക്കം മാത്രം. പാചകവും അലക്കും, റീടു വൃത്തിയാക്കല്ലും കൈ അമ്മ തന്നെ ചെയ്യണം. അവനും അച്ചനും വേണ്ട പലഹാരങ്ങളാക്കേ സമയാശമയങ്ങളിൽ മേഖലേത്തും. എന്നാൽ ഹവം അമ്മയുടെ കാര്യത്തിൽ യാതൊരു ശ്രദ്ധയുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പണിക്കിടയിൽ പല്ലു സമയവും കിട്ടുമ്പോൾ തിണ്ടുമേലിരുന്ന് വല്ലതും കഴിക്കും. അച്ചനും അവനും എപ്പോഴും പറയാറുണ്ട് നനായി കേഷണം കഴിക്കാൻ.

“പ്ലേറ്റ് അറുന്മേഷൻ” സാറിന്റെ ശക്തമായ കമാന്റു് അവനെ ചിന്തയിൽ നിന്നുണ്ടാക്കി. അവൻ തെട്ടി പരിസരബോധം വീണ്ടുടുത്ത് അറുന്മേഷനാകുമ്പോഴേക്കും ഒരു നിമിഷം വെകിപ്പോയി. മറ്റൊരും അറുന്മേഷൻ ആയിരുന്നു.

“എന്നാടാ നാനുരൂട്ടു അവിട്ടുന്ന് തിരിഞ്ഞ കളിക്കുന്നത്?” സാറത് ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു.

“കീക്ക് മാർച്ച്”

അവൻ ആഞ്ഞുന്നടന്നു. ആവുന്നതെ കൈ ഉയർത്തി വീശി. വെയിലിന്റെ കാരിന്തവും ഉള്ളിലെ ചുട്ടും അവൻ്റെ ശരീരത്തിൽ വിയർപ്പിന്റെ നദീപ്രവാഹം തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. വീംഗ്ലിനിന് അകന്നു നിൽക്കുന്നത് ആദ്യമായാണ്. അമ്മയുടെ പുന്നാര മോനായിരുന്നു അവൻ. ദാരിദ്ര്യമുണ്ടായിരുന്നകില്ലും അവൻ്റെ വീട് സ്നേഹത്തിന്റെയും വാസ്തവത്തിന്റെയും അക്ഷയവനിയായിരുന്നു. സൗമ്യശീലനായതിനാൽ ആരുടെയും വെറുമുഖം അധികം കാണേണ്ടിവനിടില്ല. ടെയിനിംഗ് കൂന്പ് അവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അസഹനീയമായിരുന്നു. എങ്ങും ആജ്ഞകളും കല്പനകളും മറ്റതോടു സ്നേഹത്തോടെ ഒരു വാക്ക് പറയാനോ സഹതപിക്കാനോ രഹിളപോലുമില്ല. പരിചയക്കാരാരാറുമില്ല. പരസ്പരം പരിചയപ്പെടാനുള്ള സമയവും സാഹചര്യവും ഇല്ല. എല്ലാവരും സകാരുദ്ധവങ്ങൾ മനസ്സിന്റെ

உலயிலிக் உடதிக்கொழுக்கயான். ஸார்யாருடை ஶகாரம் அவர் ஸஹிக்கான் படிப்பாயிருநூ. அதுகொள்ளுதான் அவர் வழை ஶமவாபுற்று காரு அச்சு செய்துவநூ. ஹதுவரை பிடிக்கப்பட்டுமிலு. பகைசு ஹங்....

பலபாவஸுய அவர் பரிசுத்தான் “அமே ஏ பஸுவினை அன்ற படிரூக்கு. என்கினான் ஹண்ணை கஷ்டப்படுந்த?” அபோஞ்சாக்க அம் பரியுமாயிருநூ. “ஹ்தினைக்குடி விருான் நம்லைஞ் செய்யுமெடா! நின்றீ ஹநூம் வயு. நினகொர் ஜோலியெயாக்க கிடீடு நமுக்கிதினை விற்க்காா.”

அம் பரிசுத்த காருமாயிருநூ. அவர்கீ வீட்டிலெ ஏக்கவருமான மாற்றும் அதாயிருநூ. அதுமூடியிலாவைக்க செய்யு?

“ஏடா 408” - ஸாரின்றீ விஜி அவைன உள்ளத்தி. யாட்டிக்கமாயி அவர் அருள்ஷ்டாயி. தான் ஶரங்கிலாஸாநூம், பூருளித் மாற்று செய்யு கயாஸாநூம் திறிச்சுரியான் நிமிஷங்களைடுத்து.

தானேத் லோகத்தாா? மருாத்தக் ஶஹிசு நினோ அல்லக்கிறீ ஹவிட கிடக்க ஓடும்” - ஸார் ஶக்தமாயி தாக்கீத் செய்து.

நின்னதுதூஜுவுடை அவர்கீ கண்ணில்லைக்கின் கண்ணிர் குடுகுடுக்கையை ஒக்கான் தூட்டு. என்னான் வியல்புர்க்கீ குடை சேர்ந கண்ணிர் அறுவு அளின்றிலு.

ஹனி ஶஹு பாஜிலு. அவர் உடல்பூசு. ரெஹிஶ் முருகை பிடிசு, முக்க வேங்க செய்த, செந்த் அப்ப செய்த அவர் நினூ.

“முவ் ரு ஃ ரெந்த ஹன் தீஸ் - ரெந்த டெஸ்” - வீளையும் மாற்று தூட்டு.

அவநூம் மருாத்தவர்க்கொப்பும் ‘செக்க’ அடிசு “ஹீத் மாற்று” செய்து. கை மாக்ஸிமங் பொக்கி. பகைசு அவர்கீ ஹாயும் உல்லிற் கிடங்கு பிடியுக்கயான். புரிதத் பாடான் வேங்கி. அத் ஶக்தமாயி அவர்கீ மாரிலிடிக்குடும்பதாயி அவர் தோனி. அவர் பொட்டிக்கரையளமைன் தோனி.

போலீஸின் advice memo கிட்டி. கீஸ்பத் மாஸ்தை அதிகரின மாய டெயினிங் உண்டங் அவநியமாயிருநூ. என்னான் அவைநார் ஸ்ரக்கைர் ஜோலி கிடிக்கையே அமைய்க் கீரியு. போகளோ வேங்கையோ என்ன் அவர் ஸஂஸயம் பிக்கிப்புசுபோசு அவர்கீ அம் பரிசுத்து “தெவங் தன டாஸுமான் மோனே...அத் தட்டிக்கையருத். நம்முடை அவங்கையை மார்ளை, எடுத்துக்காலா ஹண்ணை கஷ்டப்படுக?”

அமைய்க்களியிலூயிருநூ டெயினிங்ஸின்றீ காரின்யுவும் மரும். அளி ணதிருக்கையிற் அவைன ரெக்கலூம் அதிக் அயக்கிலூயிருநூ.

"platoon salute" കമാൻഡീൻറെ അവസാനഭാഗം മാത്രമേ അവൻ കേടുള്ളു. അവൻ halt ആയി salute കൊടുത്തു; പകേഷ് മറ്റൊള്ളവരോക്കെ ഒരു step മുന്നോട്ട് കേരി മെണ്ണേജ് കൊടുക്കുകയാണ്. തനിക്കു തെറ്റിയെ നാവന് മനസ്സിലായി.

"HALT" - സാറിൻറെ ഉച്ചത്തിലുള്ള കമാൻഡ് ഉടനെ വന്നു. എല്ലാ വരും ബേബക്കിടപോലെ നിന്നു.

408 Fall out

അവൻ സെസഡിലേക്കിരിങ്കി.

"കുറേ സമയമായി ഞാൻ കാണുന്നു, താനീഗ്രാണ്ടിലെബാനുമല്ല. കഴുതി! വാക്ക് അപ്പ്...രണ്ട് റാണ്ട് വിട്ടോ."

സുരൂൻ എല്ലാ പ്രഥമിയോടുംകൂടി കത്തിജ്വലിക്കുകയായിരുന്നു. അവൻ തോക്കുമെടുത്ത് ഓട്ടാൻ തുടങ്കി. കാലുകൾ നീങ്ങുന്നതവനി എത്തില്ല. അവൻറെ കണ്ണിൽ നിന്ന് കണ്ണുനിൽ ധാരധാരയായി ഒഴുകാൻ തുടങ്കി. അവൻ തലകുനിച്ച് പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ട് ഓട്ടി. ആരും അറിയാതെ കൂച്ച് കരണ്ടപ്പോൾ മനസ്സിലെ കാർമ്മാലങ്ങൾ പെയ്തിരിക്കിയതായി അവൻ തോന്തി.

"ഒൻപതു മാസമല്ലോ മോനേ, അത് പെട്ടുന്ന പോവും. ബാക്കിലെ കടമാക്കുക അടച്ചുതീർക്കാൻ മറ്റൊന്ന് ഒരു വഴി? എന്നിട്ട് വേണും നിന്നു കുട്ടിക്കൊണ്ടുവരാൻ. പിന്നീട് ഞാൻ വിശ്രമിക്കും."

അമ്മയുടെ എല്ലാ പ്രതീക്ഷയും അവനിലായിരുന്നു. അവന് ജോലി കിട്ടി കല്യാണം കഴിച്ച് കാണാം. ആ ഒറ്റക്കാരണാംകാണ്ടാണ് അവനീ ജോലിക്ക് വന്നത്.

"നിന്നുക്കൊരു വരുമാനമായാൽ ഉടനെ ഞാൻ പശുവിനെ പിൽക്കും."

വരാൻ സമയത്ത് അമ്മ പറഞ്ഞതു..... ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെ അതിനെ പിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

"Halt."

അവൻ നിന്നു. രണ്ട് റാണ്ട് ഓടിയതവനിഞ്ഞതേയില്ല.

"കയറി നിൽക്കു."

അവൻ salute ചെയ്യാതെ കയറിന്നുന്നു. 'salute'

ചെയ്യാനവൻ മറന്നിരുന്നു.

"ഓഹോ ഇതാണല്ലോ പറിപ്പിച്ചത്? fall out ചെയ്യാം.

മരമാക്കി. എന്തിനാടാ മനുഷ്യനെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കൊന്നിങ്കും പോരുന്നത്? വയുക്കിൽ കളഞ്ഞിട്ട് പോയിക്കുടേ? വേറെ ആണുങ്ങളും വരും ഇവിടെ. എന്നാടാ ഗ്രാണ്ടിലെബാനും വരാറില്ലോ?

ബാരക്ക് റീസ് ആയിരുന്നോ?

“അല്ല സാർ ലീവായിരുന്നു”

“ഓഹോ വീട്ടിലൊക്കെ പോയി സുവിച്ച് വന്നതാണെല്ലോ? വണ്ണക്കിൽ പിന്ന എന്തിനാടാ ഇങ്ങ് പോന്നത്. ഇവിടെ വന്നാൽ പണിയെടുക്കണം. വെറുതെയെല്ലാ കഴുതേ സർക്കാർ ശമ്പളം തരുന്നത്. ഒൻ അഞ്ചുപെസ യുടെ പണിയിരിയില്ല. തോന്നുനോ തോന്നുനോ ലീഡ്യും....”

“എത്ര ദിവസമായെടാ ലീഡ്യു....?”

“അഞ്ചു ദിവസം സാർ.”

“ഓഹോ അഞ്ചു ദിവസമോ? എന്തായിരുന്നു ഇതെങ്ക് വിശ്വേഷം. നിന്റെ കല്പ്പാണമായിരുന്നോ? അതോ നിന്റെ പെട്ടെന്നോളും പെറ്റോ?”

“അല്ല സാർ.....എന്റെ അമ്മ മരിച്ചു.”

അവൻ മറുപടിയിൽ തികഞ്ഞ നിസ്സംഗതയാണുണ്ടായിരുന്നത്.

കത്തുകൾ തുടർച്ച....

ഡോ. വി. പദ്മാവതി, ചെരേന.

‘വള്ളത്തോൾ കവിതയുടെ വർത്തമാനം’ എന്ന ലേവന്നതിൽ (കവന കൗമുഖി ലക്ഷം 41) സുന്നിൽ പി. ഇളയിടം എഴുതുന്നു; വാസ്തവത്തിൽ ‘ഭാരതിയ സ്ത്രീകളുടെ’ ഭാവശൃംഖി എന്ന ആശയം ആധുനികമായ പാരമ്പര്യനിർമ്മാണ ത്വിന്റെ സാദ്ധ്യത്തിൽ മാത്രം പ്രാധാന്യം കൈവരിച്ച ഒന്നാണ് എന്ന്. കാമശാസ്ത്രം മുതൽ പുരപ്രബന്ധം വരെയുള്ള കുറെ കൃതികളുടെ പേരു പറഞ്ഞശേഷം അദ്ദേഹം വീണ്ടും പറയുന്നു ‘ഇവ പിറവിയെടുത്ത ഒരു പാരമ്പര്യ ത്വിന്റെ പ്രശ്നമായിരുന്നില്ല’ അത്. ‘സംസ്കൃതസന്ധാനയായ ഒരു പാശ്ചാത്യവ നിത കണ്ണാൽ എന്തു വിചാരിക്കുമ്പെന്ന ആധിക്യാട മൺിപ്രവാളസാഹിത്യത്തെ കുറിച്ച് പറിക്കാൻ പുറപ്പെട്ട (ഇളംകുളം കുണ്ഠൻപിള്ള) കാലയളവിന്റെ ഉല്പന്നമാണ് ഈ ഭാവശൃംഖി. കൊള്ളാണിയൻ ആധുനികതയുടെ മുഖ്യിൽ വാർജ്ജനതു ചൂത്ത അവശേഷിപ്പുകളിൽ ഒന്ന്. കൊള്ളാണിയൻ ആധുനികതയുടെ ഈ ഏടുപ്പാണ് ഈത്രയും വ്യക്തമാണ്.’

വാല്മീകിയും വ്യാസനും മറ്റും ചിത്രീകരിച്ച സിതയുടേയും, സാഹിത്യി യുടേയും, ഭദ്രതിയുടേയും മറ്റും ‘ഭാവശൃംഖി’ കൊള്ളാണിയൻ ആധുനികതയുടെ സന്തതികളാണോ? യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെടുവേശ ഓരോ ദിവസവും അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹം വാങ്ങാനെത്തുന്ന ദ്രോധനനോട് ‘നീ വിജയിച്ചുവരിക’ എന്ന അനുഗ്രഹം പൂർത്തവത്സലയായ ഗാസ്യാൽ നിർക്കിയിരുന്നത്. ‘യർഹം ജയിക്കെട്’ എന്ന ആശംസയാണ്. ഗാസ്യാർജ്ജുന്ന ഈ ‘ഭാവശൃംഖി’ എത്ര കൊള്ളാണിയൻ ആധുനികതയുടെ സന്താനമാണ്.

മടക്കள

മുകുന്ദൻ മാണ്ണോട്ടർ

പഴവുരയുടെ വടക്കോരത്തും കിഴക്കോരത്തുമെല്ലാം മടക്കളാകൾ കിടക്കുന്നു.

ജീവിതം ഒരു കത്തലാണെങ്കിൽ അതിനുള്ള ഇന്ധനമാവുന്നു മടക്കണ.

മുറ്റത്തു വള്ളഞ്ചെരിഞ്ചു കിടക്കുന്ന മടക്കണ കാണുന്നോൾ എന്നൊക്കെയോ തോന്തിപ്പോവുകയാണ്.

കുട്ടിക്കാലത്ത് ഉത്തിയും വലിച്ചും അത് കളിപ്പാടമായിരുന്നു.

തെങ്ങിനുമുകളിൽ പച്ചച്ച പിലിവിടർത്തി ഇളംകാറിലാടി സുരൂച്ച ദ്രാഹാരുടെ വെളിച്ചും പാകത്തിലും ഭംഗിയിലും കാട്ടിത്തന്നുകൊണ്ട് മടവുകൾ കേരളത്തിന്റെ സൗഖ്യരൂമായി വിലസുന്നു.

പച്ചമടൽ കാലംചെല്ലുന്നോൾ പഴുതൽ തെങ്ങിൽനിന്ന് ഇടിഞ്ചു തുണ്ണി ഉണ്ണി വീഴുന്നത് ഒരു ജീവിതസത്യം കാണിച്ചുതരികയല്ല?

നിലത്തുവിനാ മടൽ ഏറെ താമസിയാതെ വികൃതമാക്കപ്പെടുകയായി. ഭംഗിയുള്ള ഓലപ്പുലിക്കളെല്ലാം ചെത്തി മാറ്റപ്പെട്ട് കണ്ണം വെട്ടിയിടുന്നു. പടം പോലുള്ള ഭാഗം ഒരു മീറ്റർ നീളത്തിൽ മുറിഞ്ചുകിടക്കുന്ന താണ് ഇവിടെ മടക്കണയായി ശ്രദ്ധയമോ പ്രസക്തമോ ആവുന്നത്.

എങ്ങനെ വെച്ചാലും നിവർന്ന പൊസിഷൻ ഇല്ലാത്ത സാധനം!

നേരെയല്ലാത്ത ലോകത്തെ മടക്കണ കളിയാക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ആവാതെ നന്നു നേരെ ആയിക്കുടെ ലോകമേ?

വളവും ചെരിവുമാണ് മടക്കണയെ അതാക്കുന്നത്. നിവർന്നു നേരേയുള്ള രൂപം അതിനു ചേർന്നതല്ല. അമവാ അപൂർണ്ണതയാണ് ആ ചേല്!

ചരിഞ്ചുവളഞ്ചുള്ള കിടപ്പു കണ്ണാൽ പാവം തോന്നും. മലർത്തി വെച്ചാൽ രണ്ടുവും പൊന്തിനിൽക്കും. എങ്ങനെനേക്കിലും കമിഡ്സ്തിയാലോ? നടുമുതക് - പൊന്തിയാവും. ഇങ്ങനെ ഒരു കോർജ്ജേങ്ക് വേരെ കാണുമോ?

ലോകവും ലോകതും നേരെ ചൊബു ആവാത്തിടതോളം മടക്കണയുക്കു മാറ്റമുണ്ടാവില്ല.

വള്ളൽ വഴിയാണ് എളുപ്പം എന്നായാലോ? അതല്ലെങ്കിൽ?

തെങ്ങിൻ മട്ടൽ വലിച്ചുകൂട്ടുക. അതു ബെട്ടി വിറകാക്കുക എന്നീ ശാമിണജിവിതരിതിയെല്ലാം പോയി. ഗൃഹസും സ്ത്രവും എല്ലാമായിട്ട് മട്ട കണ്ണയൊന്നും ആർക്കും വേണ്ടാതായി. ഏകില്ലും മട്ടലും ഓലയുമെല്ലാം ശുണ്ണമേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. ജീർണ്ണിച്ച് വള്ളമാവുന്നു.

കുറുതേതാലകൾ ഉത്സവങ്ങൾക്ക് അലക്കാരമാണ്. ഓലതട്ടുകുകൾ കെട്ടിമേണ്ട പുരകൾ ഇല്ലാതായി. അതിൽ പാർത്തിരുന്നവർ ഭാഗ്യമുള്ള വർ. ഓലപ്പിപ്പിയോ ഓലച്ചുക്രമോ ഓലക്കിളിയോ കൂട്ടികളിൽ കൗതുകം ജനിപ്പിച്ചിരുന്ന കാലം കഴിഞ്ഞു.

ഓലച്ചുട്ടുമായുള്ള ഒരു രാത്രിയാത്ര സപ്പനത്തിൽ കൂടി ഇല്ല.

എത്രയെത്രയോ മട്ടക്കണ ഈ കൈകളിൽകൂടി വന്നുപോയി. ഇതു കുറിക്കുവോഴും മട്ടക്കണ വിളിക്കുന്നു. മഴ വരുവോഴേക്ക് കുറച്ചുവിറകാ ക്കണം.

ഇത്തരിട, ‘അണ്ണാർക്കണ്ണൻ ചേനകാരും’! എന കമ (കലാക്കര മുദ്രി)യിൽ മട്ടക്കണ ഉപയോഗിച്ചുകണ്ടു. വേരെ, ഒരു രചനയിൽ മട്ടക്കണ യന്നും ഓലക്കാടിച്ചിയും വേഷങ്ങളാവുന്നുമുണ്ട്.

ചെറുപ്പത്തിൽ തലമപ്പന്തുകളിക്കുവോൾ മാട (ഡെമ്പ) വെച്ചിരുന്നത് മട്ടക്കണയായിരുന്നു. ഇന്ന് കളിക്കാൻ അതു വേണ്ടാതായി.

ക്രിക്കറു ബാധാക്കിക്കുടേ?ചെരു! മട്ടക്കണയോ! എന പുല്ലുവിലയെ പരിശോധിക്കുന്ന ഈ കുറിപ്പ് ആരിലെപകിലും ഏഴിയെക്കിൽ! പുള്ളിക്കുന്നതിനെ ഇള്ളിക്കാനുള്ള താല്പര്യം ഉണ്ടാവെട്ട. വെളിച്ചെണ്ണയിലേക്കും തേങ്ങാപ്പിണ്ണാക്കിലേക്കുമെന്നും കടക്കുന്നില്ല.

തെങ്ങുകൾക്ക് ശുശ്രൂഷ കമ്മിയായിട്ട് തേങ്ങ കഷ്ടിയെക്കിലും മട്ടൽ കിട്ടുമല്ലോ എന്നതിനെ ഫലാറുവാസിയായ ചങ്ങാതി കളിയാക്കുന്നു.

മട്ടക്കണകൊണ്ട് ഇന്നും എത്രയോ അടുപ്പുകൾ കത്തുന്നു. ഉംഗിയും പുക്കണ്ണുമുള്ള ജീവിതത്തെ മറക്കാതിരിക്കുക. പരിഷക്കാര അഡർക്ക് പുറം തിരിയുകയല്ല. ‘യത്രയുമസ്തത്ര അഗ്രിഃ’ (പുകയുള്ളിടത്ത് തീയുണ്ട്.) എകിൽ പുകയില്ലാത്ത അടുപ്പ് അസ്വാഭാവികം. എല്ലാം താറുമാറക്കുന്നത് ശീലമായിരിക്കുന്നു.

ചീലർ തൊടിയിൽകൂടി കടന്നുപോവുവോൾ തെങ്ങിൻമട്ടലും അവരുടെ പിറകെ പോണ്ടു കാണാം. അങ്ങനെ എന്നെല്ലാമാണ് പോയ്പോയത്! നാട് അകേരമലായി മാറിപ്പോയി....

ദേശ്യം തീർക്കാൻ മട്ടക്കണ എടുക്കലുണ്ട്. മട്ടക്കണയ്ക്കു ദേശ്യമേ സന്തോഷമോ ഇല്ല. ഉണ്ടക്കിൽ സകടം മാത്രം. നാടിനും നാട്ടാർക്കും

വാക്ക്

എമിലി ഡിക്കിൻസൺ (1830 – 1882)

വിവ: തകൻ പി. തൊഴിക്കോട്

രജു വാക്ക്,
പറയപ്പെടുകഴിയുന്നോൾ
മൃതമായെന്നു
ചിലർ,
ആ നാൾ മുതൽ
ആ വാക്ക്
ജീവിച്ചുതുടങ്ങുന്നുവെന്ന്
തൊൻ.

കരുതൽ
തൊൻ എൻ്റെ കരുതൽ
കൈകളിലെബാതുകൾ
ലോകനമയുണ്ടതാനിരഞ്ഞി.
അവീഡിനോളം കരുതൽ
എനിക്കില്ലാല്ലോ.

തന്നെപ്പോലെ ചരിവും വളവും ഉണ്ടാവുന്നതെന്ത്? ഇവരെന്നിനി നന്ന് നേരേ
യാവും?

ഈ പരുക്കൻ വക്കതയും ത്യാഗഭാവത്തിന്റെ കരുത്തും ആരും അനു
കരിക്കാൻ നോക്കേണ്ട. വെറുതെ വളഞ്ഞും ചരിഞ്ഞും വഷളാവരുത്.

രജു പുർണ്ണ സഹമ ജീവിതം അസാധ്യമകില്ലും മടക്കണപോലെ
ആവാതെ തെങ്ങുപോലെ നിവരുക. നേരയാവുക. ■

ആത്മരൈദ്യര്യം
പതിമടങ്ങേൻ,
കല്ലുകൾ ലക്ഷ്യവേദിയായി;
ഞാൻ തന്നെയായിരുന്നു
നിപതിച്ചത്.

അമ്പവാ
ഗോല്പാത്തു കരുത്തനും
ഞാൻ,
അശക്തയുമായിരുന്നോ!

രത്നം
വിരല്പുകളിൽ
രത്നവചിതമോതിരങ്ങളണിഞ്ഞ,
ഞാൻ,
നിദ്ര പുല്കി.
സുവദ്ധമായ ദിനം,
കാറ്റിനു വിരസത.
'രത്നസംരക്ഷണം'
മനസ്സ് മര്ത്തിച്ചു.
നിദ്ര വിട്ട,
ചാതിത്യസഭഗമാർന്നിരുന്ന
വിരല്പുകളോട്
കലഹിച്ചു, ഞാൻ:
രത്നവചിതമോതിരങ്ങൾ
നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.
ഇപ്പോൾ ഓർമ്മയിൽ
കുറേ കുപ്പിച്ചില്ലുകൾ മാത്രം
എനിക്കു സ്വന്നം.

പുജ്യപുജയ്ക്ക് പുച്ചെടുകൾ!

അകവുർ നാരായണൻ

ഇത്തവണത്തെ കവനക്കാമുണ്ടി (ലക്ഷം 42) പ്രത്യേകിച്ചും ഹൃദയായി അനുഭവപ്പെട്ടു. എന്നെ ഏറ്റവും ആപ്പോഴിപ്പിച്ചതും അതേതപ്പെടുത്തിയതും കെ.പി. ശക്രനാണ്. യാമാസ്യിതികനും പിന്തിരിപ്പനുമായ ഒരു സ്വാമി എന്ന ചിത്രമാണ് ഉള്ളുരിനെപ്പറ്റി പലരുടെയും മനസ്സിലുള്ളത്. നമ്മുടെ നിരുപകരും മറ്റൊരുതുകാരും ഈ നല്ല മനുഷ്യരെൽ ഏറ്റവും ഏകോണിച്ച ചിത്രമാണ് വായനകാരുടെ മുന്നിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഉള്ളുരിനേൽ ശുണം കണ്ണറിഞ്ഞ് ആദരിച്ചു എന്നുള്ളതിലാണ് ശക്രനെ ഞാൻ അഭി നന്ദിക്കുന്നത്. ഉള്ളുരിനെപ്പറ്റി ഈ ലേവകൾ എന്നിലധികം ലേവനങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളതുകാരണം, അകാരയുങ്ഗൾ ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. അതൊക്കെ ശക്രനും വായിച്ചിരിക്കും എന്നാണ് എന്നേൻ ഉഹാഹം. ഈ ഉഹാഹ തതിനുള്ള ‘ഹഹ’ കവനക്കാമുണ്ടി ലേവനത്തിലില്ലെങ്കിലും. ഒന്നു രണ്ടു കാരു അശ്ര ചുണ്ഡിക്കാണിക്കാനേ തർക്കാലം ഉദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളു.

പാരക്കെട്ടിലെ നീരുറവ

ഉള്ളുർക്കവിത വായിക്കുന്ന ഒരു സാധാരണസഹ്യയന്ന് ദ്രോന്ത തതിൽ പാണ്ഡിത്യത്തിനേൽ പാരക്കെട്ടുകൾ മാത്രമേ കണ്ണിൽ പെടുകയുള്ളൂ എന്നുവരാം. ആ പാരക്കെട്ടിനടക്കിയിൽ കവിതയുടെ തെളിഞ്ഞ നീരുറവയും, വിശാലമായ വിശ്വമാനവിയതയുടെ കുളിരമുത്തും കണ്ണടത്തണാമെ കുഠം സുക്ഷിച്ചുനോക്കുകതനോ വേണാം. അതിനൊക്കെ ആരുണ്ട് മെനക്കെടുന്നു?

ഭാരതീയതയുടെ അന്തഃസന്തത

കർമ്മവീരമാണ് ഉള്ളുർക്കവിതയുടെ സ്ഥായീഭാവം. “ഉദ്യമം, പീണിടു പിണ്ഡമുദ്യമംധാവജജീവം” എന്ന്“യാവജജീവം മഹിയിൽ മനുജർക്കു ദ്യമംഹൃദ്യമല്ലോ” എന്നും ഉള്ള തത്ത്വം സ്വന്നം ജീവിതം കൊണ്ട് ഉഹാഹ റിച്ചുകാണിച്ച അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ, ശീതയിലെ കർമ്മയോഗത്തിന് പറ്റിയ

ഉൽഗാതാവും പ്രയോക്താവും വേരെ ആരുണ്ട്? ആ നിലയ്ക്ക് ധമാർത്ഥം ഭാരതീയാദർശനത്തിന്റെ സത്യാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കർമ്മണ്യത. ഭാരതീയാദർശങ്ങളുടെ കൊടിയടയാളങ്ങളായ സഹിഷ്ണുത, വിശ്വവ്യാപിയായ സഹോദരസ്സേഹം, വിശാലവീക്ഷണം മുതലായ ഗുണങ്ങളുടെ വിളി ലഭായിരുന്നു ആ മനസ്സ്.

ജാതിപ്ലിശാചിന്ദ്രി ശത്രു

ഉള്ളംഗൾ മകൻ രാമനാമൻ എന്നോടു നേരിട്ടുപറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതി എല്ലാവരും ധരിക്കേണ്ടതാണ്. കുമാരനാശാനെ ഉള്ളംഗൾ സന്താം ഭവനത്തിലേക്കു കഷണിച്ചുവരുത്തി സഹഭാജനം നടത്തിയതിന്റെ പേരിൽ ഉള്ളംഗരിനെ സമൃദ്ധായം ഫ്രെംഡനാക്കിയതെ. ജാതിയെയും, അതിന്റെ അടി സ്ഥാനത്തിലുള്ള അയിത്തം തീണ്ടൽ മുതലായ അനാചാരങ്ങളെയും നബ ശിഖാനും എതിർത്ത അദ്ദേഹം കാലം കടന്നുചുന്നിക്കുകയും പ്രവർത്തി ക്കുകയും ചെയ്ത തുംഗാനുഭാവനാണ്. പുന്നഗ്രേറിയുടെയും സി.എ.എസ്. സുഖപ്രമണ്യൻപോറ്റിയുടെയും പേരുകൾ മാത്രമേ, ബോധാനാസമുദായ തതിൽ പരായാൻ തോന്നുന്നുള്ളൂ. കേഷത്രപ്രവേശനത്തെ സാധ്യകരിച്ചുകൊണ്ട്, ശ്രൂതിസ്മൃതിപുരാണങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രമാണങ്ങൾ ഉഖരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം തയ്യാറാക്കിയ 300 പേജുള്ള റിപ്പോർട്ടു മാത്രം മതി അദ്ദേഹത്തിന് ശാശ്വതയശഃസ്തംഭം.

വിശമാനവീയത

ഓന്നാം ലോകമഹായുദ്ധകാലത്ത് നമ്മുടെ മുന്നു മഹാകവികളും ലഭ്യപ്രതിഷ്ഠംരായിരുന്നു. എകിലും ഉള്ളംഗൾ മാത്രമേ സജീവമായി പ്രതികരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. യുദ്ധത്തിന്റെ ഭീഷണമായ കെടുതിക്ക്ലൈപ്പറ്റി മറ്റു രണ്ടു മഹാകവികളും കാര്യമായി എഴുതിയിട്ടുണ്ടെന്നതിനു തെളിവില്ല. എന്നാൽ, ഉള്ളംഗൾ അനുത്തനെ ലോകസഭാത്മതത്തപ്പറ്റി എത്ര ആവേശന്തരാഡ യാണ് കവിതകൾ രചിച്ചത്! ‘ഭാരതീയ പ്രാർത്ഥന’ തന്നെ മികച്ച ഉദാഹരണം. ഇതുപോലെ എത്രയെത്ര കവിതകൾ!

നീലിപ്പുലക്കളളിരെക്കുറിച്ചുള്ള കവിതയിലെ

‘കണ്ണിന്നു തീണ്ണോതിട്ടുവാൻ മരന്
കാലേയകാലം കനിവറ്റതല്ല’

എന്ന രണ്ടുവരി മതിയല്ലോ ഈ ജീവകാരുണ്യത്തിനും സമസ്യപ്പേരും തത്തിനും അനാചാരവിഭേദങ്ങളിനും തെളിവ്.

യുക്തിവാദി

പലരുടെ ധാരണായിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായി, ഉള്ളൂർ ഒരു സ്വത ട്രചിന്റകനും ഉൾപ്പതിഷ്ഠണ്ണവായ യുക്തിവാദിയും, ശാസ്ത്രീയവീക്ഷണമുള്ള പുരോഗാമിയും ആയിരുന്നു. അനേകം കവിതകൾ ഉദാഹരിക്കാൻ സാധിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിമയ്ക്ക് ഉദാഹരിക്കാവുന്ന ചില കവിതാ ശകളഞ്ഞൾ

1. ഒരു മതം മതിയിനി - പ്ലരസ്സേഹം

ഒരു വർദ്ധം മതി - മനുഷ്യസംജ്ഞകം

ഒരു രാഷ്ട്രം മതി - ധരാതലം നമു-

ക്കാരു ദൈവം മതി - ഹൃദിസ്ഥമാം ദീപം (വിജയപാർത്ഥിന)

2. ഒരു വഴിയുണ്ട് മനുഷ്യൻ നന്നാവാൻ,

അരേയാരുവഴി - മറുവഴിയില്ല

ഒരു കുടുംബമായപ്പുലർന്നാൽ ജീവിക്കാം

പിതിന്ത്യമാറിയാൽ, മതിചുമണ്ണാക്കാം;

മതവും ജാതിയും നിറവും ലോകത്തെ

പ്രമകരിച്ചതുമതി, മതി, മതി,

(ആറ്റംബോംബ്)

രവിന്ദ്രനാമടാഗോറിന്റെ ചരമത്തിൽ ഉള്ളുരെഴുതിയ ഈ വരികൾ ഉള്ളരിനോടു നമുക്കും പറയാം.

“എത്രയോ തേജോഖലം കൊണ്ടങ്ങുനിർമ്മിച്ചാരു

ചിത്രമാംസുക്തിസ്വർദ്ധം, നൃതനം, ചിരസ്ഥായി;

ചാലവേ വിളങ്ങുന്നു ഞങ്ങൾക്കുനിത്യപ്രാപ്യം

കാലമോലാനാക്രാന്തം, കല്പാണം, തപോരാശേ!

(മഹാസമാധി, കല്പപശാഖി)

എല്ലാവരും അശണ്യകോടിയിൽനിന്താള്ളിയ ഈ മഹാകവിയെ യമാർഹം മാനിച്ച ശക്രനും, കവനക്കാമുദ്ദിക്കും അകമഴിഞ്ഞ അഭിനന്ദനങ്ങൾ - ഉചിതമായ പുജ്യപുജ്യതന്നെ!

ആനമലകവിതകൾ

കുമാർ ദാസ്

(വിവ. ആർ. എന്നാജ് വർമ്മ)

നടന്നിരക്കുന്നു പലമുറ ഞാനി
മലനിരകൾ തൻ വഴിയുടെ
ഇഴകൾ പിണ്ഠിയ കൊടിക്കുറ പോൽ
മൺതല വിളിക്കുന്ന വിളി കേൾക്കേ.
കഴിഞ്ഞുപോന്നതാം നഗരങ്ങൾ.
പൊടിയണിഞ്ഞ കൊച്ചുപട്ടണങ്ങളും
വെടിഞ്ഞ വീമിതൻ വളവുടെ
നടന്നിട്ടുവാൻ ഞാനോളിച്ചിരഞ്ഞുനോശ
വെടിഞ്ഞുപോന്നനീ ശരീരവും
അതിനിടമില്ലൂറ്റതായൊരേവും.
നടന്നേൻ ഞാൻ നിദ്രാടകരപ്പോൽ
കേട്ടിലിവർത്തൻപാദത്തിൻ മൃദുസ്വനം
തലയിൽ കൂടയുമണിഞ്ഞു നിങ്ങുന
തൊഴിലാളർപ്പോലും - അവരാറും
തിരിച്ചറിഞ്ഞതുമില്ലാ ഇവളെ
മണ്ണത്ണി മരം മരണത്താരു കിളിയെന്നേ.
കിളിയിവർ പേരു പറഞ്ഞെന്നെന
കൂകി വിളിക്കവേ മുട്ടും പുകമണ്ണതിൽ
ററ്റമല മെല്ലേക്കേറും പുകമണ്ണതിൻ
മൗനഗർഭമയെക്കീറിമുറിക്കയായ്.

2

ചില റാത്രികളിൽ
എന്നൈ സ്വരംതന്നെയെന
സപ്പനങ്ങളിൽനിന്നു പരുഷമായ്
വിളിച്ചിരിക്കും.

ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോൾ കാണു-
മൂലകിലെന്നുമേ ചേരാത്തവർ
പ്രേമതിരസക്കൃതപകച്ചുണ്ടും

3

എഴുതുവാൻ പരിച്ചിലിയിവള്ളുനാലെമ്മട്ടൻ്റെ
കദനമേകാന്തതയുമൊഴിച്ചേനെ താൻ?
ഉരുക്കുപെട്ടിപോൽ കർഷകക്കത്വവ കനംപിടി-
ച്ചടങ്ങേതെന മുതിയതു തുറക്കുമ്പോഴും
അറിവെത്തങ്ങെനയിവർ? അറിയുവാനിവർക്കൊരു
കരണവുമപ്പോഴുണ്ണനിരിക്കയില്ല.

4

അറിയും നാമൊടുവില്യടി നമുക്കുടയവനായി-
ട്ടാരുവനേയുള്ളതെററിമുതിയെന്നഭ്ര
വിളിക്കുന്നതവെന നാം ശരീരബന്ധത്താ-
ലതു കടക്കാനേ തുനിയാത്ത മമതയാലും
പൊരുളിഞ്ഞെയതിരോളം കടന്നു ചെല്ലുവാനാകാ-
നയനങ്ങൾക്കെന പോരാഴികയാലും താൻ.
വെറുങ്ങലിച്ചാരു മാംസക്കുരുക്കിനപ്പുറം കണ്ണി-
നുണ്ണരുവാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ ചിതാഗ്നിനാളം
അതിവേഗം തുടച്ചുണ്ണും തറയ്ക്കും ശ്രോകഭാരതത്വാൽ
അടക്കപ്പെട്ടു നില്ക്കുവോർക്കുമപ്പുറം ചെല്ലാൻ
കഴിയുന്നുവെങ്കിൽ മുതിനിരർത്ഥകം പദം, വാഴവേ
പൊരുൾ, തുടർന്നെന്തിയുന ദൈവമാം സത്യം.

5

മരഞ്ഞിരിക്കയാണിവർസപ്പനങ്ങൾക്കു
പിരകിലെന്നു താൻ നിനച്ചുപോം
ശീത ഹിമാവരണത്തിൻ പിരകിലീ
മലനിരക്കണക്കിപ്പോൾ, അതല്ലെന്നാൽ
നേരിൻ പകൽവെട്ടത്തിനെ മുവത്തോടുമുഖം
എതിരിട്ടോതാനും കഴിവീലുാ: ‘നിനെന
അവഗണിച്ചു താനസംശയം.’
വിജയി എന്നല്ലീ വിളിച്ചു വാക്കിന്റെ
യിഴകൾ പാകി ദേവതകൾക്കും
യോജിച്ചുരു വസ്ത്രം നെയ്തോരിവള്ള
ചിന്തകൾ പടവുകൾ കേരിയണ്ണതപ്പോൾ

നാകപ്പടിവാതിൽപോലും തുറന്നു കണ്ണാളെ.
 പ്രതിഭവനിച്ചിരെൻകർഷകകത്തുനി-
 നുറിന ശാനങ്ങൾ ഇവളെയൊ-
 ടറിയാതോരുടെ കിനാക്കളിൽ
 ഇടിച്ചിറങ്ങും വേദാമപോടകത്തപ്പോൽ
 നമ്മളിരക്കാതെത്തന്നെ കനിവുകാട്ടിവ-
 നിറഞ്ഞും ദേവി ദേവരെപ്പോലെ!
 എൻ്റെ പ്രേമം വേണമെന്നു ശരിച്ചുനിന്നവരിൽനി-
 നെനെനു മുക്തയാക്കിത്തന്നിച്ചൊഴുകുന്നു താൻ.
 പായും തുഴയുമില്ലാതെ തുഴക്കാരില്ലാതെ പായും
 നൗകയോടിതിനെ ഉപമിച്ചുവെന്നാലും
 എൻ്റെ രക്തത്തിന്റെയുശപ്രേരണകളോടല്ലാതിപ്പോ-
 ജോനിനോടുമിരേഖനായി എനിക്കു ബന്ധം.
 രക്തബന്ധം! അവയെല്ലാം ഇപ്പോൾ കളിക്കളമായ
 പുരാതന ശ്രമാനത്തിലുറക്കുമല്ലീ
 അടുക്കടുക്കായ്ക്കിടക്കും പൊടിശ്ശേതാരസമികർക്കുമേൽ
 കുരുന്നു കാലുകൾ ഫുട്ടേബാൾ കളിക്കയല്ലീ
 തെക്കൻ തെങ്ങിൻതോപ്പിൽ തെങ്ങിൻ വേരുകൾ
 ദാഹം തീർക്കുവാൻ
 മുത്തയ്ക്കിട്ടിരുന്ന നെഞ്ഞതതമർന്നിരഞ്ഞി.
 എനിക്കില്ലകൊതി - രാത്രി ചുംബനും തന്നുറക്കുന്ന
 മനം മയക്കുന്ന ശ്യാഹ്യസർഗ്ഗതോഷങ്ങൾ
 വാരം തോറും ‘എനിക്കേറ്റു പ്രിയമുള്ളവളേ’ എന്നു
 വിളിച്ചട്ടത്തണയുന്ന പ്രേമലേവനങ്ങൾ
 തനിപ്പിക്കും കട്ടിലിന്റെയോരംപറ്റിബ്ബാരുയേക്കാൾ
 കാമമേറുന്നോരുക്കാമിച്ചുറങ്ങുന്നോനും!

7

ഒരു നോവും ദിനത്തിനും മുവപ്പുടാതിരുന്നേനെ
 കതിരോനെയാരോ മാറി നിറുത്തിയെക്കിൽ
 എൻ സകാരുഭ്രതിക്കളുമയക്കത്തിലാംത്തി രാവിൻ
 വിരലുകൾ പെരുമാറും സുഖാദ്ദേശത്തിൽ
 പതിവുള്ളയാമങ്ങൾക്കു ശേഷവും തുടരാനാരോ
 ഇരവിനെ വശപ്പെടുത്തിട്ടുന്നുവെങ്കിൽ
 പകലെന കൊകയിലേക്കുറ്റുനോക്കുവാനായ് മാത്രം
 ഉണ്ണരാതെയിരുന്നേനെ കണ്ണിരുമായി.

രാവിൻ സുവസ്പന്നങ്ങൾ തന്റെ ചരമാവശിഷ്ടങ്ങളെ
നിരത്തുകയല്ലീയോരോ നിമിഷാർദ്ധവും

8

വിട്ടിലേക്കുള്ള വഴികളിൽ
എറ്റം ദൈർഘ്യമേറിയതും ദുർഘടം നിറഞ്ഞതും
ഉള്ളിലേയ്ക്കുള്ള പാതയാണ്.

പദത്തിനു പിൻപേ തളർന്ന പദം വച്ച്
രക്തത്തിന്റെ അയുക്തിക ധിക്കാരവും
എല്ലും മജജയും കടന്ന്
നോവിന്റെ ഉൾക്കൂടിലിലേക്കുള്ള യാത്ര.

നോവെന്നാൽ

ആരതമവത്തയിലേക്ക് കുറുക്കിക്കൊട്ടപ്പേട്ട്
മുക്തമാകാൻ നിരന്തരം ശ്രമിക്കുന്നോഴും
ആരത്മാവിന്റെ അപരപ്പായ പോലെ,
ശസ്ത്രക്രയയ്ക്കും വേർപ്പിക്കാനാവാത്ത
ഇടക്കൂടിക്കളുപ്പോലെ,
ഉള്ളിനോടൊട്ടി നില്ക്കുന്ന
ആ മരണമില്ലാത്ത സുഷ്ടിതനെ.
മറുയാത്രയെതും സുകരമാകാം.
പക്ഷേ അക്രോതക്കുള്ള ഈ യാത്ര
വളരെ നീണ്ടതാണ്.

എറ്റം ചെങ്കുത്തായ

ഇറക്കമാണാൽ.

9

വളരെ ചെറുപ്പത്തിലാല്ലെങ്കിൽ പ്രക്ഷീണമാം
വാർദ്ധകത്തിലേ വായു വെളിവാക്കിട്ടു സത്യം.
മദ്യകാലമോ വെട്ടു കടക്കാത്തതാം ചില്ലിൻ
മട്ടിൽ കൈപ്പാടാൽ കാഴ്ചമണ്ണിയേ കിടക്കുന്നു.
മർത്ത്യദാവത്തിൻ തൊണ്ടാ നിയേഷ നിരാപ്പാദ
മാം പൊട്ടിച്ചിരിക്കർത്തൻ അരിയോ രൂചിച്ചു നാം
അർത്ഥശൃംഗതയിലേ കുതുംബികഴിയുന്നു.

10

ആരക്കതമാം വഴിതന്റെ കേളികേട്ട ക്ഷമ പോലും
തീരുന്നിടത്തറിഞ്ഞവയെക്കൈയെക്കാളും
മഹത്തരമായ പ്രേമം കാത്തുനില്പ്പു

താരകയോട്

കല്ലിയുർ രാധാകൃഷ്ണൻ

ഹൃദയതാരള്യത്തി-
 നന്ദിശ്വാസിമ നൃണായുവാൻ
 വന്മുഖിച്ചാരു താരകേ
 പുണ്ണരട്ട നിന്മ ഞാൻ.
 പുണ്ണിരിക്കുളിതിനാൽ
 നെഞ്ചകം നീറ്റിട്ടുന
 നിന്മനവ്യ ദിപ്തിയെൻ
 ജീവിതത്തിനാർത്ഥിയാം.
 നിന്മിഴിക്കോണിലെൻ്റെ
 കണ്ണുകളുടക്കുബോൾ
 നിർവ്വതി നുകരുന്നു ഞാൻ.
 സമീതസാഭാഗ്യമേ!
 ജീവിതപ്പന്നയത്തി-
 ലോടിത്തള്ളുമെന്ന
 സ്നേഹശീതളമുദ്രുസ്മേര-
 ഭാവത്താൽ തലോടു നീ.

തളർച്ചയിലൊടുങ്ങുന
 കാമത്തിൻ്റെ വഴിക്കെന്നുമായ്
 ആത്മാവിൻ്റെ പുരാതന ഭാവമുദ്രകളെപ്പോലും
 തുടച്ചുനീക്കിയും
 ഏതോ ശർഭപാത്രത്തെ
 പുനഃസ്വഷ്ടപ്പെരുണ്ണനായും നമ്മയുൾക്കൊള്ളുവാനായി
 ത്രസിപ്പിച്ചും
 സത്പുത്തിനെ പുണ്ണർന്നുകൊണ്ടു.

ഓർമ്മജാലകം

സന്തോഷ് നെടുണ്ടാടി

പാതിരാവിലേക്കോർമ്മതൻ ജാലക
 വാതിൽ മെല്ലുത്തുറിന്നു വച്ചീടവേ
 ദുഃപരാഗം പകർത്തുവാനെന്തുന്നു
 നേർത്തമണ്ണതും നിശാപുഷ്പഗമ്യവും
 നിന്മചിരികളും പോയ പുക്കാലവും
 കാതിൽ വിന്ന രാപ്പാടി തൻ ഗാനവും
 പുനിലാവിശ്രദ്ധയമരിത്തന്നു നിന്ന
 നീല നീർമിഴി യാത്ര ചോദിച്ചതും
 പിന്ന നമ്മൾ കനലും കുടിച്ചുകൊ-
 ണ്ണന്നുരേപ്പാലകന്നു പുലർന്നതും
 പ്രണയമുള്ളിൽക്കുളിൽത്തു സുക്ഷിക്കിലും
 വിരഹിർഭവമീപ്പാളളുന്ന ജീവിതം
 ഹൃദയജാലകം കൊട്ടിയടച്ചു ഞാൻ
 വിദയ നിദ്രയെ ധ്യാനിച്ചിരിക്കവേ
 പേക്കിനാവുകൾ ചീറിവനോർമ്മതൻ
 രാക്കിളി തൻ കഴുത്തു തെരിക്കുന്നു.

വായനമുറി

പുസ്തകങ്ങൾ പെയ്തിരഞ്ഞിയ പുസ്തകങ്ങൾ!

എം.എം. സചീനൻ

കുട്ടിക്കാലത്ത് ഏതുതരം കമകളും പാട്ടുകളുമാണ് ആസ്വദിക്കാൻ കിട്ടുന്നത് എന്നതിനെയും ഏതു തരം പുസ്തകങ്ങളാണ് വായിക്കാൻ കിട്ടുന്നത് എന്നതിനെയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് ഏതൊരു സമൂഹത്തിന്റെയും സംസ്കാരം നിർണ്ണയിക്കേപ്പെടുന്നത്. ഈ പുസ്തകചുന്നയിൽ ഏറ്റവും കുട്ടത്ത് ഡിമാന്റുള്ള വിഭാഗമാണ് ബാലസാഹിത്യം. പ്രശസ്തരായ ഏഴുത്തുകാരുടെപോലും കവിതയും കമയും നോവലും ലേഖനങ്ങളും പുസ്തകരുപത്തിൽ അച്ചടിച്ച് പൂരതിരിക്കാൻ പ്രസാധകർക്ക് താല്പര്യമില്ല. നാം അങ്ങാടികളിൽ കാണുന്ന മിക പുസ്തകങ്ങളും ഏഴുത്തുകാർ സന്നതം ചെലവിൽ അച്ചടിച്ച് വൻകിടപ്രസാധകരുടെ ബാന്ധു നേരിയിൽ സഹിതം പൂരതിരിക്കുന്നവയാണ്. പുസ്തകം വിറ്റുതീരുന്ന മറിയും ഏഴുത്തുകാർ മുടക്കിയ പണം തിരിച്ചുകൊടുക്കും എന്നൊക്കെയാണ് കരാറിൽ പറയുക. മാനൃഗ്രാരായ വളരെ ചുരുക്കം പ്രസാധകരാം ചിച്ച് മികപേരും ആ വാക്ക് പാലിക്കാറുമില്ല. എന്നാൽ, ബാലസാഹിത്യം എന്ന പേരിൽ പൂരതിരിങ്ങുന്ന ഏത് ചവറും പ്രസാധകർ സന്നതം ചെലവിൽത്തന്നെ അച്ചടിക്കാൻ താല്പര്യം കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ബാലസാഹിത്യം എന്നാരു ലേഖലുണ്ടകിൽ ഏതു പുസ്തകവും അങ്ങാടിയിൽ ചുടപ്പം പോലെ ചെലവായിക്കൊള്ളും എന്ന് പ്രസാധകർക്ക് നന്നായി അറിയാം. ഇങ്ങനെ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ ചവറുകളും വന്നിടയുന്നത് കുട്ടികളുടെ വായനമുറിയില്ലും ആണ് എന്നത് മലയാളിയുടെ കുട്ടിത്തം നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ബല്ലുവിളികളിലെന്നാണ്.

തങ്ങളുടെ കുട്ടികൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ചും അവർ വായിച്ചുതൃപ്പിക്കുന്ന പ്രായത്തിൽ നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങിക്കൊടുക്കണമെന്ന് എന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്ന നിരവധി രക്ഷിതാക്കളുണ്ട്. പലർക്കും നല്ല പുസ്തകങ്ങളെക്കു റിച്ചുള്ള ശരിയായ കാഴ്ചപ്പാടും ഉണ്ട്. പഠനത്തിനുന്നതാ കാര്യം? അവർക്കു തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ പാകത്തിൽ നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ എവിടെക്കിട്ടാൻ? കുട്ടികൾക്കും മുതിർന്നവർക്കും ഒരുപോലെ വായിക്കാൻ പറ്റുന്ന നല്ല പുസ്ത

കങ്ങൾ വായനക്കാരുടെ കൈകളിൽ എത്തിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ കേരള ശാസ്ത്രസാഹിത്യ പരിഷത്ത് എക്കാലവും മാതൃക കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ വായനയുടെ ആദ്യാധ്യാത്മിക്കളിലുള്ള കുട്ടികൾക്ക് അവരുടെ അഭിരൂപിക്കും മാനസികവളർച്ചയ്ക്കും ഉതകുന്ന തരത്തിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ എല്ലാം പരിമിതം തന്നെയാണ്. ഇവയാൽ പ്രശ്നത്തിന് ക്രിയാത്മകമായ പരിഹാരമാണ് ശാസ്ത്ര സാഹിത്യപരിഷത്ത് ഇന്ത്യിടെ പുറത്തിന് കിയ ‘പുസ്തകപ്പുമാഡ’.

മനോഹരമായ ഇരുപത്തിയഞ്ചു പുസ്തകങ്ങളാണ് പുസ്തകപ്പുമായിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. പേരു സുചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ പുസ്തകങ്ങളുടെ പുമ്പ തന്നെയാണിൽ. പിലകുടിയതരം കടലാസിൽ അതിമനോഹരമായ വർഗ്ഗച്ചിത്രങ്ങൾ സഹിതം രൂപപ്പെടുത്തിയ ഈ പുസ്തകങ്ങൾ ഏതൊരു കുട്ടിയേയും ആകർഷിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണ്. വായിച്ചുട്ടുടങ്ങിയാൽ അവസാനിക്കാതെ വായന മതിയാക്കാൻ കഴിയാത്ത ഉള്ളടക്കമാണ് ഓരോ പുസ്തകത്തിന്റെയും പ്രത്യേകത. കൊച്ചു കുട്ടികൾക്ക് വായിച്ചു രസിക്കാനും, അതോടൊപ്പം അവരുടെ മാനസികവും, സർഗ്ഗാത്മകവും, വൈജ്ഞാനികവുമായ വളർച്ചയ്ക്കും ഉതകുന്നവയാണ് പുമ്ഫയായി പെയ്തിരിഞ്ഞിയ പുസ്തകങ്ങൾ. ഇരുപത്തിയഞ്ചു പുസ്തകങ്ങൾക്കും കുട്ടി മുഖവിലയിട്ടിരിക്കുന്നത് കേവലം അഞ്ഞറു രൂപ. പ്രീപ്പണിക്കേഷണൾ വ്യവസ്ഥയിൽ അവ മുന്നുറ്റി അൻപത് രൂപയ്ക്കാണ് നല്കുന്നത്. ഏതൊരു സാധാരണ സ്കൂളിലും പുസ്തകപ്പുമാഡയെ എതിരേല്ക്കാൻ കഴിയുമെന്നാവർത്ഥമാണ്.

കുട്ടിത്വവും കവിത്വവും നിരഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന കമയാണ് ഷൈലസി ജോർജ്ജിന്റെ ‘തീവണ്ടിയും കുതിരയും’. പുൽമെതാനത്തിനരികെ ഒരു തീവണ്ടി എറെ നേരമായി സിഗരൽ കാത്തു കിടക്കുകയാണ്. അടുത്തനേ ഒരു കുതിര നിന്ന് പുല്ലുതിനുന്നുണ്ട്. ദുരെ നിന്ന് ചുളംവിളിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കുട്ടി ഓടിപന്നു. അവൻ കുതിരയെ തലോടുകയും അതിന് പുല്ലു പറിച്ചുകൊടുക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതുകൾ മെതാനത്ത് കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മറ്റു കുട്ടുകാരും കുതിരയുടെ അടുത്തുചെന്ന് അതിനെ തലോടാനും പരിചരിക്കാനും തുടങ്ങുന്നു. “ഇതെല്ലാം കണ്ട് തീവണ്ടി എന്നോ ആലോചിച്ച് അല്പനേരം നിന്നു. പിന്നീട് അൽ തലതാഴ്ത്തി പുല്ലു തിന്നാൻ തുടങ്ങി” എന്നാണ് കമ അവസാനിക്കുന്നത്. കുതിരയെ അപേക്ഷിച്ച തീവണ്ടിക്കുള്ള എല്ലാ സാങ്കേതിക മേഖകൾക്കും മുകളിൽ പുല്ലു തിന്നാനും, സ്നേഹിക്കാനും സ്നേഹിക്കപ്പെടാനുമുള്ള കുതിരയുടെ കഴിവ് പ്രതിഷ്ഠം നേടുകയാണിവിട. മനുഷ്യർ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും യന്ത്ര മായി പരിണമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു കാലത്തുജീവിച്ചുകൊണ്ട് യന്ത്രങ്ങൾ പുല്ലുതിനുതുടങ്ങുന്ന ഒരു ജെവാവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് സ്വന്നം കാണു

കയാൺ കവി കുടിയായ ശ്രദ്ധ സി ജോർജ്ജ്. ഈ സഹപനം തീർച്ചയായും നാളെയും കുട്ടിത്തത്തിന് പഴികാട്ടിയാവും.

അമ്മാവൻ പിറന്നാൾ സമാനമായി കൊടുത്ത ലെൻസ് ഉപയോഗിച്ച് ചുറ്റുമുള്ള ഇലകളും പുക്കളും കുറിഞ്ഞിപ്പുച്ചയുടെ മീശയുമൊക്കെ നോക്കിരസിക്കുകയാണ് അമുകുട്ടി. എന്നെന്നെയാനു നോക്കുമോ എന്ന ഉറുസിന്റെ ചോദ്യം. ലെൻസിലും നോക്കുമോശ ഉറുസ് വലുതാകുന്നു. കുമേണ അമുകുട്ടി ചെരുതായി ഉറുസിന്റെ ലോകത്തെത്തുന്നു. ഉറുസു കളുടെ ജീവിതം കുട്ടികളെ ശാസ്ത്രീയമായി പരിപ്പിക്കുവാൻ രസരമായ ഒരു പഴി കണ്ണഭത്തുന കൃതിയാണ് ശ്രീലാലിന്റെ ‘ഉറുസുകൊട്ടം’.

‘ആരുടേതാണീ തോട്ട്’ എന്ന ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം കണ്ണഭത്തു നാതിലും മനുഷ്യരും പ്രകൃതിയും സർവ്വചരാചരണങ്ങളും ഉൾപ്പെട്ട ഒരു പാരസ്പര്യത്തിലേയ്ക്ക് വെളിച്ചു കാണിക്കുകയാണ് എം. ഗീതാഞ്ജലി യുടെ ‘ആരുടേതാണീ തോട്ട്’ എന്ന കൃതി. മല്ലുകിളച്ച് ചെടികൾ നട്ടുവ ഉർത്തുന മനുഷ്യരും, ചെടികൾക്ക് ചുടും വെളിച്ചവും നല്കുന സുരൂ നും, മല്ലു ഉഴുതുമരിച്ച് ഫലഭ്യിഷ്ടമാക്കുന്ന മല്ലിരകളും, ചെടികളിലെ പുഴുക്കളെ കൊത്തിത്തിന്നുന്ന കിളികളും, പുന്നോടി വിതരണം ചെയ്ത വംശവർഖനയ്ക്ക് സഹായിക്കുന്ന ഇച്ചകളും പുന്നാറ്റകളും, എലികളെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഇംജനൈക്കളും, മശപെയ്യിക്കുന്ന മേഘങ്ങളുടക്കം എല്ലാ വരും ഈ തോട്ടത്തിന്റെ അവകാശികളാണ് എന്ന് പറഞ്ഞുവരുമോശ, തോട്ടം അതിന്റെ നിയതമായ അതിർത്തി ലംഘിച്ച് വിശാലമായ ഈ ഭൂലോകം മുഴുവനായി വളരുന്നു. പ്രകൃതിയെന വലിയ വലയിലെ ഒരു കണ്ണിമാത്രമാണ് മനുഷ്യരെന്നും മറ്റുകണ്ണികളെല്ലാം യമാസ്ഥാനത്ത് ഉറ ചുനിനാൽ മാത്രമേ മനുഷ്യവംശത്തിന് നിലനിൽപ്പുള്ള എന്നുമുള്ള ശാസ്ത്രീയസത്യം കുട്ടികളെ പരിപ്പിക്കാൻ രസകരമായ ഈ കൃതി സഹായിക്കും.

ചെരിപ്പിന്റെ ആത്മകമയിലും പുതിയ കാലത്ത് മനുഷ്യത്വം വറ്റി പ്രോക്കുന്നതിന്റെ കമ തീക്ഷ്ണാനമായി അവതരിപ്പിക്കുന്ന രചനയാണ് പി. വി.പുരുഷോത്തമൻറെ ‘എന്റെ കമ’. ദേവുവിനൊപ്പം കല്പ്പാണവീട്ടിൽ, കടൽകരയിൽ, സിനിമയ്ക്ക്, സർക്കസ്സിന് എല്ലാം പോയതാണ് അവ ഒരു ചെരിപ്പ്. പഴയ ഹാഷനാണെന് അവളുടെ പ്രതാസുകാരികളായ കുട്ടുകാരികൾ കളിയാകിയതെന്നും ദേവു കാര്യമായെടുത്തില്ല. അങ്ങ നെയിരിക്കേ ദേവുവിന് ഒരു ജോധി പുതിയ ചെരിപ്പുകിട്ടി. നടക്കുമോശ താളത്തിൽ പാടുകയും, പ്രകാശിക്കുകയുമൊക്കെ ചെയ്യുന്ന ചെരിപ്പ്. അതോടെ ദേവു അവളുടെ പഴയ ചെരിപ്പ് ഉപേക്ഷിച്ചു. “നിന്നുകൾ ഈ മുറി മതി” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വീട്ടിലെ ഒരു ഇരുട്ടുമുറിയിലേയ്ക്ക് വലിച്ചേരിഞ്ഞു. ഇരുട്ടുമുറിയിൽ കിടന്നുകൊണ്ട് ചെരിപ്പ് പഴയ സുവർണ്ണ

കാലം ഓർമ്മിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് ‘എന്റെ കമ’ ഇതശ്ര വിരിയുന്നത്. ഇരു ടുമുറിയിൽ കുറിച്ചുനേരം ഇരുന്നപ്പോൾ തനിക്കൊപ്പം അവിടെ അക്കദ്ദേശവാസി പലതും ചെരിപ്പിരുന്നു കാഴ്ചയിൽപ്പെട്ടു. പഴയ അടുക്കളിപ്പാത്രങ്ങൾ, ഒച്ച പോയ രൂ രേഖിയോ, മഞ്ഞിക്കൊറിയ പഴയ കുപ്പായങ്ങൾ, കൈ പോയ പാവക്കുട്ടി...തുടങ്ങി പലതും. അതിനിടയിലെലാറു കട്ടിലും ചെരിപ്പ് കണ്ണു. അതിൽ ഭേദവിന്റെ അമ്മുമ...ഒച്ചയനക്കുമില്ലാതെ...! എന്നാണ് ‘എന്റെ കമ’ അവസാനിക്കുന്നത്. വൃഥരോട് പുതിയ കാലം കാണിക്കുന്ന അവ ഗണനയും സ്നേഹശൃംഗതയും വരച്ചുകാണിക്കുന്ന നിരവധി കമകളും കവിതകളുമൊക്കെ അതിനകം പുറത്തിരിഞ്ഞിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കുട്ടികളും മുതിർന്നവരെയും ഒരുപോലെ തെട്ടിച്ചുകളിയുകയും വിഷയത്തിന്റെ മുർച്ചയും ആഴവും ഇതു വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രചനകൾ എൻ്റെയെന്നും ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടിട്ടില്ല. പി.വി. പുരുഷോത്തമൻ കമതികച്ചും വ്യത്യസ്തം എന്നു പറയാതെ വയ്ക്കുന്ന വാദം.

വളരെ വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സമരത്തിന്റെ കമ പറയുകയാണ് എ.കെ. കൃഷ്ണകുമാരിന്റെ ‘ഒരു സമരം’. നാടായനാട്ടിലെലാക്കെ സമരങ്ങോട്ടിന്പ് പതിച്ചിരിക്കുന്നു. സമരം ചെയ്യുന്നത് മറ്റാരുമല്ല. പീടിക്കുന്നു അരകികും മുലയും വ്യത്തിയാക്കിയിട്ടും അപഗണനയും അപമാനവും മാത്രം സഹിതക്കേണ്ടിവരുന്ന ചുലുകൾ! പുസ്തകം വായിച്ചുകഴിയുന്നോൾ നമുക്കു മനസ്സിലാക്കും ഈ ചുലുകൾ വെറും ചുലുകളില്ലെന്ന്. ഈ ചുലുകൾക്ക് നമ്മുടെ പീടിലെ പല സ്ത്രീകളുടേയും പണിക്കാരികളുടേയും മുഖം ചൂഡാതെന്നെന്ന്.

കെ.ടി.രാധാകൃഷ്ണൻ മേഖലയുടെ കരച്ചിൽ, ഷൈൽ സിൽവർബല്ലേസ്സിൻ രചിച്ച കെ.കെ. കൃഷ്ണകുമാർ മലയാളത്തിലേക്ക് തർജ്ജമ ചെയ്ത ‘നമമരം’, ജനുവരിന്റെ ‘സുര്യോന തൊടാനായി’, രാമകൃഷ്ണൻ കുമരനെല്ലുരിന്റെ ‘രണ്ടു മുത്തയ്ക്കമെകൾ’, ഇ.എൻ. ഷീജയുടെ ‘കുണ്ഠിക്കിളി’ തുടങ്ങി പുസ്തകപ്പുമഴയിലെ ഓരോ പുസ്തകങ്ങളും വിശദമായ പഠനങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടവതനെന്നയാണ്. കുട്ടിത്തിൽ പറയുടെ, ഈ പുസ്തകങ്ങളിലെ ചിത്രീകരണം അതിമനോഹരമായിരിക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ മനസ്സിന് ആളും പകരുന്ന നിംസന്നിവേശം കൊണ്ടും രംഗചിത്രീകരണം കൊണ്ടും ആകർഷണിയമാണ് ഇതിലെ ഓരോ പുസ്തകം വും. ഇതിലെ ഇരുപത്തിയഞ്ചു പുസ്തകങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് കയ്യിൽ കിട്ടിയ കുട്ടികൾ, പുകൾ തന്റെ മുന്നിൽ മഴയായി പെയ്യുന്ന അനുഭവം തന്നെയാണുണ്ടാവുക. അക്കഷരത്തറ്റുകൾ അധികം ഇല്ലാതെ അച്ചടി നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ പരിഷത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണവിഭാഗം പ്രത്യേകം പ്രശംസ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്.

നാം കുട്ടികൾക്ക് പലതരത്തിലുള്ള സമ്മാനങ്ങൾ വാങ്ങിച്ചുകൊടുക്കാറുണ്ട്. കാറും തോക്കും തുടങ്ങി പലതരം കളിക്കേണ്ടപ്പുകൾ അക്കുട്ട് തതിൽ പെട്ടും. ഓരോ സമ്മാനവും കയ്യിൻകിട്ടി എറി ദിവസങ്ങൾ കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് അവയുടെ പുതുമ നഷ്ടപ്പെടും. കുട്ടി പിന്നീട് അവ ശ്രദ്ധിക്കാതെയാകും. മാത്രമോ? പല സമ്മാനങ്ങളും കുട്ടികളെ തൽക്കാലം റസി സ്റ്റീഫൈമെകില്ലും വളർച്ചയുടെ ഘട്ടങ്ങളിൽ അവരെ സംസ്കാരത്തിന്റെ എതിരിട്ടിശയിലേക്കായിരിക്കും നയിക്കുക. ഒരു സമ്മാനത്തിലും ജീവിതകാലം മുഴുവൻ ഓർമ്മിക്കപ്പെടണം എന്നും, തങ്ങൾ കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനം കുട്ടികളുടെ മാനസികവും സാംസ്കാരികവുമായ വളർച്ചയ്ക്ക് സഹായിക്കുന്നാതായിരിക്കണമെന്നും ആഗ്രഹിക്കാതെവരായി ആരുണ്ട്? അങ്ങനെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക്, തെരഞ്ഞെടുക്കാവുന്ന ഏറ്റവും നല്ലൊരു സമ്മാനമായിരിക്കും ‘പുസ്തകപ്പുമഴ’.

പുമഴയിലെ പുസ്തകങ്ങൾ

എൻ്റെ കമ - പി.വി. പുരുഷോത്തമൻ

തീവണ്ടിയും കുതിരയും - ഷൈലു സി. ജോർജ്ജ്

ഉറുഞ്ചുകൊട്ടാരം - ശ്രീലാൽ

ആരുടേതാണീ തോട്ട്? - എ.ഒ. ശീതാൺജലി

വടി ടെയിൽട്ട് - ഉള്ളിക്കലുഷ്ണൻ പദ്മാവർ

ഒരു സമരം - എ.കെ. കൃഷ്ണകുമാർ

എൻ്റെ ചെങ്ങാതിമാർ - കെ.ടി. രാധാകൃഷ്ണൻ

ചുസ്തകിന്ത സ്കൂളിലേയ്ക്ക് - സുജാത പത്മാഭൻ (പരി:ജയ്സോമനാമൻ)

ആകാശയുഖം - കെ.കെ.കൃഷ്ണകുമാർ

ചിത്രംവര - ഇ.ജിനൻ

രണ്ടുമുതൽസ്ത്രിക്കമകൾ - രാമകൃഷ്ണൻ കുമരന്ത്രി

ഇന്നി പാപ് വേണ്ടുമോ! - ടി.പി. കലാധരൻ

നന്മരം - പരി: കെ.കെ.കൃഷ്ണകുമാർ

നിങ്ങളെന്റെ അമ്മയാണോ? - പി.ഡി.ഇന്റസ്റ്റ്മാൻ (പരി: ജയ്സോമനാമൻ)

മേലഞ്ഞളുടെ കരച്ചിൽ - കെ.ടി. രാധാകൃഷ്ണൻ

സുരൂവാത തൊടാനായി - ജനു

കുറിഞ്ഞിപ്പുച്ച കണക്കു പറിക്കുന്നു - പ്രവീണ് ചന്ദ്ര

മനാരകിളി - ടി.പി.കലാധരൻ

ഞാൻ കൃഷ്ണമുഖ - ഗോപി പട്ടിത്തര

കുഞ്ഞികിളി - ഇ.എൻ.ഷീജ്

പടർന്നു പടർന്നു പടർന്ന് - വി. ചന്ദ്രബാബു

കുഞ്ഞിക്കുഞ്ഞി മുയൽ - റോബർട്ട് കോസ് (പരി:കെ.കെ.കൃഷ്ണകുമാർ)

ചരിൽ...ചരിൽ...ചരിൽ... - കെ. രമേഷൻ കട്ടർ

ഇലഞ്ഞിപ്പുകൾ പറഞ്ഞത് - പി.വി.വിനോദ് കുമാർ

A non stop tale of tails - Prasanth kottiat

കമയുടെ വസന്തം

രാധാകൃഷ്ണൻ കാക്കേട്ടേരി

**പുസ്തകം - എസ്.കെ. പൊരുക്കാട്, പുസ്തക പബ്ലിക്കേഷൻസ്,
കോഴിക്കോട്. വില: 50.00**

മലയാളഭാഷയിലെ ചെറുകമാപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നവോത്ഥാനദശ യിൽ, തങ്ങളുടെ സർഗ്ഗവെഡവംകൊണ്ട് ജനപ്രിയരായ കമാകാരജാർഡിൻ അഭ്യർഹിതമായ സ്ഥാനത്തിനാർഹനാണ് ശ്രീ. എസ്.കെ. പൊരുക്കാട്. ജീവിതസത്യങ്ങൾക്ക് രോമാന്ത്രിക് പരിവേഷം നൽകിയ കമാകൃത്ത് എന്ന പരിക്രാ അറിയപ്പെട്ട അദ്ദേഹം ഖവിൽമുവന്നായിരുന്നുകൊണ്ട് മനുഷ്യ ജീവിതത്തിന്റെ ആശങ്കളിലേയ്ക്ക് അനുവാചകരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായി. കമാപാത്രങ്ങളുടെ മനോവൃത്തികളെ സുക്ഷ്മമായി നിരിക്ഷിച്ച്, ചിത്രീകരിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം അസാമാന്യമായ സർഗ്ഗശക്തി പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘സ്റ്റ്രീ’ മുതലായ കമകൾ ഇതിനുഭാഗരണങ്ങളാണ്. നവോത്ഥാനകാലാല്പദ്ധത്തിൽ പല കമാകൃത്തുകളും വളരെ വാചാലമായിത്തന്നെ തങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യപ്രതിബദ്ധത വ്യക്തമാക്കിയപ്പോൾ, പൊരുക്കാട് പുഴുവെ പുന്നാറ്റയാക്കുന്ന കമന്ദശ വിയാണ് സ്വീകരിച്ചത്.

അത്രൈക്കഷ്പധ്യാനമായ പല കമകളും അദ്ദേഹം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം തന്നെ നർമ്മബോധവും ആ കമകളിൽ ആധാരശുതിയായി വർത്തിക്കുന്നു. ‘പുസ്തകം’ എന്ന കമാസമാഹാരത്തിലെ കമകൾ അതരിക്കഷ്പധ്യാനമെന്നപോലെത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനസികാപഗ്രമന്തരായെയും, നർമ്മബോധത്തെയും വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഈ സമാഹാരത്തിൽ അഞ്ചു കമകളാണുള്ളത്. പ്രതികാരത്തിന്റെ പരിണാമം എന്ന കമ, പ്രതികാരത്തിൽ തുടങ്ങിയ ബന്ധം വിപരിതരിം യിലേക്ക് ക്രമത്തിൽ ഒഴുകിയെത്തുന്ന അവസ്ഥ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. സ്റ്റ്രീയുടെ മനസ്സ് ഒരു പ്രഹോളികയാകുന്നു എന്ന തത്ത്വത്തിന് നൽകിയ ഒരു വ്യാഖ്യാനം പോലുണ്ട് ആ കമ. “അ ചെരുപ്പ്” എന്ന കമയിൽ വിചിത്ര സഉഖ്യികളായ കുറീ കമാപാത്രങ്ങളെ നാം കണ്ടുമുട്ടുന്നു. തെരുവിൽ കമയും, ദേശത്തിന്റെ കമയും വിരിയിച്ച എസ്.കെ.യുടെ കരവിരുത് നല്ലപോലെ വ്യക്തമാക്കുന്ന കമയാണിത്.

‘രൂറുപ്പികയുടെ കടം’ എസ്.കെ. എന്ന യാത്രികർഗ്ഗ് അനുഭവക മയാൻ. പത്താം കൂളി കഴിഞ്ഞ് ബോംബേയ്ക്ക് പുറപ്പെട്ട ഒരു നാരായ സമേനോരഗ്ഗേ വേദനിപ്പിക്കുന്ന ജീവിതകമയാണിത്. ആശ്രമത്തിന്റെ നടു വീർപ്പുകൾ, വനറാണി എന്നീ കമകൾ അപ്രതീക്ഷിതം എന്ന് പറയാവുന്ന പരിണാമഗുപ്തികോൺ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാണ്.

ലഭ്യിതവും, സുന്ദരവുമായ ഭാഷ, ആകർഷകമായ ആവ്യാസം, നർമ്മ വും, കവിഭാവനയും പ്രകടമാക്കുന്ന ഉക്തി ഭംഗികൾ കമാപാത്രനിർമ്മാ ണത്തിലും, മാനസികാപശമനത്തിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന അനിതരസാ ധാരണമായ നൈപുണ്യം എന്നിവയാണ് എസ്.കെ.യുടെ കമ്കളെ ഇന്നും ശ്രദ്ധേയമാക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ.

കവിതയുടെ സാന്ത്വനസ്പർശം

ചന്ദനഗഡം - വില 90.00, പറവുർ ബി. ലതികാ നായർ, കല്പലതിക പബ്ലി ഷേഴ്സ്പ്രിൻസ്, ടി.സി. 28/943; 213 ഫ്രോർട്ട് പി.എ. തിരുവനന്തപുരം - 23

‘ചന്ദനഗഡം’ ശ്രീമതി. പറവുർ ബി. ലതികാനായരുടെ പുതിയ കവിതാസമാഹാരമാണ്. 26 കവിതകളാണ് ഈ സമ്പുട്ടത്തിൽ ഉള്ളത്. വൃത്തവ്യവസ്ഥയും, അക്ഷരവ്യക്തതയും, അർത്ഥാപപത്തിയും ഉള്ളവ യാണ് ഈ സമാഹാരത്തിലെ കവിതകൾ, സ്നേഹവും, ഭക്തിയും, വാസ ല്യവും, ദുഃഖവും ജീവിതക്കേള്ളശങ്ങളുമാണ് ഈ കവിതകളിൽ നിന്നെന്തു നിൽക്കുന്നത്. മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ ആധുനികകവിതയുടെ മരുഭൂമി തിലകപ്പെട്ട, ദാഹപരവശരായികഴിയുന്ന സഹൃദയർക്ക് വല്ലപ്പോഴും കിട്ടുന്ന ദാഹജലമാണ് ഇത്തരം കവിതകൾ.

‘ചന്ദനഗഡം’ എന്ന സമാഹാരത്തിന്റെ പേരിനർഹമായ കവിത ആരമ്പനാസരത്തിന്റെ ഉൾവിളിയുടെ ഗഡം ആവഹിക്കുന്നു. അറുപോയ ബന്ധങ്ങളും, സപ്പനങ്ങളും അയവിറിക്കുന്നോൾ, പരാതികളില്ലാതെ പാട്ടു മുളിക്കുന്നുപോകുന്ന കവിക്കനുഭവപ്പെടുന്നത് ചിങ്ങമാസത്തിന്റെ ചന്ദന ഗഡമാണ്. ഒരു അവതാരമുഹൂർത്തത്തിന്റെ വംശീനാദം കവി അനുഭവി ക്കുന്നുണ്ടെന്ന് വേണം പറയുവാൻ.

‘അമ്മികൊത്താനുണ്ടോ’ എന്ന കവിത ആധുനികയുന്നതാംസ്കൃതി വരുത്തുന്ന അഭിശാപം ആവിഷ്കരിക്കുന്നു.

മൊഴിമുട്ടുന്നതല-
യക്കുള്ളിലോ മോയേണൾ മിക്സി-

ഒഴിയാത്താരു മുളി-

പ്രാടായികരുങ്ങുന്നു.

‘കുട്ട്’ എന കവിത, നമ്മുടെ വാർധക്യത്തിന് വന്നുചേരുന്ന ഏകാന്തതയുടെ പിത്രം വ്യക്തമാക്കുന്നു. താനും മകൻറെ വളർത്തു നായയും മാത്രമായി ഫല്ലാറ്റിൽ കഴിയേണ്ടിവരുന്ന വ്യഖൻ ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ്.

എഴുത്തച്ചേന്നേയും കുമാരനാശാനേയും വള്ളത്രേതാളിനേയും അനുസ്ഥിക്കുന്ന കവിതകൾ ശ്രദ്ധയാളങ്ങളാണ്. എഴുത്തച്ചുൻ ‘പൊന്നാഴുത്താണിയാൽ തീർത്ത പാതയില്ലെട നടക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന കവി താൻ സൗഖ്യാഖ്യപക്ഷമാണെന്ന് പറയാതെ പറയുന്നു.

‘പിള്ളേരടച്ചുൻ’ എന കവിതയിൽ അയാളെയും കാത്ത് നിലാവൽത്തനിറിനിൽക്കുന്ന കുടുംബിനിയേയും മക്കളേയും ദുഃഖസ്ഥിതിയോടെ മാത്രമേ കാണാനാക്കു. പിള്ളേരടച്ചുൻറെ വരവും, വന്നാൽ “മുടിക്കുത്ത് ചുറ്റി പ്രിച്ച് തോളത്ത് ഇടിക്കുന്ന മഹാപുരുഷത്തിന്റെ വിക്രിയകളും ജീവിതത്തിൽ വീഴ്ത്തുന്ന നൊമ്പരങ്ങൾ “എന്നാലിനിപ്പുണ്ടകാലത്ത് കാണാം” എന അനിശ്ചിതഭാവിയുടെ ആർത്ഥത്വങ്ങളിലേയ്ക്കു നമ്മു കൊണ്ടു പോകുന്നു.

ജീവിതദ്ദേശവത്തിന്റെ ആഴ്ചങ്ങളിൽ മുഴുകുമ്പോഴും, വിഷാദത്തിന്നു നർമ്മത്തിന്റെ കസവിട്ടുവാൻ കവി മുതിരുന്നുണ്ട്. ‘ഞണ്ണുകൾ’ എന കവിത ഈ നീറുന്ന നർമ്മത്തിന്റെ ബഹിസ്ഥാപനമണ്ട്രം.

ആത്മപ്രകാശനത്തിന്റെ സംതൃപ്തിയാണ് ലതികാ നായർക്ക് കവിത എന്നു തോന്നുന്നു. കുടഞ്ഞുകളണ്ടാലും പോകാതെ അളളിപ്പിടിക്കുന്ന അനുഭവതികൾ സുതാരൂപമായ ശൈലിയിലും ആവിഷ്കർക്കുന്ന ‘ചന്ദനഗഡം’ ഒരു സാന്നിദ്ധ്യപരശ്രദ്ധത്തിലും, നമ്മു കൂളിരണ്ണിയിക്കുന്നു.

‘കരിമൊട്ടുതല്ലി—

കൊഴിക്കായ്ക കാലമേ,

പുതുപുകൾ മനിൽ

വിരിഞ്ഞിട്ടേ” എന ആഗ്രഹം, കവിയുടെ ജീവിതദർശനം പ്രതിഫലിക്കുന്നതാണ്.

ആത്മനൊമ്പരങ്ങൾ

ചിലരങ്ങനെന്നെയാക്കയാണ് - എം. ആശ, കവിതകൾ വില. 35.00, മഴിമുക്കൻ. കാലികൾ യൂട്ടിവേഴ്സിറ്റി, പിൻ 673 635

“ചിലരങ്ങനെന്നെയാക്കയാണ്” എന ശ്രീ. എം. ആശയുടെ കവിതാസമാഹാരം ആത്മനൊമ്പരങ്ങളുടെ പൊളളുന്ന ചിത്രങ്ങൾ ആണ് ആവിഷ്കർക്കുന്നത്. എല്ലാ കവിതകളും എററെക്കുറെ സ്ത്രീപക്ഷരചനകളാണ്. ‘ആവർത്തനം’ എന കവിതയിൽ “പിടക്കോഴി കുകുന്നതെവിട്ടാടാ”

എന്നു ചോദിക്കുന്ന തലമുറയോട് കലഹിക്കുന്ന സ്ത്രീതാം, “ന സ്ത്രീ സ്വാതന്ത്ര്യമർഹന്തി” എന്ന സമ്മതിവചനവും തളളിമാറുന്നു. കട്ടികുടി മുഖത്തു മുളച്ച ദേവതയമായി ‘കണ്ണട’യെ കാണുന്നു കവി, കണ്ണിൻ്റെ പവിത്രത നഷ്ടപ്പെടുന്നതിൽ ബേദിക്കുന്നു. തിരുത്തിയെഴുതപ്പെട്ട സ്ത്രീതാം തിരിൻ്റെ ശക്തിയും, ആവേശവും ഈ സമാഹാരത്തിലെ കവിതകളെ പൊതിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു.

ശ്രീ. എം. ആശയക്ക് കവിത ആത്മാവിഷ്കാരത്തിനുള്ള ശക്ത മായ മാധ്യമമാണ്. അവർ കവിതകളിൽ വിളന്നുന്നത് സ്വാദും രൂപരീതിയും ഒത്തിണങ്ങി എല്ലാവർക്കും ആസാദിക്കാവുന്ന വിഭവങ്ങളാണ്, ‘വാലുപ്പു രാണം’ എന്ന കവിതയിൽ വാലിന്റെ ചലനത്തെ പാട്ടും നൃത്തവുമായി അവതരിപ്പിച്ച്, സ്ത്രീതരത്തിന്റെ ചെയ്തികളെ നിസ്താരമാക്കുന്ന പുരുഷ നീതിയെ കറിന്മായി അപഹരിക്കുന്നു. “അംഗാവതാരം” എന്ന കവിത യിൽ സീതയുടെ പക്ഷം ചേർന്ന രാമനെ അവതരിപ്പിക്കുന്ന കവി, “ഉള്ളിൽ കലി കടിച്ച്, പുറമെ പുണ്ണിതിച്ച് തിരുവതാരമായി രാമനെ നിന്തിക്കുന്നു. ‘യക്ഷി’ എന്ന കവിതയിൽ “ഒരിക്കൽ എല്ലാ പെൺകുട്ടികളും യക്ഷികളായിത്തിരും” എന്നുറക്കേണ്ടുമോൾ അസ്വത്തനമായ സ്ത്രീതരത്തിന്റെ പിടച്ചിൽ നമുക്കനുവെപ്പെട്ടും.

“തിരിച്ചറിവ്” എന്ന കവിതയിൽ “എൻ്റെ സന്നേഹത്തെ പുറത്തെ ദൂത് മാനഭംഗപ്പെടുത്തി തിരികെ വെച്ചുതെന്തിനായിരുന്നു” എന്നു ചോദിക്കുന്ന കവി, നേരിട്ടുന്നത് സമുഹമനസ്സാക്ഷിയെയാണ്.

പൊതുവേ അന്തഃസ്ഥിംഗൾഷങ്ങളാണ് ഈ കവിതകളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നത്. ആശയകലുപ്പം എന്ന് തോന്നാവുന്ന ചില കവിതകൾ ഇതിലുണ്ട്. മനസ്സിന്റെ പ്രതലത്തിൽ വരയ്ക്കപ്പെടുന്ന പല ചിത്രങ്ങളും ഒരു കൊള്ളാഷ്പ പോലെ ശ്രീമിലബന്ധങ്ങളായി കാണപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ട് കവിതയുടെ അന്തരംഗത്തിലേക്ക് നിർബന്ധം കടന്നുചെല്ലാവുന്ന അന്തരീക്ഷം വേണ്ടതെ ഉണ്ടാ എന്ന് സംശയം തോന്നാം. എന്നിരുന്നാലും തപിക്കുന്ന മനസ്സ് അടയിരുന്നതിന്റെ ചുട്ട് പല കവിതകളിലും കാണാം.

കത്തിന്റെ കമ

കുറിപ്പുരാണം, തുക്കച്ചിപ്പുറം രാമൻ, സി 5/24/3, സെക്കംഡ് 5. സി.ബി.ഡി. ഫേലാപുർ, ന്യൂ മുംബൈ, മഹാരാഷ്ട്ര - 400 614, വില 50.00

കവിതയെഴുത്ത് ഒരു വിനോദാപാധിയായി കണ്ണ പഴയകാലത്ത്, പലതരം വൈചിത്ര്യങ്ങളിലും കവികൾ ഏർപ്പെടുകയുണ്ടായി. പത്മബ സ്യം, രമബന്ധം, നാഗബന്ധം തുടങ്ങി പല രീതിയിലും കവിത ചിട്ടപ്പെടുത്തി, കളളികളിലാക്കി, അനുലോമമായും, പ്രതിലോമമായും വായിച്ചു

രസിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ രസിക്കുന്ന സഹ്യദയരും അനുംബായിരുന്നു. കവിതയെ യാന്ത്രികവും സാങ്കേതികവുമാക്കുന്ന ആ വിഫലപ്രയത്കർത്തകമുറിച്ച്, പിൽക്കാലത്ത് വന്നവർക്ക് വെരുസ്യ മാണം ഉണ്ടായതും, ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും.

അത്തരമൊരു സാങ്കേതികതയുടെ അവതരണമാണ് ശ്രീ. തൃക്കഴി പ്ലുറം രാമരൻ ‘കുറിപുരാണം.’ ‘കത്ത്’ എന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവിർഭാവം തൊട്ട് ആധുനികസങ്കേതമായ എസ്.എം.എസ് വരെയുള്ള വിവിധങ്ങളായ കത്തിന്റെ രൂപദേശങ്ങളുമുറിച്ച് ഈ സമാഹാരത്തിൽ, പതിനൊന്ന് അധ്യായങ്ങളിലായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. ശ്രമകർത്താവിന്റെ കവിതാസിഖി, ഫ്രോക്രചനാപാടവം, കോശസമുദി എന്നിവ കാണിക്കുന്നതാണ് ഈ കൃതിയിലെ ഫ്രോക്രങ്ങളും.

‘കുറിപുരാണം’ തുടങ്ങുന്നത് ഇഷ്ടദേവതയ്ക്ക് മംഗളം ആചരിച്ചുകൊണ്ടാണ്. കത്തിന്റെ ഉല്പത്തിയെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുന്ന രണ്ടാമധ്യായത്തിൽ,

വിശേഷബ്യുദിയാൽ മർത്യർ
വിശേഷങ്ങൾ പരസ്പരം
വിശേഷാൽ വിഷമിക്കാതെ
നിശ്ചേഷമറിയിക്കണം
ഇത്തമോർത്തു ധമാകാലം
സത്തരിഞ്ഞ മുനിശരർ
കത്തുക്കത്തന്നപേരിക്കാണ്ട്

വിദ്യുക്കണ്ണപിടിച്ചുപോൽ” എന്ന് കവി പ്രസ്താവിച്ചതായിക്കാണാം.” വിരാമപിംഗം മുതൽ, ശ്രദ്ധയോടെ നാം കത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിൽ ശശ്വ വെച്ചില്ലെങ്കിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന അർത്ഥദായുള്ള തുടർന്നുവരുന്ന അധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നു. എഴുത്തുസാമഗ്രികളുമുറിച്ച് കാർധി നോട്ടുള്ള അവഗണനയെക്കുറിച്ച് എല്ലാ അദ്ദേഹം വിസ്തരിക്കുന്നുണ്ട്. ‘ഉത്തരാക്ഷപ്രദർശിക്’ എന്ന ചിത്രബന്ധവും രൈധ്യായത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചുനോക്കുന്നു. ഉമിനീരിക്കാണ്ട് ട്രിക്കുന്നതുമുലം വരാവുന്ന പ്രശ്നങ്ങളാണ് പലവക എന്ന അധ്യായത്തിൽ.

ചുരുക്കത്തിൽ കത്ത് എഴുതുന്നവർ അറിയേണ്ട പല കാര്യങ്ങളും നിർമ്മാണരൂമായി മനോഹരമായ ഫ്രോക്രങ്ങളിൽ കുറിപുരാണത്തിൽ രേഖ പ്രേട്ടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആശയവിനിമയത്തിന് കത്തു വളരെ ദൃഢമോയി മാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത്, കത്തിന്റെ ജീവചരിത്രം അറിയാൻ ഈ ‘കുറിപുരാണം’ സഹായിക്കും. മഹാകവി അക്കിത്തത്തിന്റെ അവതാരിക, ഈ കൃതിക്ക് നല്ലാരു ‘കുറി’യായി പ്രശ്നാഭിക്കുന്നു എന്നത് ശ്രദ്ധയമണ്ട്ര.

കെക്കപ്പട്ടി

പുർണ്ണ പണ്ണിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്

1. പുലിച്ചിന്ത- ശ്രീകൃമാരി റാമചന്ദ്രൻ, 65.00
2. വെള്ളാനയുടെ നാട്- ഡോ. വി.സുകുമാരൻ, 40.00
3. തിരഞ്ഞെടുത്ത കമകൾ- യു.എ.ബാദർ, 500.00
4. കേഷ്ട്രതം, ഉത്സവം, രാഖ്ഷിയം- ഡോ.വി.വി.ഹരിഭാസ്, 95.00
5. കുന്നലബേശത്തെ കാഴ്ചകൾ- സി. ശകുന്തള, 80.00
6. ഷേക്സ്പീയർ കമകൾ- എൻ. മുസകുട്ടി, 190.00
7. കേരളവും സംഗീതവും- എസ്. ഗുപ്തൻനായർ, 75.00
8. കാർമ്മില- ജോസഫ് ഷൈറിയൻ ലിഫാനോ (വിവ: കെ.എസ്. വിശ്വം രദ്ദാസ്) 40.00
9. കമാമാന്ത്രികം- നമിത മനോഹർ, 60.00
10. തുറ്റകൾ- ശിരീഷ് കർണാടക, വിവ: കമലാദേവി, 65.00
11. അടിയറവ്- കാക്കനാടൻ, 180.00
12. പുരാണകാഡ് - സന്തോഷകൃമാർ ചേപ്പാട്, 95.00
13. പാണക്കാട്ട് പച്ചത്തുരുത്ത് - ഡോ. എറ എ കരീം, 70.00
14. കുരുടൻ മുങ്ങ- സാദിക് ഹിദായത്ത്, വിവ: വിലാസിനി, 90.00
15. ന്യായകമകൾ - കുമരകും എസ്റ്റാർ കെ, 55.00
16. ഞാൻ നിങ്ങളോട് പറയുന്നത് എന്തെന്നാൽ - ഓഷ്റാ, 240.00
17. ലഹരിയുടെ ചതിക്കുഴികൾ - ഡോ. കെ.മാധവൻകുട്ടി, 60.00
18. കാമ്പസ് കൗമാരം- ഡോ.എസ് ശാന്തകൃമാർ, 55.00
19. ഒരു ലക്ഷവും കാറും - പി. കേശവരേവ്, 40.00
20. അണിയറ-ഉറുബ്, 100.00
21. കുടുംബദാനവത്യ മനഃശാസ്ത്രം-ഡോ.സി.കെ.അണിൽകൃമാരൻ, 95.00
22. പെഡോപരാമോ-ഹൃവാൻ റൂശഫേറ, 125.00

വള്ളങ്ങാർ വിദ്യാപീഠം, എടപ്പാർ

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഇതിഹാസം - എഴുത്ത്, വായന, പുനർവ്വായന. എഴി: പി.എം.നാരായണൻ, വില 120.00

എച്ച് ആന്റ് സി പണ്ണിശേഷ്ട്സ്, തൃപ്പൂർ

വിചാരസമന്വയം- ഡോ.ടി.ആർ രാഖവൻ, 70.00

നൂറാണ്ടിൽ രാഷ്യസംസ്കാരം

ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിന് ലോകമിന്ന് ഉറുന്നോക്കുന്നത് ആയുർവ്വേ ദണ്ഡിലേക്കാണ്. കഴിഞ്ഞ സൂറ്യാംഭടിൽ ആയുർവ്വേദത്തിന്റെ നവോത്ഥമാ നന്നിന് വച്ചിതളിച്ചത് വൈദ്യരത്നം പി. എസ്. വാരയൻ ആണ്. 1902-ൽ അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച കോട്ടയ്ക്കൽ ആരുവൈദ്യശാലയാണ് ലോക ഭൂപടത്തിൽ ആയുർവ്വേദത്തെ അടയാളപ്പെടുത്തിയത്.

- ▶ കോട്ടയ്ക്കലും ധ്യാനഹിതിലും
- ▶ ആലുവയിലും കൊഴിയിലും (സ്രൂക്കര)
- ▶ ആരുവൈദികൾ
- ▶ കോട്ടയ്ക്കലും ചാലിറ്റബിൾ ഹോസ്പിറ്റൽ
- ▶ കോട്ടയ്ക്കലും കണ്ണിക്കോട്ടും
- ▶ രാഷ്യനിർമ്മാണഫാക്ടറികൾ
- ▶ അരുത്യുറിലധികം ഓസ്ട്രീയ രാഷ്യങ്ങൾ
- ▶ ടൈപ്പിംഗ്സാന്തിനും പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനും പ്രത്യേകം വിഭാഗങ്ങൾ
- ▶ രാഷ്യദൈനാളിങ്ങൾ
- ▶ രാഷ്യസംസ്കാരവേദപ്രാഥമ്യക്രൂം
- ▶ ആയുർവ്വേദപഠനസാക്കാളങ്ങൾ
- ▶ 20 ഓവകൾ, 1200 - സ്റ്റേറ്റ്
- ▶ അംഗീകൃത വിതരണക്കാര്
- ▶ പി.എസ്.പി. നാട്യസംഘം
- ▶ വൈദ്യരത്നം പി.എസ്. വാരയൻ ഭൂസിയാം

ആയുർവ്വേദം ആധികാരികമാർഗ്ഗം

ESTD 1902

വൈദ്യരത്നം പി.എസ്. വാരയൻ

ആരുവൈദ്യശാല

കോട്ടയ്ക്കൽ-676 503, കേരളം

Tel: 0483-2808000, 2742216, Fax: 2742572, 2742210

E-mail: mail@aryavaidyasala.com / avsho@sancharnet.in

Web: www.aryavaidyasala.com